

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԱԼԵՄԻ ՀԱՅՈՒԹՅԱՆ
ԽԸՆՔ ԽԵԲՈՒՅԹ ՔԻՑԱՐ

30

2704

ԱԼԵՍԻ ՀԱՅՎԱՆԱԹ

ԻՖԻՆՃԻ ՔԻԹԱՊ

معارف عموميہ نظارت جیلہستک ۱ جاذی الآخر ۳۱۵ و ۱۶ شرین اول
۳۱۳ تاریخی و ۶۶ نومروں رخصتامد سیله نشر اونشدر

مصارف آمریقان مسیور شرکتی طرفندن تسویہ اولنہ رق طبع اونشدر

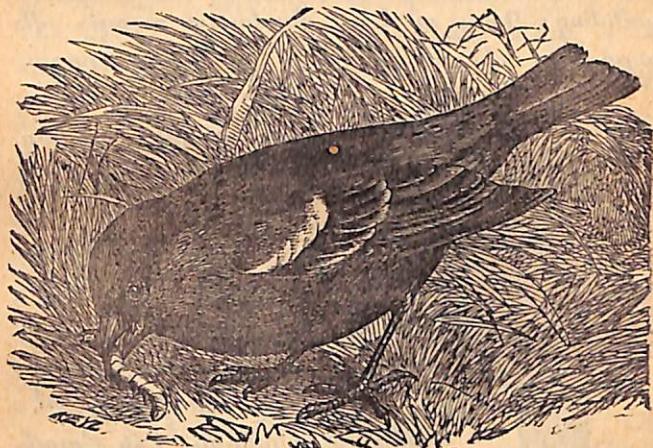
Ի Ա Թ Ա Ն Պ Ո Ւ

ՄԱԹՊԱ'Ա Ի Ա . Յ . Պ Օ Ց Ա Զ Ե Ա Ն

ԻՖԻՆՃԻ ՔԻԹԱՊ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԵՐՄ

Գոլ Սաչ Ա՛ղա Ի-յին-տէ
Եք-մէք Ուչ-մագ Թութ-մագ Եայ-մագ
Պիչ-մէք Փէն-չէ Հայ-վան Էթ-մէք

ԳՈՒՇԼԱՐ (1)

1. Պուրատա պիր դուշ ըէսմի վար տըր ։
Հայտէ շու ըէսմէ պագալըմ։ Կէօրիւյօրսըն
քի դուշն իքի այագլարը վար, վէ քէօփէք

Վ քէտի կիպի տէօրթ այաղը եօդ տըր:
 Հէր պիր այաղըն
 ուճնտա փար-
 մագլար վար, վէ
 հէր պիր փար-
 մաղըն ուճնտա
 քէպին պիր թըր-
 նադ վար տըր:

2. Գուշըն էօն գոլարընա գանատ տէ-
 նիլիր, վէ գուշ քէօփէյլն վէ քէտինին էթ-
 տիյի կիպի եխրիւմէք իշիւն անլէրի գուլ-
 լանմազ: Գուշ անլէրլէ հավատա ուչար, վէ
 այագլար եխրիւմէք իշիւն եափըշից օլորդ-

լար կիպի, գանատ-
 լար տախի ուչմագ-
 իչիւն եափըշից-
 լար տըր:

3. Պիղիմիքիայագ-
 լարմըզ վար տըր,
 վէ անլէրլէ եխրիւր,
 ուչրար վէ սէյիրտի-
 րիզ: Պիղիմ պէտէ-
 նիմիզին էօն՝ աղկ-
 լարընա գօլ տէնի-
 լիր, վէ անլէրլէ ու-

չամայըզ: Պիղիմ գոլարըմըզըն ուճնտա
 էլէրիմիզ վար տըր, վէ անլէրի չոդ շէյ-
 լէրտէ գուլանըրըզ, ամմա պիր գուշն

ԳՈՒՇ ԳՈՆԱՏԸ

էլի օլսա իտի անա հիչ ֆա՞իտէ էթմէյէճէք
 իտի:

4. Պիղ էլէրիմիզլէ եէրի գաղապիկըրելը,
 թօխում էքէրիզ, պուղտայ պիշէրիզ, պուղ-
 տայը իւյիւտիւրիւղ վէ անը էքմէք եափա-
 րըզ, վէ աթէչ եագարագ փիշըրիւղ: Եա-
 խօտ էլէրիմիզլէ հայվանլար, գուշար եա-
 խօտ պալըգլար թութարըզ, վէ անլէրի փար-
 չա փարչա էտէրէք փիշըրիր եէրիզ:

5. Լաքին գուշ եէյէճէյլնի թէտարիք
 էթմէք իշիւն իշէմէզ, վէ պունուն իշիւն ա-
 նըն էլէրի եօդ տըր: Էլ եէրինէ անըն գա-
 նատլարը վար տըր, վէ եէյէճէք պուլմագ
 իշիւն անլէրլէ ուչա պիլիր:

6. Պիր գուշ ուչտըրը վագըթ գանատլա-
 րընը հավատա եօգարը աշաղը վուրուր: Էկէր
 սէն տէ էօյլէ եափաճագ օլսա իտին ուչա-
 մայաճագ իտին, չիւնքի սէնին գօլարըն գա-
 նատ տէյիլ տիր: Պիր գուշ՝ գանատլարըյլէ
 պիր ալէթ թութամատըզը կիպի սէն տէ գոլ-
 լարընլէ ուչամազըն:

7. Գուշ ուչմագ իշիւն գանատլարընը եայ-
 տըրընտա, անլէրտէ գըլ տէյիլ անճագ թիւյ
 օլորդընը կէօբէճէքսին, վէ պու թիւյլէր էէր
 պիր գանատտա պիր եէլփազէ կիպի աշըլըր-
 լար: Գուշն պէտէնինին հէր եէրինտէ թիւյ-
 լէր վար տըր, վէ հիչ պիր հայվանտա գու-
 շըն թիւյիւ կիպի թիւյ պուլունմազ:

ԽԲԻՆՆԱՀԻ ՏԵՐՍ

ԹԸՐ-ՆԱՊ	ՊԷՕ-ՃԵՔ	ԳԸՐ-ՄԱՊ	ԶԱՅ-ԼԱՊ
ՂԱ-ՂԱ	ԳՈՎՐԾ	ԵՒԼ-ՎԵ	ՏԻՒՂ
ՊԷՕ-ՃԵԼ-ՃԵՔ	ՍԻՒՂ-ՃԵ	ԹԱ-ՐԱՊ	ԱՎ

ԳՈՒՇԼԱՐ (2)

ԳԱՐԹԱԼ ՊԱՇԸ

Նուղ կիպի սէրթ տիր, վէ անա աղըզ տէյիլ,
լաքին ղաղա տէնիկիր:

Ա. Ա. Ա. Ա.

ԷԿԵՐ պեր չայլաղա եախօտ դարթալա եա-
խօտ պայգուշա պադաճագ օլ-
սան, պու քէպին վէ էյրի ղա-
ղալարը վէ փէնչէլէրի կէօրէ-
ճէքսին:

Ա. Ա. Ա. Ա.

Վէ սէրթ թօխումլար եէմէրէ եաշարլար,

պունուն իշխն պիւթիւն պիւթիւն պէօյիւ-
տիւթէրինտէ անէրին ղա-
ղասը տիւղ վէ սէրթ օլուր:

4. Եավրը իքէն պու դուշ-
լարըն ղաղասը եումշագ օլուր,
վէ ոլ վագըթ եումշագ պէօ-
ճէրէր վէ դուրթլար եէրէր,

ՓՈՓԱԼԱՆ ՊԱՇԸ

վէ պունլարը պապալարը վէ անալարը անլէ-
րէ եէտիրիր: Ռէսմինի կէօր-
տիւյիւն սէրչէ դուշընըն ղա-
ղասը պէօյլէ տիր:

5. Պա'զը դուշար հէր ճինս
սէրթ թօխումլար վէ Փընտըգ
վէ ճէվիզ կիպի չէյլէր եէր-
ՆԻՎԱԿ ՊԱՇԸ

լէր, պունուն իշխն անէրին ղաղալարը դուվ-

վէթլի տիր, վէ անէրլէ եէ-
տիրէրի չէյլէրին դապուգ-
լարընը դըրա պիւթրէր:

6. Իւսժ ղաղա աշաղը
տողրու էյիկիր վէ սիվրի օ-
ԷՈՐՏԵՔ ՊԱՇԸ

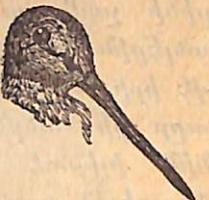
լուր, վէ դուշ պունունլէ թօխումլը եախօտ
Փընտըգ եա ճէվիզի սէչէր այըրըր:

7. Աշաղըքի ղաղա գըսա վէ իքի թարա-
ֆը տախի քէպին վէ էյլէ դուվվէթլի տիր

քի փէք սէրթ Փընտըգ վէ ճէվիզ դըրապի-
լիր: Փափաղանըն ղաղասը պէօյլէ տիր:

8. Պա'զը դուշար դուրթլար վէ պէօ-

ճէրէր եէրլէր, վէ պունլար եումշագ վէ

եաշ եէրլէրտէ եաշարլար։ Պու ճինս գուշ-
լարըն ղաղալարը չօգ ուզուն վէ ինձէ օլուր։

9. Գարնլարընը տօյուրմագ իսթէտիքլէ-
րինտէ քէնտի ուզուն ղաղալարընը եաշ եէրէ
սօդարլար, վէ օրատա պուլունան գուրթլա-
րը պուլուպ եէրլէր։ Եիլվէնին վէ լէյլէյին
ղաղասը պու նէվ'տէն տիր։

10. Պա՛զը գուշլար տախի քէնտի եէմլէ-
րինի չամուրտան էմէրլէր, պունուն իչիւն
անլէրին ղաղալարը տիւղ վէ եռումշագ օլուր,
վէ իրի թարաֆընտա պիր նէվ' թարաղը վար
տըր քի, անըն վասըթասըյլէ եէյէճէքլէրի-
նին իչինտէ պուլունան սույը սիւզէրէր։
Էօրաէյին ղաղասը պէօյլէ տիր։

ԻԻՉԻԻՆՃԻՒ ՏԷՐՄ

Մէ-բամ	Պիւ-թիւն	Սէս	Նէ-փէս
Սիւր-թիւն-մէք	Զէք-մէք	Տիզ	Ար-աըչ
Եէ-թիշ-մէք	Թախ-թա	Եիւք-սէք	Պօ-ղազ

ԳՈՒՇԼԱՐ (3)

1. Գուշլար հավատա ուչմագ մէրամըյլէ
եարատըլմը օլուզընտան, անլէրին պէտէ-
նինտէ, հայվանլարըն, պալըգլարըն, եր-
լանլարըն, պէօճէքլէրին վէ պաշգա եիւրիւ-
մէք եախօտ եէրտէ սիւրթիւնմէք, եախօտ
սուտա եիւղմէք մէրամըյլէ եարատըլմը օ-

լան հայվանլարըն պէտէնլէրինտէ օլուզըն-
տան զիյատէ հավա պուլունուր։

2. Գուշլն պաճագլարընըն վէ գանատ-
լարընըն պէօյիւք քէմիքլէրինին իչի պօշ աըր,
վէ գուշլն ալարցը հավա անըն ագ ճիյէրին-
տէն պու քէմիքլէրէ կիտէր, վէ հէր նէ գա-
տար պէօյիւք վէ գուվիթլի իսէլէր տէ, չօգ
խաֆիֆ տիրլէր։

3. Կէօքսիւ տախի պիւթիւն պիւթիւն
հավա իլէ տօլու աըր, վէ գուշ կէօքսիւնիւն
քէմիքլէրինի սալատըլմընտա, անլէրտէ օլան
հավա, պիզ պիր քէօրիւյիւն սափընը եօ-
գարը գալուրըպ՝ սօնկըա աշաղը պաստը-

ՊՐՄԾՎՈՒԹ իշխան օլան հավա տըշարը չըդ-
տըղը կիպի՝ տըշարը չըդար:

4. Գուշըն պիւթիւն կէօքսիւ թամմ պիր
քէօրիւք կիպի տիր: կէօքսիւն էօնիւ վէ ար-
դասը թամմ քէօրիւյիւն իրի թախթալարը
կիպի տիր, վէ գուշըն պօղազը քէօրիւյիւն
պօրուսը կիպի տիր:

5. Հավա պա՛զը գուշարըն տէյիլ եա-
լընըլ պիւթիւն կէօքսիւնիւ վէ պէօյիւք քէ-
միքլէրինի տօլտուրուր, անճադ տէրիսի իլէ
էթինին արամընը տախսի տօլտուրուր:

6. Էկէր գուշարըն պէտէնինտէ պու-
դատար հավա օլմասա իտի, չոգ գուշարըն
էթտիյի կիպի՝ պիր գուշ նէ օլ դատար ու-
զուն միւտտէթ թէրէննիւմ էտէ պիլիր, նէ տէ
օլ դատար եիւքսէք սէս չըդարա պիլիր իտի:

7. Էկէր պիզ չայըր գուշընըն եախօտ
արտըչ դուշընըն էթակլէրի դատար ուզուն
միւտտէթ թէրէննիւմ էթմէք, վէ սէսիմիզի
պիզիմ պէօյիւքիւյիւմիւզ նիսպէթիյլէ ան-
էցրինի դատար եիւքսէք չըդարմադ իսթէ-
սէք, պիզիմ կէօյիւսլէրիմիզ տիզէրիմիզէ
դատար աշաղը էնէճէք, վէ էօնիւմիւզտէ էլ-
էրիմիզին եէթիշտիյի դատար դապարածադ
իտի, եօդսա օլ դատար ուզուն միւտտէթ,
վէ օլ դատար եիւքսէք սէսլէ թէրէննիւմ
էթմէք իշիւն լազըմ օլան հավայը իշէրիմիզէ
որդարամայածադ իտիք:

ՏԵՇԻՏԻԿՆԱՀԻՒ ՏԵՐՈ

Փար-մագ-լար	Էօ-լիւ	Կէօր-միւշ	Տալ
Ա-զըր-լըդ	է-տէր	է-փէ-յի	Տիւ-նէք
Օ-թու-րուր	Եա-վաշ	Զիւն-քի	Գօ-լայ

ԳՈՒՇԼԱՐ (4)

Եէր:

2. Լաքին Եէմ գուշըն այաղընա կէլմէզը,
վէ գուշ կիտիպ քէնտիսի արամալը տըր,
պունուն իշիւն գուշ պաճագլարա վէ գա-
նատլարա միւհթաճ տըր:

3. Էվիէլա պա՛զը գուշարըն պաճագլա-
րընա վէ այագլարընա պագալըմ: Պու գուշ-
լարը չոգ օղաննար վէ գըզլար փէք էյի պի-
լիրէր, վէ օլ գուշարըն պաճագլարը վէ գա-
նատլարը քէնտիլէրին եէմինի պուլմալա ան-
լէրէ նէ եօլտա եարտըմ էթտիյինէ տիգդաթ-
էտէլիմ:

4. Պիր գուշըն պաճաղը պիր առէմ պաճաղընա չօդ պէնկղէմէղ, եախօտ պիր աթըն, քէօփէյն եախօտ քէտինին արտ պաճաղընա պէնկղէմէղ իսէտ տէ, գուշըն հէր պիր պաճաղընտա տախի 'այնի քէմիքլէր վար տըր, լաքին 'այնի շէքլտէ տէյիլ տիրլէր :

ԳՈՒՇԸՆ ԱՉԲԳ ՎԵ ԳԱՓԱԼԸ ԱԹԱԼԸ Դաճադ օլսան, հէր առըմընտա եէրոբէն եօդարը գալորուրը պայզնըն փարմագլարընը գափատըղընը կէօրէն ձէքսին :

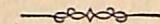
7. Շէյլէ քի պիր գուշ պիր տիւնէք եախօտ տալ իւզէրինէ գօնտըղընտա, պէտէնինին աղըրլըղը անըն պաճաղլարընը էյէր, վէ փարմագլարը տիւնէյին էթրաֆընա թօփլանըգ, օրատա սըդըճա տուրա պիլիր :

8. Գուշըրըն չօղը պիր տալա գօնմուշ օլտըգլարը հալտէ ույուրլար, վէ տէրին ույույա տալորդլարընտա պիլէ տալտան ա-

շաղը տիւշմէտիքլէրի 'աճա"իպ կէօրինիւր :

9. Լաքին գուշ պաճագլարը էյիլմիշ օլտըրագ տալա գօնտըղընտա անըն աղըրլըղը փարմագլարընըն տալա սարըմասընա սէպէպ օլտըղընը խաթրա կէթիրիր իսէք, գուշ այաղա գալգմայլընճա տիւշմէյէճէյինի անկալամագ գոլայ տըր :

10. Պա"զէն պիր գուշ ույուր իքէն վուրուկուր էօլիւր վէ աշաղը տիւշմէզ, չիւնքի պէտէնինին աղըրլըղը անը օլտըղը եէրտէ սըդըճա թութար :

ՊէՇԻՆՁԻ ՏԷՐՄ

Թութմագ	Փարչա	էլտիլէն	Գալըն
Գուշգու	Աթմագ	Ավ	Պէզ
Գուշպէթ	Տա"իմա	Աղլար	Ազգըն
ԳՈՒՇԼԱՐ (5)			

1. Գարթալլարըն, վէ պայգուշարըն քէնտի ավարընը տիրի տիրի թութուպ, քէնտի քէսքին զաղալարըյլէ փարչա փարչա էթակըլէրինի կէօրտիւք :

2. Լաքին անլէր քէնտի ավարընը զաղալարըյլէ տէյիլ, անճագ այագլարըյլէ թութարլար, պունուն իշխան անլէրին այագլարը չօդ գուվիթլի, վէ հէր պիր փարմաղըն ուճուն-

ՇԱՀԻՆ

տաքի թըրնաղը քէսքին վէ զաղասը էյրի տիր :

3. Գարթալ քէնտի ակնը թութառընտա փէնչէրինին ալթընա ալըր, վէ զաղասըյէ փարչա փարչա գօփարը :

4. Պա'զը չօդ պէօյիւք չայլագլար վար տըր քի պալըգ եէրլէր, պու սէպէպտէն ան-

լէրին փարմագլարընըն թըրնաղլարը չօդ ու զուն, չէնկէլ կիպի էյրի վէ ուճլարը չօդ քէսքին տիր :

5. Չայլագ գուշը քէնտիսինին եէթիշէպիէնէյի պիր պալըգը կէօրտիւյիւնտէ, օդ կիպի անըն իւզէրինէ աթըլըր, վէ անը փէնչէլէրիյէ թութար : Անըն աղըրըգը վէ տիւշիւնիւն գուվէթիյէ անըն թըրնաղլարը պալըգա սափլանըր, վէ չայլագ քէնտի ալընը թութմըշ օլտըղը հալտէ ուչար կիտէր :

6. Գարթալըն փէնչէլէրի էօյլէ գուվէթմի վէ քէսքին վէ քէնտիսի օլ գատար աղըր ալըր քի, պիր թավշան վէ պիր գուզու իւսթիւնէ պիրէ աթըլտըղընտա, թըրնաղլարը հայլանա էօյլէ գուվէթլէ պաթար քի փէք աղ փագըթտա անլէրի էօլտիւրիւր :

7. Պու գուշարտան հիչ պիրիսի քէնտի ավլարընը թութմագ իշիւն զաղալարընը գուշլանմազ, անճագ տա՞հմա փէնչէլէրինի իսթիմալ էտէր :

8. Եկէր պիր գարթալ եախօտ պիր չայլագ թութմագ իսթէրսէն, պունկար քէնտիլէրինի արդայա աթարլար վէ քէնտի քէսքին փէնչէլէրիյէ էօյլէ աղպընճա թէրմէ վուրուրըր քի, փէք գալն ելտիվէն կիյմէսէն եախօտ գուշըն այագլարընըն իւզէրինէ գալըն պիր պէղ աթմասան էլէրին փարչա փարչա օլուր :

ԱԼԹԸՆՆՀԻ ՏԵՐՈ

Թութ-մագ	Եար-տա	Պիլ-մէք	Քեա-գի
Եէ-թիշ-մէք	Եիւղ-մէք	Կէօքս	Կէօր-մէք
Մախ-լուգ	Հայ-վան	Օ-մուզ	Պա-լըդ

Գ Ո Ւ Շ Լ Ա Ր (6)

1. Շիմոկ՝ քէնտի եէյէճէքլէրինի ղաղաւարը յլէլէ թութան վէ անը սուտա պուլան պա'զը դուշարա կէլէլիմ:

2. Մնէքրտէն չողը պալըդ, գուրպաղա վէ հավուզարտա, կէօլէրտէ վէ ըրմագլարտա պուլունան պաշդա հայվանլար եէրէր: Պու դուշարըն չոգ ուզուն վէ ինձէ պաճագաւարը պուլունտը զէնտի ակարընըն արգասընտան սույա կիրէ պիլիրէր:

3. Պէօյէ չոգ դուշար վար տըր, վէ անլէրտէն պիրի պալըդչին տէնիլէն դուշ տըր:

4. Պու դուշըն ուզուն վէ ինձէ պօյնու, վէ ուզուն վէ սիվրի ղաղասը վար տըր: Պաճագլարը տախի չոգ ուզուն տըր: Գարնընը տօյուրմագ իսթէտիյնտէ, սայքի կէօքսինէ գատար սույա կիրէր, վէ պաշընը օմուզարը իւղէրինէ կէօմէր, վէ օրատա պիր դուշ կիպի տէյիլ, անճագ պիր թաշ եախօտ պիր աղաճ փարչասը կիպի տուրուր:

5. Գուրպաղալար վէ պալըդլար անը պէօյէ տուրտը հալտէ կէօրէմէզլէր, վէ անըն եազընլարընտա եիւղէրէր: Պունլարտան պիր-

րի պալըդչինէ եաշգըն կէտիյի կիպի, օ քէնտի ուզուն պօյնընը իւղէրի սաւար, վէ սայքի հէրտէֆասընտա պիր ավ թութար:

6. Պալըդչին էօյէ բահաթ պիր սուրէժտէ տուրուր քի, սուսըզանը պիլէ անը կէօրէմէզ, վէ չոգ տէֆ'ա պալըդչինին անը թութապիլէճէյի դատար անա եաշգըն կիտէր վէ օ տա անը թութար եէր:

7. Պիր տէֆ'ա պիր եէրէ զիյարէթ էթ~
տիմ վէ օրատա պալրգչինէր ինսանա փէք
ալշմըշար իտի: Պիր սապահ կէօլին քէ~
նարընտա, պիր պալրգչինտէն պիր դաչ եար~
տա էօթէտէ օթուրմըշ իտիմ, վէ անըն քէն~
տի եէյէնէյինի պու եօլտա թութալընը
կէօրտիւմ:

8. Սու սըշանլարը կէօլէրին վէ հավուղ~
լարըն քէնարընտա տէլիքլէր աչարլար, վէ
սույը տըշարը ագըտըրլար, վէ պալրգչինէր
պու սըշանլարը տէֆ' էթմէքէ չոդ ֆա՛իտէ
էտէրլէր:

ԵԿՏԻՆՃԻ ՏԿՐՄ

Սալ-լան-մագ	Քիւ-րէք	Եայ-մագ	Դաղ
Սա-րըլ-մագ	Գու-դու	Քէօր	Ի-քի
Քէն-տի	Սա-հիլ	Ար-գա	Դը-սա

ԳՈՒՇԼԱՐ (7)

1. Չօդ սու դուշարը քէնտի եէյէնէր~
լէրինի պումագ իշիւն եիւզէրլէր, վէ պուն~
լարըն եիւզմէք իշիւն եափըլմըշ այագլարը վէ
պաճագլարը օլմալը տըր: Գուղու դուշը, դաղ
վէ էօրտէք պու եիւզէն դուշարըն էն զիյա~
տէ մա՛լիւմ օլանլարընտան տըր:

2. Պիր էօրտէյին պաճագլարընա պա~
գաճագ օլսան, անէրին գըսա օլուղընը կէօ~
րէնէքսին, վէ պէտէնինին օլ գատար ար~
տընտա տըրլար քի, հայլան էյիծէ եիւրիւյէ~
մէդ, վէ հէր տէֆ'ա ատըմ ալուղընտա պէ~
տէնինի պիր թարափտան օլ պիր թարափա
սալլար: Գաղըն վէ գուղունըն պաճագլարը
տախի պէօյլէ տիր:

3. Փարմագլարը ուղուն իսէ տէ, ավ թութմագ մէրամըլյէ եափըլմամըշլար տըր, վէ թըր~
նագլարը քիւչիք, վէ գըսա տըր վէ քէսքին տէյիլ տիր:

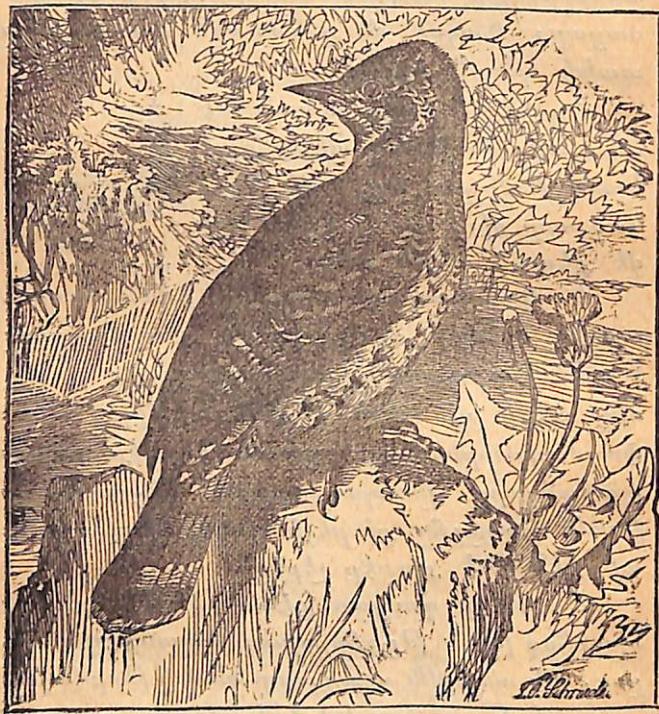
ԵՕՐՏԻՔ ԱՅԱՂԸ

4. Պու գուշլար եիւզմէք իշիւն եարա~
ալըլըշ օլմաղէ այագլարընըն փարմագլարը
թամմ գուրպազանըն արտ այագլարը կիպի,
պիր տէրի իլէ պիրի պիրինէ պիթիշիք տիր:
Փարմագլարընը եայտըլընտա էօրտէք քէնտի
պաճագլարը վէ այագլարըյէ, կէօյա անէքր
թամմ գոյըգնը քիւրէյի տիրլէր կիպի, քէն~
տի քէնտինէ քիւրէք չէքէր:

5. Պա՛զը գուշլար քէնտի եէյէնէքլէրինի
պումագ իշիւն թըրմաշարագ աղաճա չըգար~
լար, վէ անէրին այագլարը տախի թըրմաշա~
րագ եէրէ չըգամագ իշիւն եափըլմըշ տըրլար:

6. Գուշլարտան չօղընըն էօնտէ իւչ փար~
մագլարը վէ արտատա տախի պիր փարմագ~
լարը օլուր իսէ տէ, թըրմաշարագ աղաճա

Հրդան գուշլարըն էօնտէ իքի, արտատա տախի իքի փարմագլարը վար տըր, վէ պու եօլտա անլէր տալարա տահա էյի սարըլա պիւ միւլէր:

ՔՅՐԻ ՊՈՅԻՆ

7. Թըրմաշարագ աղաճա չրդան գուշլարտան էն մալիւմի փափաղան տըր, վէ պիւ փափաղան քէնտի տիւնէյինտէ գօն-

մուշ օլուզը վագըթ անըն այագլարընա պագաճագ օլսան, իքի փարմագ էօնտէ իքի փարմագ տախի արտատա պուլունտըղընը կէօրէնէքսին:

8. Փափաղանլար էվրօփատա ետպանի հալինտէ եաշամազլար, լաքին օրատա թըրմաշարագ աղաճա չրդան պազը գուշլար վար տըր: Ղուղուգ գուշը վար տըր քի անըն սէսինի հէր քէս պիւիր, վէ էյրի պօյուն գուշու քի քիւչիւր վէ կիւզէլ սարը պիւ գուշ տըր, վէ ինկիլթէրրա սէվահիլինէ թամմ դուզուգ գուշընտան էվէլ կէլիր վէ աղաճ գագան գուշը տախի վար տըր:

ՍԵՐԻՉԻՆՑԻ ՏԵՐՄ

Թօփ-րագ	Լշ-մէք	Ին-ձէ	Ուձ
Պազ-մագ	Զա-՚իֆ	Քէս-քին	Թիւյ
Ա-րա-մագ	Նա-տիր	Ա-խըր	Գա-լըն

ԳՈՒՇԼԱՐ (8)

1. Զօգ գուշլար քէնտի պաճագլարընը փէք աղ գուշլանըրլար, լաքին քէնտի եէյէգըրւանը սասուց ճէքլէրինի էօթէյէ պէրիյէ ուշլարագ պուլուրլար: Պունուն իշիւն պու գուշլարըն պաճագլարը վէ այագլարը փէք քիւչիւք վէ ինձէ տիրլէր:

2. Գըրլանդըն պիր նէվի վար տըր քի կիւնիւն պէօյիւք գըսմընը հավատա կէչիրիր, վէ պիր տալա հիչ գօնմազ, վէ եէրտէ փէք աղ տէֆ'ա եիւրիւր եախօտ րահաթ էտէր: Պունուն իչիւն անըն պաճագլարը դըս, քիւչիւք վէ զա'իֆ տիր:

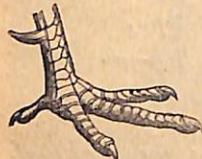

ՏԻԼ ԳՈՒՇ

Դօշըրդը վագըթ թըրնագլարընը դուլլանըն:

4. Պիր աղ տախի, քէն-տի եէյէճէքլէրինի այագլարըլէ թօփրաղը էշիպ չըգարան դուշ-լարա պագալըմ: Պու ճինս դուշըրըն ճիւմիէսինին պաճագ-լարը զայէթ դուվլէթի, փար-մագլարը դըսաճա վէ գալնճա օլուպ, թըր-նագլարը դալըն տըր վէ քէսքին տէյիւ տիր:

5. Ճիւմիէ դուշըրըն պույնուզ կիպի սէրթ օլան թըրնագլարը տա'իմա պիղիմ

ԹԱՎ. ԳՈՒՇ Ա. ՑՈՒ. Հ.

փարմագլարըմըզտա թըրնագլարըն պէօյիւ-տիւյիւ կիպի պէօյիւրէր, լաքին թօփրաղը էշին դուշըրըն թըրնագլարը, աշընան թըր-նաղըն եէրինի թութմագ իչիւն, տահա չա-պըգ պէօյիւր:

6. Թավուդ վէ էմսա-լի ճիւմիէսի տէ թօփրա-ղը էշին դուշըր տըր: Եկէր անլէր թարլատա եախօտ պաղչէտէ իքէն պաճաճագ օլսան, եէյէ-ճէք պուլմագ իչիւն չոդ տէֆ'ա թօփրաղը էշէրէք էփէյի չուգուր տէլիքլէր գաղտրգլարընը կէօրէճէքսին:

7. Զօդ դուշըր եռումուրթատան չըգտըգ-լարընտա օլ գատար զա'իֆ տիրլէր քի եիւ-րիւյէճէքլէր, վէ անալարը վէ պապալարը անլէրէ եէմ վէրիր իքէն պաշարընը կիւճլէ եօգարը գալտըրա պիկրլէր: Լաքին թօփրա-ղը էշին դուշըր եռումուրթատան չըգտըգլա-րը կիպի սէյիրտիրլէր վէ սէյիրթտիրլէրի կի-պի տախի եէրի էշմէյէ պաշարլար:

8. Զօդ դուշըր եռումուրթատան չըգ-տըգլարընտա սայքի չըփլագ տըրլար: Իւ-զէրլէրինտէ անճագ պիր դաչ թիւյլէրի վար տըր, վէ թիւյլէրի կէլէնէ գատար անալարը անլէրի քէնսի վիւճուտիյլէ ըուշըր: Լաքին

ՓԻԼ. Ի. Ճ

Եկրի էշն գուշար եռումուրթատան չըդաբդ-
լարը կիպի էօթէյէ պէրիյէ սէյիրտիրէր չիւն-
քի պունլարըն իւզէրինտէ ինճէ թիւյլէրտէն
ուզգ վէ եռուշագ պիր քիւրըլէրի վար տըր,
վէ անլէրի ըսըտըրը : Պու ինճէ թիւյլէր գու-
շն աուլ թիւյիւ կէլէնէ դատար դալըր վէ
աուլ թիւյլէրի կէլտիքճէ անլէր տէօքիւլիւր
կիտէր վէ սօնկրատան կէլէն թիւյ անըն եէ-
րինի թութար :

ՏՕԳՈՒԶԸՆՆԱԾ ՏԵՐԸ

Ույ-մադ	Կէ-նիշ	Սի-նէք	Շէքլ
Կէ-չիր-մէք	Գըր-լան-ղըճ	Ի-չին-տէն	Սէրթ
Թավ-շան	Նէ-պաթ	Գու-զու	Սէր-չէ

Գ Ո Ւ Շ Լ Ա Ր (9)

1. Գուշարըն պաճագլարը քէնախիլէրին
կէսիրտիյի 'էօմրէ ույտուրուրիը օլտըղընը
կէօրտիւն : Գանատլար տախի պէօյլէ տիր :

2. Գարթալ, չայլագ վէ պայգուշ կիպի
գուշար վար տըր քի, պոնլար քէնտի փէն-
չէլէրիյէ տիրի ավլար թութուպ, թութարգ-
լարընը հավատա ուչարագ քէնտի եռվալա-
րընա կէօթիւրիւրէր : Պունուն իշիւն պա-
ճագլարընըն գուվլէթլի վէ թըրնագլարընըն

ուճլարընըն քէսքին վէ չէն-
կէլ կիպի էյրի օլմասը
քեաֆի տէյիլ տիր : Էկէր
գանատլարը փէք գուվլէթլի
օլմասա իտի պու գուշար,
թութարգլարընըրավըը քէն-
տի եավրըլարընա կէօթիւրէ-
մէզէր վէ եավրըլարը աճ-
լրդան էօլիւրէր իտի :

3. Պունուն իշիւն պու
ճիւմլէ գուշարըն գանատ-
լարը չօդ պէօյիւր վէ գուվ-
լէթլի, վէ թիւյլէրի ուղուն,
կէնիշ վէ գավի տիր :

4. Լարին գըրլանդընա վէ
օնէվտէն օլան գուշարա կէ-
լինճէ, անլէրին գանատլա-
րընըն գարթալըն վէ չայլա-
ղըն գանատլարընըն շէքլինտէ օլմատըրընը
կէօրիւրիւզ :

5. Պու գուշար հավատա թութարգլա-
րը սինէքլէրի վէ պէօճէքլէրի եէրէր վէ եավ-
րըլարընը տախի անլէրլէ պէսլէրլէր : Լարին
սինէքլէր՝ գարթալն եէտիյի գուգու, թավ-
շան վէ տախա թավշանը գատար աղըր տէյիլ
տիր, պունուն իշիւն գըրլանդըն վէ էմսալի-
նին գանատլարընըն կէնիշ օլմասընա լիւզիւմ
եօդ տըր :

6. Գուշ ուշտըղը վագրթ պէօճէյի աղ~
զըյլէ թութաճագ օլտըղընտան, հավատա
ոդ կիպի կիթմէյէ, վէ պէօճէքտէն զիյատէ
չապըդ տէօնմէյէ դասիր օլմալը տըր: Պու~
նուն իշին անըն գանատլարը փէք ուղուն,
տար վէ սիվրի, վէ թիւյլէրի ղայէթ սէրթ
տիր:

7. Գրըլանդըն նէվինտէն օլան պա'զը¹
դուշար քէնտի վագրթլարընըն պէօյիւք դըս~
մընը հավատա կէչիրիրլէր, վէ սայքի պիւ~
թիւն պիւթիւն գանատ տըրլար կիպի կէօ~
րինիւրլէր:

8. Թօխում եախօտ պէօճէք եէյէն քիւ~
չիւք դուշար՝ ֆիտանլար իւղէրինտէ եախօտ
եէրտէ պուլունուրլար, անըն իշին ուղուն վէ
դուվվէթլի գանատլարա իհթիյաճլարը եօդ
տըր, վէ անլէրին գանատլարը դըսա վէ
զա'իֆ տիր:

ՕՆԸՆԿԸ ՏԵՐԱ

Յօ-գու-մագ	Զը-պուգ	Գաչ-մագ	Մա-վի
Պէօ-ճէք	Զալ-մագ	Կիթ-մէք	Սա-րը
Կիւ-զէլ	Գօր-գագ	Գում	Հիս-սէ

ԳՈՒՇԼԱՐ (10)

1. Գուշարըն
ծիւմէսի եուվա
եափարլար, լա~
քին եուվալարըն
հէփսի տէ պիրէ
պիրինէ պէնկզէ~
մէզ: Պա'զը դուշ~
լար դումտա քէն~
տիլէրինէ տէլիք~
լէր եափարլար,

պա'զըլար եուվալարընը ինձէ տալլարտան վէ
չըպուգլարտան եափարլար, պաշգալար քէն~
տի կիւզէլ էվլէրինի օթտան եախօտ եափ~
րագլարտան տօգուրլար, վէ անլէրին իշինի
քէմալ ը տիգդաթլէ գափլարլար:

2. Գուշարըն ծիւմէսի եումուրթլարլար:
Փիշիրիպ եէտիյիմիդ եումուրթլարը պիկիր~
սին: Անլէրին իւսթիւնտէ սէրթ վէ պէյազ
պիր գապուգլարը լար տըր, վէ անտէն սօնկ~
րա ինձէ վէ պէրրագ օլան դըսմը լար տըր

քի պունա եռմուրթամնըն պէյազը տէրեղ,
վէ սօնկրա տախի եռմուրթամնըն սարըսը
կէլիր:

3. Եռմուրթալարըն ճիւմէսինին տէ իշի
պիր օլուր իսէ տէ, հէր եռմուրթամնըն գա-
պուղը պէյաղ օլմաղ: Զօդ քիւմկը գուշար
վար տըր քի փէք կիւզէլ եռմուրթալար,
եա՞նի մավի, եէշիլ, սարը վէ պէնէքի եռ-
մուրթալար եռմուրթլարլար:

Տէսքինինի Պահապահ Վ. Խուսան

4. Գուշ եավըլարը եռմուրթատան չը-
դար: Պա'զը գուշար վար տըր քի, մէսէլա-
թավուդ եավըլար վէ էօրտէք եավըլսը, եռ-
մուրթատան չըդարդարը կիպի սէյիրտիրէր
վէ քէնտի եէյէճէքէրինի պուշ պիլիրէր:

Լարին գուշարըն չօղը էօյլէ զա'իֆ տիրէր
քի եռմուրթատան չըդարդար սօնկրա ան-
լէրին անասը պապասը անլէրի պիր վազըթ
պէսլէր:

5. Գուշարըն եավըլարը օլ գատար չօդ
եէրէր քի, պէօյիւքէր պիւթիւն կիւն եռ-
վայա կիտիպ կէլէրէք անլէրէ եէմ թաշը-
լար: Պէօյիւք գուշ եռուվայա հէր տէֆ'ա կէլ-
տիյինտէ պիր պէօճէք եախօտ պիր գուրթ
կէթիրիր, վէ անը եավրունըն պիրինին աղ-
զընա գոր:

6. Եավըլար պէօյիւք գուշըն գանատը-
նըն սէսինի իշիթտէքէրինտէ, հէփսի պիր-
լիքտէ աղըզլարընը աչարլար վէ եէյէճէք ի-
շիւն պիրտէն պիրէ ճիվիլտէրէր:

7. Լաքին պէօյիւք գուշ եէյէճէյի հան-
կըսընա վէրէճէյինի պիլիր, վէ սըրա իլէ հէր
պիրինէ վէրիր վէ եավըլարընտան հէր պի-
րիսինին թամմ քէնտի հիսսէսինի ալմասընա
տիդդաթ էտէր:

8. Պա'զը թէրպիյէսիզ վէ գապա չօճուգ-
լար գուշարա թաշ աթմանըն, եախօտ ան-
լէրին եռուվալարընտան կիւզէլ եռմուրթալա-
րընը չալմանըն, եախօտ օլ գօրդագ եավը-
լարը ալմանըն զարարը եօդ տըր զանն է-
տէրէր:

9. Պէօյլէ չօճուգարա սօրմագ իսթէրիմ
քի, սիղի թաշասալար նա'սըլ, հազզ էտէ-

ՃՇՇ մի իտինիդ, եախօտ սիզի հանթալ վէ
շիրքին վէ տէվ կիպի իրի պիր ատէմ թաշ-
լայըպ տա պապալարընըզըն վէ անալարընը-
զըն եանընտան սիզի ալսա կէօթիւրսէ մէմ-
նուն օլաճճա՞դ մը իտինիդ:

10. Գուշլարը ավլամագ եախօտ անլէրէ
թաշ աթմագ, եուվալարընը պօզմագ, եա-
խօտ եումուրթալարընը եա եավրըլարընը
չալմագ տողըու տէյիլ տիր:

ՕՆ ՊԻՐԻՆԾԻ ՏԵՐԱ

Սըչ-բա-մագ Եը-լան Թար-լա Ա.-բա-մագ
Միւ-րիւն-մէք Սա-րըլ-մագ Էոլ-մէք Ավ
Գուր-պա-զա Աս-լա Եայ Ֆա-րէ

Ե Ը Լ Ա Ն Լ Ա Ր (1)

1. Էկէր սէն երլան կէօրմէմիշ օլսան,
վէ գարատա պիր հայվան պուլունուր վէ
պաշը վէ պէտէնի վար, ամմա պաճագլարը
վէ այագլարը եօդ տըր տէյիւ սանա թա'րիֆ
օլունսա՝ պէօյէ պիր հայվան նէ սէյիւտէպի-
լիր, նէ սիւրիւնէ պիլիր, նէ տէ սըզրայա պի-
լիր տէյիւ տիւշիւնէնէք իտին:

2. Վէ պու հայվանըն ֆարէլէր, գուշ-
լար վէ գուրպաղալար եէյէրէք եաշատըլընը
եշիտէնէք օլսան, օ հայվան անլէրի թութա-

Ե Ը Լ Ա Ն

մազ վէ չարչապը դ աճ-
լըդտան էօլիւր տէյէ-
ճէք իտին:

3. Սէնին պաճագ-
լարըն, այագլարըն վէ
էլլէրին վար իսէ տէ,
պիւթիւն կիւն չալըշ-
սան անլէրէ պիր գուշ
պիլէ թութամազսըն,
վէ պիր ֆարէ էօյէ չա-
պըգ գօշա պիլիր, վէ
պիր գուրպաղա էօյէ
ուզաղա սըզրայա պիլիր
քի, պաճագլարը, եա-
խօտ պագլարը, եախօտ փէնչէլէրի օլմայան

պիր հայվան անլէրի ասլա թութամաղ տէ~
յիւ տիւշիւնէծէք իտին :

4. Լաքին թարլալարոտա կէօրախիւխմիւղ
երլան սիւրիւնէրէք սէնին դատար չապըդ
եխրիւյէ պիիր, վէ պա'զը երլանլար վար
տըր քի պիր ատէմին սէյիրտէ պիլտիյի դա~
տար չապըդ սիւրիւնէրէք սէյիրտիրէք :

5. Զօդ երլանլար քէնտի ավլարը իւղէ~
րինէ աթըլա պիիրլէք, վէ պա'զըլարը պիր
եայտան աթըլմբշ օդ կիպի հավատա սըզրա~
յապիիրլէք :

6. Երլանլար դուշ եավրըլարը արամագ~
եխն չօդ տէֆ'ա սարլալարագ աղաճլարա չը~
դարլար, վէ պա'զը երլանլար պիւթիւն 'էօմր~
լէրինի աղաճլարտա կէչիրիրլէք :

7. Երլանլարըն պալըգլար կիպի գանատ~
լարը եօդ իսէ տէ, հէփսի տէ էյիճէ եիւղէ
պիիրլէք, վէ պիւթիւն վագըթլարընը աղաճ~
լարտա կէչիրէն երլանլար օլըրդը կիպի, պիւ~
թիւն 'էօմրլէրինի սուտա կէչիրէն վէ օրա~
տա պուլըրդլարը եէյէծէրլէրլէ եաշյան եր~
լանլար տախի վար տըր :

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՏԵՐՄ

Է-շէք-արը-սը Գույ-րուդ Սըդ-մագ Պիլ-մէք
Ա-զր-տի-չի Միւ-րէպ-պա' Եա-րա Ուճ
Պէօ-յիւք Սար-մագ Եա-մա Պօյ

Ե Բ Լ Ա Ն Լ Ա Ր (2)

1. Պիլիրսին քի էշէք արըսընըն եախօտ
արընըն դույրուդլընտա պիր տիքէնի վար տըր,
վէ էկէր տիքէնիյլէ սէնի սօդարսա, պիր վա~
գըթ պէօյիւք աղըը հիսս
էտէրսին : Էշէք արըսընըն
քիւչիւք պիր թօրպանըլըր վար
տըր, վէ անըն իչինտէ զէհիր
պուլընուր, վէ էշէք արըսը
տիքէնիյլէ պիրիսինի սօդուպ
եարալատըլընտա զէհիրի տիւ երևան ՊԱՇԱ Վէ
Քէն վասըթասըլյլէ եարայա ագար :

2. Պա'զը երլանլար վար տըր քի անլէ~
րին դույրուդլարընտա տիքէնլէրի եօդ իսէ
տէ, աղըզլարընտա իքի ուզուն տիշէրի, վէ
պաշարընըն իքի թարաֆընտա զէհիր թօր~
պալարը վար տըր :

3. Երլան ըսըրտըլընտա զէհիրի տիշէր
վասըթասըլյլէ թօրպատան տըշարը կէլիր,
վէ երլանըն ըսըրմասընտան հասըլ օլան եա~
րանըն իչինէ ագար : Երլանըն պու տիշէրինէ

ԳՐԱՎՈՐ

ազը տիշի տէնիլիր, վէ ուճլարընա եագըն
պիր քիւչիւք տէլիք վար տըր վէ պու տէ-
միքտէն զէհիր եարաւա ադար:

4. Երլանլարըն պաշարընտա, էշէք ա-
րընտա վէ արըլարտա պուլունտըղընտան
զիյատէ զէհիր վար տըր, վէ պա՛զը երլան-
լարըն զէհիրի օլ գատար չօդ տըր քի, պիր
ատէմի սօդտըղլարընտա ատէմ հէր հալտէ
էօլիւր:

5. Պա՛զը երլանլար չօդ պէօյիւք վէ չօդ
գուվիթի օլուրլար: Պու երլանլարտան օ-
լարագ չինտտէ Պօ: տէնիլէն պիր ճինս պէօ-
յիւք երլան վար տըր քի պիր կէյիյի եա-
խօտ պիր էօքիւզիւ պիլէ թութուպ էօլտիւրէ
պիլիր:

6. Պու երլան քէնտի ավընը թութտը-
ղընտա, աղզըյլէ ըսըրըր վէ քէնտի ուզուն
պէտէնինի թութտըղը ավըն էթրաֆընա սա-
րար, վէ էօյլէ դուվվիթի սըդար քի ա-
նըն էյէ քէմիքլէրինի գըրար վէ էօլտիւ-
րիւր: Երլանլարըն ճիւմէսի տէ քէնտի ավ-
լարընը փարէլէմէտէն եուտարլար:

7. Ինկիլթէրրատա անճագ պիր ճինս
երլան վար տըր քի, անտէն ատէմէրէր գօր-
դարլար, վէ անըն քէսքին ազը տիշէրի վէ
զէհիր թօրպասը վար տըր:

8. Պու երլանա էնկէրէք երլանը տէնի-
միր, վէ պէլի պիր երլան տըր: Սըրթը պիւ-

թիւն պիւթիւնէ զէնճիրին հալգալարը կիպի
սիյահ պէնէքլէրլէ տոլու տըր, վէ պաշընըն
թէփէսինտէ շու Ⅴ չէքլտէ սիյահ պիր նիշան
վար տըր:

9. Էնկէրէք երլանը ֆարէ վէ դուշ եալ-
ըըլարը եէր, վէ եռովալարընտան եավուռ
դուշարը ալմագ իշխն աղածլարա չըդար:

10. Օթ երլանը վէ հալգալը երլան հիշ
դարար էթմէզլէր, չիւնքի նէ ազը տիշէրի
նէ տէ աղը թօրպալարը վար տըր: Պունլար
դուրպաղա եէրլէր: Պու երլանլարըն պաշ-
լարընըն իրի թարաֆընտա եամա կիպի սարը
պէնէքլէրի պուլունուր վէ ոըրթլարընտա զէն-
ճիր կիպի սիյահ պէնէքլէրի եօդ տըր:

ՕՆ ԻՒԶԻԿԱՆՃԻՒ ՏԵՐՄ

Վուր-մագ	'Ա.-ձա-''իպ	Շիշ-մէք	Աթ-մագ
Պէօ-յիւ-մէք	Նօգ-թա	Եիւղ-մէք	Նէ-փէս
Պրագ-մագ	Գըր-մագ	Տէս-թէ	Թէլ

ԳՈՒՐՊԱՂԱ (1)

1. Ջնճագ եարամաղ չօճուղլար դուր-
պաղալարա թաշ աթարլար: Տէյէլիմ քի դուր-
պաղալար չօճուղլար դատար պէօյիք, վէ
չօճուղլար դուրպաղալար դատար քիւչիւք օւ-

սալար իտի, գուրպաղալար սիզէ թաշ աթ-
տըդլարընտա հազզ էտէճէք մի իտինիզ:

2. Էօյլէ իսէ պուն-

տան սօնկրա պիր
դուրպաղա կէօրտիւ-
յինիւղտէ, անա զա-
րար վէրմէյին, վէ
պաշգասընըն տախի
անա զարար վէրմէ-
սինէ գօյվէրմէյին,
անճագ անըն իւզէ-
րինէ պադլնըլ, վէ

ԳՈՒՐՊԱՂԱ ՊԱՇ Վ. ՏԵԼԻ Ալլահըն օ հայվանը
նասըլ անըն կէշիրէճէյի էօմրէ ույղուն պիր
թարզտա եարաթմըլ իսիյինի տիւշիւնիւզ:

3. Գուրպաղա 'աճա''իպ թարզտա եա-
շար: Սուտա տողար, վէ 'էօմրիւնիւն իլք
դըսմընը սուտա կէշիրիր, վէ եէյէճէյինի
սուտա պուլուր վէ պէօյլէճէ պիր պալըդ կի-
պի եաշար:

4. Պէօյիւտիւյիւնտէ սուտան չըդապիլիր,
վէ գարատա սիւրթիւնէրէք եիւրիւր վէ սըչ-
րար, վէ եէյէճէյինի գարատա պուլուր: Եա-
խօտ իսթէտիյի վադըթ գարայը թէրք էտէր
վէ սուտա եիւզէր վէ տալար վէ սուտա նէ-
ֆէս ալամաղ իսէ տէ, օրատա եէյէճէք պու-
լուր: Պու իրի ճինս էօմրէ միւնասիպ պիր
հալտէ խալլ օլունմըլ տըր:

5. Գուրպաղալարըն ճիւմլէսի տէ եռմուրաթա եռմուրթլարար։ Գուրպաղալար սուտա եռմուրթլարար, վէ իլք տէ ֆ'ա սիյահ վէ չօդ քիւշիւք օլուրլար իսէ տէ, չար չապըդ շիշիպ գապարըրլար վէ պիր նօհուտ պէօյիւքիւյիւնտէ օլուրլար։ Հէր պիր եռմուրթանըն իշինտէ սայքի պիր Թսզ գէ Խոկըզը թօփկունըն պաշը գատար քիւշիւք վէ սիյահ պիր նօղթա վար տըր։

6. Պու եռմուրթալար պիր աղ վագըթ

ԳՈՒՐՊԱՂԱԼԱՐ

սուտա գալուրդտա գըրըլըրլար վէ իշինտէն քիւշիւք վէ 'աճա՛իպ պիր շէյ չըդար քի,

պունուն պէօյիւք պիր պաշը վէ տիւղ պիր գույրուղը վար իսէ տէ, պէտէնի եօդ տըր։

7. Պու այադսըզ պիր գուրպաղա եավըրլար տըր, վէ Յունիս, Յուլիս վէ հավալար սըճադ օլտըզընտա Մայիս այլնտա պիլէ պունուր։

8. Պու եավըրլար քէնտի գույրուդլարընը պիր թարաֆտան օլ պիր թարաֆա վուրարադ թամիմ պալըդ կիպի սուտա եիւզէ պիկերլէր։

9. Պաշընըն իքի թարաֆընտա քիւշիւք վէ եռմշադ պիր տէմէթ ինձէ թէլլէր վար տըր։ Պունլար անըն գուլագլարը օլուպ՝ անւէր վասըթասըյլէ սուտա նէֆէս ալըր, վէ պալըզնքի կիպի տիրլէր։

ՕՆ ՏԵՐՏԻԿԻՆՁԻԻ ՏԵՐՄ

Զը-պուդ	Գու-լադ	Աթ-մադ	Նէ-ֆէս
Ադ-ճի-յէր	Գըր-մադ	Վուր-մադ	Պիւ-զիւլ-մէք
է-փէ-յի	Սէ-նէ	Տիլ	Ուչ-մադ

ԳՈՒՐՊԱՂԱԼԱՐ (2)

1. Գուրպաղա եավըրլար պիւթիւն պիւթիւն պէօյիւտիւյիւնտէ գուլագլարը քիւշիւք վէ նիհայէթ հիչ գալմադ։ Լաքին

գուլագլար պաշրն իքի թարաֆընտան ղայպ
օլուրլար իսէ տէ, գուրպաղանըն կէօքսիւնտէ
ագ ճիյերլէր
պէօյիւր, վէ
հավատա նէ-
ֆէս ալապիկիր,
վէ արթըդ նէ-
ֆէս ալմադ ի-
չիւն սույըն
եիւզիւնէ չըգ-
մագսըզըն սու-
յըն իչինտէ եա-
շյա պիկիր:

2. վէ օլ վա-
գըթ պէտէնի
տահա զիյատէ
պէօյիւր, վէ
գույրուղը տա-
խի գուլագլարը
կիպի չերելիր վէ
պիւզիւլիւր:
զէտէնինտէն
տէօրթ քիւչիւք
այագլար չը-
գուրգանըն նս.գ.ը ջնկւնտէն Պէօթն-
դար: իօն ա-
Մուտ ջնկւնէ Պ.Տ.Ա.Ր Շ.Ք.Լ.Ե.Ր
յագլարը գըսա վէ տիւզ, վէ արտ այագլա-
րը չօդ ուղուն վէ եյրի օլուր:

3. գուլագլար վէ գույրուդ ղայպ օլուր-

ղընտա, վէ այագլարը վէ ադ ճիյէրլէրի պէօ-
յիւտիւյիւնտէ, սուտան գարայա չըգար վէ
օլ վագըթ անա գուրպաղա տէնիր:

4. լաքին եինէ սուտա եիւզէնէր օլու-
ղընտան արտ այագլարընըն փարմագլարը չօդ
ուղուն տըր, վէ “եօրիւմձէր աղը” տէնիլէն
ինձէ պիր տէրի՝ փարմագլարը պիրի պիրինէ
պիթիշտիրիր:

5. գուրպաղա եիւզտիւյիւնտէ պաճագ-
լարընը գուրուր, վէ փարմագլարընը պիր եէլ-
փազէնին ինձէ չըպուցլարը կիպի եայար:
վէ փարմագլարը պիրի պիրինէ պիթիշտիրէն
ինձէ տէրիյի սույա վուրուր վէ փէր չապըգ
եիւզէր:

6. գուրպաղալարըն տիշէրի օլմատըզըն-
տան ըսըրամաղլար: Անլէր գուրթ, պէօնէր
վէ սինէրլէր եէրլէր, վէ արըլարըն վէ էշէք
արըլարընըն տիքէնլէրի վար իսէ տէ, անլէրի
պիլէ եէյէ պիլիրլէր, վէ կէօրիւնիւր քի պու-
տիքէնլէր անլէրէ զարար վէրմէզ:

7. գուրպաղանըն չօդ ուղուն վէ ինձէ պիր
տիլի վար տըր: Քէնտիսինէ էփէյի եագըն
պիր սինէր կէօրտիւյիւնտէ, սէն կէօզիւնիւ-
նէ գատար չապըգ գըփա պիլիր իսէն, էօյ-
լէ չապուդ տիլիյլէ վուրուր, վէ սինէր ուչ-
մատան անը թութար:

8. Սէնէնին սօնընտա, սինէրլէր վէ պէօ-
նէրլէր, արըլար վէ էշէք արըլարը հէփինա-

պէտիս օլտըգլարընտա, վէ գուրթլար եէրին
ալթընտան տըշարըյա սօղուդ հավայա չըդ-
մաղա ճէսարէթ էթմէտիրլըրինտէ, գուրպա-
զալար եէյէճէք պուլամազլար:

9. Պու սէպէպտէն թօփրադտա եախօտ
ոռ քէնարընտա քիւչիք պիր չուգուր եա
տէլիք պուլուրլար, վէ օրայա թօփլանըլ րա-
հաթ եաթարլար: Պէօյլէ պիր չուգուր չօդ-
տէֆ'ա գուրպաղալարէ տօլու պուլունուր:

10. Ճիւմլէսի օլ չուգուրա թօփլանտըգ-
լարընտա ույուրլար վէ կէլէճէք սէնէնին պա-
հար մէվսիմինէ, եա՞նի հավալար ըարնըպ
քէնտիլըրինէ եէյէճէք պուլաճագլարը վագ-
թա գատար օրատան տըշարը չըդմազլար:

ՕՆ ՊէՇԻՆՃԻ ՏԵՐՄ

Օթ-լու-պա-ղա	Եում-րու	Տէ-մէք	Սըդ-մադ
Սա-թըն-ալ-մադ	Գա-պա	Մէյ-լէ	Տիւդ
է-շէք-արը-սը	Զօ-ձուդ	Զի-չէք	Պադ-չէ

ՕԹԼՈՒ ՊԱԴԱ (1)

1. Օթլու պաղա գուրպաղայա փէք պէնկ-
զէր իսէ տէ, չօդ չէլլէրտէ անտէն փարգլը
տըր: Գուրպաղանըն տէրիսի տիւդ վէ փար-

լադ տըր, լաքին օթլու պաղանըն գապուղը
դալըն, գապա վէ գարնընտան մա՛տա հէր
թարափընտա եումրուլար վար տըր:

2. Պաշըն իրի թարափընտա, կէօղլէրին
արգասընտա փէք պէօյիւք իրի եումրուլար
վար տըր, վէ պունլարը սրգաճագ օլսան
անլէրտէն սիւթ կիպի պիր մատտէ չըդար:

ՕԹԼՈՒ ՊԱԴԱ

3. Պու մատտէ էնկէրէք եըլանընըն տիշ-
լէրինտէ պուլունան աղը կիպի գուվվէթլի
պիր զէհիր զանն օլունուր իսէ տէ, զարարլը
պիր շէյ տէյիլ տիր: Էկէր պիրիսի՝ օթլու
պաղա սանա պիր զարար էտէ պիկիր տէրսէ
ինամնմա, ապը եօդ տըր: Օթլու պաղա իս-
թէսէ պիլէ քիմսէյէ զարար վէրէմէղ:

4. Օթլու պաղալար պիւրթիւնէրէք եիւ-
րիւրէր վէ պա'զը պա'զը տախի սըշրարլար
իսէ տէ, անճադ պիր իքի փարմագ սըշրայա
պիլիրէր։ Օթլու պաղայը սույա գօյաճադ օլ-
սան, եիւզէր, ամմա գուրպաղա դատար չա-
պրգ եիւզէմէզ։ Կէօրիւնիւր քի, սույը գուր-
պաղա դատար սէվմէզ։

5. Լաքին գուրպաղա կիպի օթլու պաղա
տախի սուտա հասըլ օլուր, գուրպաղանըն
էթտիյի կիպի՝ գուրպաղա վէ գույրուղը
պիւզիւլիւպ նապէտիտ օլունճըյա դատար
գարայա չըդմազ։

6. Օթլու պաղա պէօճէք եէր, վէ պէօ-
յիւք պօդ պէօճէքլէրինի, արըլարը վէ էշէք
արըլարընը պիլէ եէր։ Պու պէօճէքլէրի գուր-
պաղանըն թութարղը թարզտա քէնտի տի-
լիյէ թութար։ Պիր պաղչտէ օթլու պաղա
պուլունսա չոդ ֆա՛իտէլի օլուր, չիւնքի մէյ-
վէլէրէ վէ չիչէքլէրէ զարար վէրէն պէօճէք-
լէրի վէ գուրթարը եէր։

7. Եքսէրի կէճէլէրի կէզէր։ Պիլ դա-
րանլըդտա պէօճէքլէրի կէօրէմէյիլ, լաքին
օթլու պաղա կէօրիւր, վէ էկէր անլէրէ է-
փէյի եագըն կիտէ պիլիր իսէ, մութլադա
անլէրի թութար։ Պէօյիւք չէհրէրտէ պաղ-
չէլէրի օլան քիմսէլէր, օթլու պաղալարըն
պէօճէքլէրի եէյէրէք ֆա՛իտէլի օլութարընը
պիւլուքլէրինտէն, չոդ տէֆ'ա անլէրի սա-

թըն ալըրլար վէ պաղչէլէրինտէ սադլարլար։

8. Օթլու պաղալար իլէ խօշ մու'ամէլէ
օլոնտըղնտա ինսանա փէք էյի ալբըրլար։
իսմէրինի պէլլէրէր վէ չաղըրլարդլարընտա
կէլիրէր վէ սահիպլէրինին անլէր իչիւնթութ-
արղը պէօճէյի անըն էլինտէն ալբա եէրէր։

9. Պիր գաչ չօճուգլար թանըրըմ քի
անլէրին պիր գաչ տանէ օթլու պաղալարը
վար իտի, վէ անլէրի պաղչտէ էօթէյէ պէ-
րիյէ կէօթիւրիւրէր վէ չիչէքլէրէ թու-
թարլար, վէ անլէրին իւզէրինտէ օլան պէօ-
ճէքլէրի օթլու պաղալարընա թութարըր-
լար իտի։

10. Հէր պիր օթլու պաղանըն պիր էվի
վար իտի, վէ չօճուգլար եաթմաղա կիթ-
մէզտէն անլէրէ՝ կէճէլէր խայը օլուն, տէր-
էր վէ անլէրի քէնտի եէրէրինէ գօրլար
իտի։ Պաղալար չօճուգլարըն էլլէրինտէ ըա-
հաթ օթուրուրլար, վէ գաչմաղա չալըշմաղ-
լար իտի։

ՕՆ ԱԼԹԵՆՁԲ ՏԵՐՄ

Ա-րը-դօ-վա-նը թութ-մագ եայ-մագ Տալ
 Կէօր-մէք Պօ-ղազ եութ-մագ Կէ-վիշ
 Գօր-դագ Ֆա-ի-տէ Ա-ղըզ Տէ-րի

ՕԹԼՈՒ ՊԱՂԱ (2)

1. Արը սագլայանլար օթլու պաղալարը
 սէվմէղլէր, չիւնքի անլէր արը գօվանլարնըն
 ալթընա կիրէրէր վէ արըլարը թութմագ ի-
 շին կէօդէտիրլէր: Էկէր
 պիր արընըն չօդ աղըր եիւ-
 քիւ օլուպ տա՝ արը գօ-
 վանընըն եանընտան աշաղը
 տիւշէճէք օլսա, օթլու պա-

ղա մութլադա
 անը թութար վէ
 կէօրիւնիւր քի
 արընըն տիրէնի
 անա ասլա զա-
 րար վէրմէլ:

2. Գուրմէլար
 տախի եէրտէն
 տըշարը չըգ-
 տըշարընտա
 անլէրի տէ եէր,

ՕԹԼՈՒ ՊԱՂԱՆԸՆ ՍԻՆՔԻ ԹՈՒԹՄԱԸԸ

Լաքին անըն տիլի գուրմէլարը թութաճադ-
 գատար գուվկէթլի օլմատըլընտան, Էօն ա-
 յագլարընը էլ կիպի գուլընըր վէ անլէրլէ
 գուրմէլարը թութար վէ կէնիշ աղղընա կէօ-
 թիւրիւր:

3. Օթլու պաղա քէնափի եէյէճէյինի տիւ-
 լիյէ ալըր վէ անը պիւթիւն պիւթիւն եու-
 տար, պու սէպէպտէն նէ եէյէճէյինի թութ-
 մագ իշիւն քէսքին տիշլէրէ, նէ տէ կէփիշ
 կէթիրմէք իշիւն տիւղ տիշլէրէ միւհթաճ
 արը: Էյոյէ իսէ օթլու պաղա ըսըրամագ,
 վէ անտէն քիմսէ գօրդմամալը տըր:

4. Օթլու պաղա վագըթ վագըթ տէրիւ-
 սինի տէյիշտիրիր: Սըրթընտաքի տէրի չաթ-
 լար վէ եարըլըր վէ ալթընտա եէնի պիր տէ-
 րի կէօրիւնիւր: Օլ վագըթ օթլու պաղա էս-
 քի տէրիյի պաշընտան, պէտէնինտէն վէ պա-
 ճագլարընտան չէրէր չբգարըր, վէ անը Էօն
 այագլարըյէ եուս եուվարլագ էտէր վէ աղ-
 ընա գօյուպ եուտար:

5. Պիր գուրպաղա եախօտ օթլու պաղա
 նէֆէս ալտըզը վագըթ հիշ անա պագտը-
 ղընըզ վա՞ր մը տըր: Աղղընը հավա իլէ տօլ-
 տուրուր վէ սօնկըա եուտար:

6. Պիլ նէֆէս ալտըզըմըզտա էյէ քէ-
 միըլէրիմիլ վասըթասըյէ պէյոյէ էտէրիզ:
 էլլէրինի իքի եանլարընա գօսան վէ կէնիշ
 պիր նէֆէս ալսան, կէօրէճէքսին քի եան-

լարըն՝ նէֆէսինի իչէրիյէ չէքտիյին վագըթ
շիշէր վէ տըշարըյա վէրտիյին վագըթ քիւ~
շիւլիւր:

7. Լաքին դուրպաղանըն վէ օթլու պա~
ղանըն էյէ քէմիքլէրի եօդ տըր, վէ պաշտա~
պիր թարզտա նէֆէս ալըրլար: Պօղաղտա~
պիր քէմիք վար տըր քի ինսանլարտա չօդ~
քիւշիւք օլուր, չիւնքի ինսանլար էյէ քէմիք~
լէրի վասըթասըյլէ նէֆէս ալըրլար:

8. Լաքին դուրպաղալարըն վէ օթլու պա~
ղալարըն էյէ քէմիքլէրի օլմատըլլընտան, պու~
քէմիք անլէրտէ չօդ պէօյիւք օլուր, վէ ուճը~
տալլարա թագսիմ օլունուր վէ պօղաղըն~
իչինէ եայըլըր: Պու քէմիք էյէ քէմիքլէ~
րի կիպի իշ կէօրիւր, վէ օթլու պաղա եան~
լարընտան տէյիլ, անճադ պօղաղընտան նէ~
ֆէս ալըր:

9. Տիգգաթ էթ քի հիչ պիր օթլու պա~
ղա էօլտիւրմէյէսին, չիւնքի օ սանա զարար
վէրէմէզ, վէ պաղչէլէրտէ վէ թարլարտա~
չօդ ֆա՞խէլի տիր:

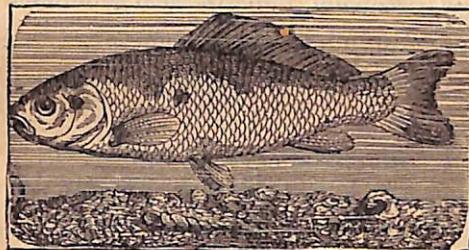

ՕՆ ԵԿՏԻՆԱԽ ՏԷՐՄ

Քի-րէ-միտ	Թութ-մագ	Կէօքս	Փուլ
Սըչ-բա-մագ	Զա-պըգ	Թա-զէ	Զէք-մէք
Գա-րըշ-մըշ	Պա-ձագ	Ճի-յէր	Տիւղ

ՊԱԼԸԳԼԱՐ (1)

1. Շու պալրզա պագ: Պալրզ՝ աթ, քէօ~
փէք, քէտի եախօտ տօնուղ կիպի եէրտէ
եիւրիւյէմէզ, չիւնքի անըն այագլարը եօդ~
տըր:

ՊԱԼԸԳ

2. Պիր դուշ կիպի հավատա տախի ու~
շամազ, չիւնքի անըն գանատլարը եօդ տըր:~
Ելլան կիպի սիւրթիւնէմէզ, նէ տէ դուր~
պաղա կիպի սըչրայա պիկիր: Անըն նէ քիւր~
քիւ նէ սաչը, նէ տէ թիւյլէրի վար տըր,
անճադ անըն պէտէնի սէրթ վէ տիւղ վուկ~

լարլէ եօլ եօլ օլարագ, էվլէրին իւսթիւնտէշ
քի քիրէմիտ շէքլինտէ գափլը տըր:

3. Պալրդ անճագ սուտա եաշայա պի-
միր, վէ սուտան չըդարըլըպ եէրէ գօնուլտը-
ղնտա տէր հալ էօլիւր: Այագլարը օլմա-
տըղնտան գօշուպ սույա կէրի կիտէմէղ,
լաքին պիր աղ վագըթ եօգարը աշաղը սը-
րար վէ էօլիւր:

4. Սուտա պուլունտըղը վագըթ գույ-
րուղնըն վէ գանատլարընըն եարտըմըյլէ
փէք չապըգ եիւզէ պիլիր: Գուրթլար, պէօ-
ճէրլէր վէ քիւչիւք պալրդլար եէյէրէք եա-
շար, պունուն իչիւն չապըգ եիւզմէսի լա-
զըմ տըր, եօգսա անէրի թուժամազ:

5. Սինէքլէր սույա տիւշտիւքլէրինտէ պա-
լրդ եիւզէր կէլիր վէ աղզընը աչարագ ան-
էրի եէր:

6. Պա'զը պալրդլար էօյէ չապըգ եիւ-
զէրէր վէ էօյէ գուվկէթլի տիրլէր քի, հա-
վատա պիր սինէք կէօրտիւքլէրինտէ սուտան
արշարը սըշրայըպ անը աղըզլարըյլէ թու-
թարլար:

7. Իմտի պալրդլար պիւթիւն վագըթ սու-
տա գալուգլարը հալոէ նա՞սըլ եաշայա պի-
մբլէր: Էկէր սէն եախօտ պէն պիր աղ վա-
գըթ սույըն ալթընտա գալաճագ օլսա իտիր,
էօլիւր իտիր, լաքին պալրդ օրատա եաշա-
յապիլիր:

8. Պալրդլարըն այագ եախօտ գօլ եէ-
րինէ սալթ գանատլարը, վէ սաշ եախօտ
թիւյ եէրինէ փուլլարը օլտըղը կիպի, ագ ճի-
յէրլէրի տախի օլմայըպ հավա ալմագ իչիւն
գուլագ տէնիլէն պիր՝ աղվլարը վար տըր,
վէ պիզիմ նէֆէս ալտըղըմըզ թարզտա նէ-
ֆէս ալմաղլար: Պիզ նէֆէս ալտըղըմըզտա
հավայը կէօքսիւմիւղտէ պուլունան ագ ճի-
յէրլէրիմիզէ ալրըզ, վէ էկէր հավա եէրի-
նէ պիզիմ ագ ճիյէրլէրիմիզէ սու տօլաճագ
օլսա իտի էօլէճէք իտիր:

9. Լաքին պալրդըն իչէրիսինտէ ագ ճի-
յէրլէրի եօդ տըր: Պաշընըն իրի թարաֆըն-
տա եօլ եօլ գուլագլարը վար տըր, վէ պա-
լրդըն ագ ճիյէրէրի պունլար տըր, վէ պի-
զիմ ագ ճիյէրլէրիմիզ կիպի անէր տախի
գանէ տօլու տըր:

10. Պալրդ նէֆէս ալտըղընտա սույը աղ-
ըը վասըթասըյլէ ալրը, վէ գուլագլարընըն
իւսթիւնտէն կէչիրիր: Տա՞խմա սու իլէ գա-
ռըքգ պիր աղ հավա վար տըր, վէ գան
պալրդըն գուլագլարընտան կէչտիյինտէ, սու-
յըն իչինտէ պուլունան հավա վասըթասըյլէ
պալրդըն գանը թաղէլէնիր:

11. Պունուն իչիւն պալրդ սուտա անճագ
քէնտի գուլագլարըյլէ նէֆէս ալապիլիր, վէ
պիզ տախի ագ ճիյէրլէրիմիզ վասըթասըյլէ
անճագ հավանըն իչինտէ նէֆէս ալապիլիրիզ:

ՕՆ ՍԵՐԻՉԱԽՆՃԻ ՏԵՐՄ

Տիւ-պալը-ղը Ա.-լա-պա-լրդ Տէ-նիդ եէմ
 Սա-զան-պալը-ղը Փար-չա Սէ-փէտ կէոլ
 Սարս-մագ Թութ-մագ Թաթ-լը Սա-հիւ

Պ.Ա.Լ.Բ.Գ.Լ.Ա.Ր. (2)

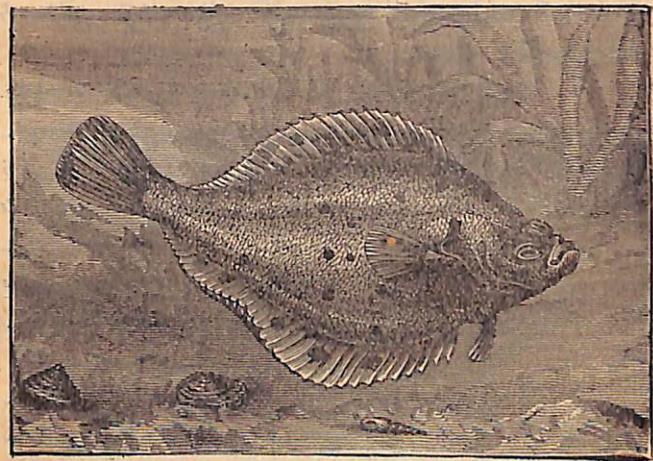

1. Պա'զը պալը-ղը թուղը տէնիդ սույլընտա եաշարլար, վէ պիր ըրմագ, եախօտ կէօլ, եախօտ հալուղ սույլընտա եաշայամաղար չիւնքի անլէրին սույլը թուղըու տէյիլ տիր:

2. Պա'զը պալը-ղը տախիր անձագ թաթլը սուտա եաշայա պիմիրէր, վէ տէնիզտէ էօլիւր լէր: Պիր դաչ պալը-ղը հէմ տէնիզտէ հէմ թաթլը սուտա եաշայա պիմիրէր, վէ վագթթարընըն եարըսընը թուղըու սուտա, եարըսընը թաթլը սուտա կէչիրիրէր: Սօմուն պալը-ղը պունլարտան պիրիսի տիր:

3. Տէնիդ պալը-ղը ընըն չօղը կիւղէլ եէնիր, վէ չարշտա սաթթըլըր: Մօրինա պալը-ղը, խամի պալը-ղը, տիւ պալը-ղը, փիսի պալը-ղը վէ պաշգա պալը-ղը պունլարտան տըր:

4. Պալթլը սու պալը-ղը ընտան պա'զը-ղը տախիր կիւղէլ եէմէք օլուր: Մէսէլա պալը-ղը, սաղան պալը-ղը, ելըան պալը-ղը վէ սա'իրէ: Շիշէ իլէ սու իչինտէ սադլանըն մէրճան պալը-ղը, սաղան պալը-ղընըն պիր ճինսի օլուպ, իլք տէֆ'ա ջինտէն կէթիրիլ միշ տիր:

Գ.Ա.Գ.Ա.Ն Պ.Ա.Ը.Ն.Ը.

5. Պալը-ղը զօդա, օլթա եախօտ աղ իլէ թութթուր: Զօդա եախօտ օլթա իլէ պալը-ղը թութթմագ իչիւն պունլարըն ուճընա պիր փարչա եքմէք եախօտ էթ եախօտ դուրթ կէչիրիլիր վէ պիր իփին ուճընա պաղլանարագ սույա էնտիրիլիր: Պալը-ղը թութթմագ իւ-

Հիւն օլթանըն ուճընա դօնըլան շէյէ եէմ
տէնիլիր :

6. Պալըղլար եէմի կէօրիւրէլը լաքին օլ-
թայը կէօրմէղէլը, վէ աղըղարընա ալըրլար,
վէ իփի թութան ատէմ պիր պալըղըն իփի
չէրախինի հիսս էթտախի կիպի անը եօդարը
չէքէր, վէ օլթա կիտէր պալըղըն աղզընա
կիրէր, վէ օլ վագրթ պալըղը իփի չէքէր
սուտան տըշարը չըդարըր վէ անը քէնտի
սէվիէտինէ դօր :

7. Աղէ պալըդ թութմադ իշիւն պալըդ
ավճըլարը աղը քէնտի սանտալարընտան սու-
յա աթարլար : Պալըղլար աղը կէօրմէյէլէր
եիւղէր անըն իշինէ կիտէրէլը, վէ աղըն
իշինէ էփէյի պալըդ կիրմիշ օլտըղընը կէօր-
տիւրէլէրինտէ պալըդ ավճըլարը աղը տըշարը
չէքէրլէր վէ պալըղլարը դայըդլարընա դօր-
լար :

8. Պա՛զը պալըղլար մու՞այյէն վագըժ-
լարտա պինէրճէ օլարադ սիւրիւ սիւրիւ սա-
հիլէ կէլիրլէր, վէ էկէր վագթընտա կէլմիշ
օլմասալար իտի եէմէք իշիւն փէք աղ պա-
լըդ պուլաճադ իտիք :

ՕՆ ՏՕԳՈՒԶԸՆՆՁԸ ՏէՐՄ

Իւ-գիւր-մէք	Ա-ղըր-լլգ	Եիւդ-մէք	Մէ-րամ
Թարթ-մադ	Տէ-րին-իփ	Ի-չին-տէն	Դըչ
Գույ-ըուդ	Քիւ-րէք	Գա-յըդ	Պէ-տէն

Պ.Ա.Լ.Բ.Գ.Լ.Ա.Բ (3)

1. Պալըղըն հէր պիր գըսմընտան անըն
սուտա եաշամադ իշիւն խալդ օլունմըշ իտիյի
պէլի օլուր :

ՊԱԼ.Բ.Գ.Լ.Ա.Բ ԵԻՒԶՄԵՍ

2. Եկվէլ էմրտէ պալըղըն վիւճուտի սու-
տան եափըլմըշ օլսա իտի նէ դատար աղըը
օլաճադ իտի իսէ, օլ դատար աղըը տըր :

3. Եկէր սուտան աղըը օլսա իտի, պիր
թաշ կիպի պաթաճադ իտի, վէ էկէր սու-

տան խափիֆ օլսա իտի պիր մանթար կիպի
սույըն եխղիւնտէ դալաճադ վէ ավընըն ար-
գասընտան եխղէմէյէճէք, նէ տէ եէմէք ի-
շւն գուրթլար վէ պէօճէքլէր պուլմադ իւղ-
ըէ սույըն տիպինէ չամուրա տալա պիլէ-
ճէք իտի:

4. Լաքին սայքի թամմ սու աղըրլըղն-
տա օլսըղը իշիւն, նէ դատար տէրինտէ իս-
թէրսէ օլ դատար տէրինտէ դալա պիլիր:

5. Զօդ պալրդլար քէնտի գույրուգլա-
րընը սույա վուրարագ եխղէքլէր:

6. Պիր ատէմին գայլըղն գըշընա տօղ-
ըու պիր քիւրէք գօյուպ տա էկվէլա պիր
թարափա սօնկրա օլ պիր թարափա չէքտի-
յինի, վէ գայլըղն սույըն իշինտէ հըղէ
կիթտիյինի կէօրմիւշ օլմալըրն:

7. Գայլըդնը քիւրէքլէ նէ էտէրսէ, պա-
լըդ տախի եխղտիւյիւ վագըթ գույրուղըյէ
'այնի իշի իճրա էտէր: Լաքին պալրզըն գույ-
րուղը էջլէ գուվիճլի տիր քի, պալրդ սու-
յըն իշինտէ սայքի գուշըն հավատա ուշտըղը
դատար չապըդ աթըլըդ կիտէ պիլիր:

8. Պա'զը պալրդլար, մէսէլա եըլան պա-
լըղ, պիւթիւն վիւճուտէրինի գույրուգ մա-
դամընտա գուլանըրլար: Գալգան պալրզը
վէ փիսի պալրզ տախի էօյլէ եափարլար,
վէ հէր նէ դատար վագըթլարընըն պէօյիւք
դըսմընը չամուրտա վէ գումտա կէչիրիրէր

իսէ տէ, իսթէտիքլէրի վագըթ եօգարը չը-
դըպ՝ անճադ գույրուգլարընը գուլանան պա-
լըդլարըն չօղը դատար չապըդ եխղէ պի-
լըրէր:

ԵՒՐՄԻՆՃԻ ՏԵՐՄ

Գօն-մագ	Գու-լագ	Ի-քին-ճի	Սիք-քէ
Էօյ-րէն-մէք	Ի-շիթ-մէք	Ույ-մագ	Զօ-ճուգ
Կէ-թիր-մէք	Սօ-դուգ	Փար-լագ	Թա-պագ

ՊԱ.Լ.Բ.Գ.Լ.Ա.Ր (4)

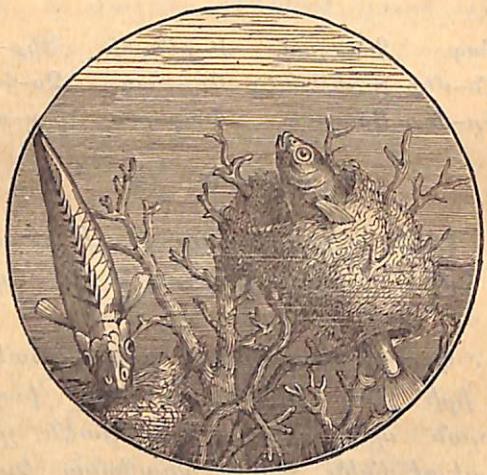
1. Էկէր պիր պալրզը թութաճադ օլ-
սան, էլինէ սիւմիւք կիպի պիր շէյ պուլա-
րը:

2. Պու սիւմիւք կիպի օլսն մատտէ պա-
լըղն եքի թարաֆընըն փուլարը եխղին-
տէ օլսն պիր սըրա տէլիքէրտէն չըդար,
վէ պէտէնինին հէր թարաֆընա եայըլըդ:
Պու մատտէ եալ կիպի տիր վէ անտէն սու-
կէչմէզ, վէ պալրդ սուտա եաշար իսէ տէ,
ըլանմազ:

3. Եինէ էկէր էլինէ պիր պալրդ ալա-
ճադ օլսան, էլին սըճադ իսէ տէ պալրզըն
սողուգ օլտըղընը հիսս էտէճէքսին, վէ էկէր
տէնիզէ եախօտ ըրմաղա կիրէճէք օլսան,

սույըն սէնին տէրին գատար սըճադ օլմաս տըղընը կէօրէճէքսին :

4. Եկէր սուտա դալմաղը թէճրիպէ էս տէճէք օլման, սէնին գանըն սըճադ օլտը զնտան, սույըն սէնին իշխն փէք սօղուդ օլտըղընը կէօրէճէքսին : Լաքին պալըղըն դանը սօղուդ օլտըղընտան սու պալըղըն հալինէ սոյար :

ԱԹԻԳՆ. Պ. Տէնուլ. Բ. Թ. Ս. Մ. Ս. Ս. Ո. Պ. Վ. Ա. Խ. Ա. Խ.

5. Հէր օղան վէ գըզ եխւզմէյի էօյրէն մէլի տիր, վէ էօյրէնտիքէրինտէ սույըն տիպինէ տալմաղը պիլէճէքլէր, վէ սույըն տիպինտէ կէօրէ պիլիր օլտըգլարընը անկայաճագլար տըր :

6. Պէն չօճուդլըմտա սուտա չօդ վա-

դըթ կէչիրիր վէ ըրմաղըն տիպինտէն պիրթաշ եա պիր մա'տէն փարչասը պուլուր, եախօտ սույըն իշխնէ պիր փարլադ ագչէ աթար վէ կիտէր կէթիրիր իտիմ : Էյի եխւզէ պիլէնէր պիր աղաճըն իւսթիւնտէն սույա աթըլըլըլար, վէ պիր տալմադտա իւչ տէօրթշէյ կէօրիւրլէր իտի :

7. Սույըն տիպինտէ օլան շէյլէրի կէօրէ պիլիրիղ, լաքին օլ գատար էյի կէօրէմէյիղ, շինքի պիզիմ կէօղլէրիմիղ պալըղըն կէօղլէրի կիպի եափրմամըշ տըր : Պիզիմ կէօղլէրիմիղ հավատա կէօրմէք իշխն եարատըշմըշ, վէ պալըղըն կէօղլէրի սուտա կէօրմէք իշխն եարատըշմըշ տըր :

8. Սնըն գուլագլարը տախի պիզիմի կիպի տէյիլ տիր, շինքի պիղ հավա վասըթառըյլէ իշխտիրիղ, վէ պալըդ սու վասըթառըյլէ իշխտիր :

9. Պիզի վէ պալըդլարը Սլլահ եարաթմըշ տըր, վէ պիզիմ հէր պիր գըսմըմըզը էօյլէ եարաթմըշ տըր քի, նէրէտէ եաշամամըզը միւրատ էթմիշ իսէ օրատա եաշայապիլիրիղ : Պիզ գարատա այագլարըմըզիէ հարէքէթ էտէ պիլիր, հավայը թէնէֆֆիւս էտէր վէ հավա վասըթառըյլէ իշխտիրիղ վէ հավատա կէօրիւրիւզ :

10. Լաքին պալըդ սուտա քէնտի գույըրուղընըն վէ դանատարընըն եարատըմըյլէ

Հարեւէթ էտէր։ Սու վասրթասըլէ իշխտիր,
վէ սուտա կէօրիւր վէ նէֆէս ալըր։

ԵՒՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԵՐՄ

Կէ-չիր-մէք	Տիւ-շիւն-մէք	Մէճ-պուր Պագ-լա
Պէ-զէլ-եա	Սալ-եան-դօս	Վա-դա-'ա Եայ-մագ
Պույ-նուղ	Գա-պուդ	Գա-տիր Տի-րի

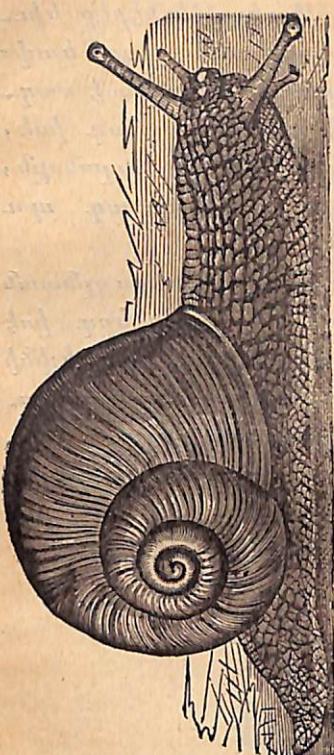
Ս Ա Լ Ե Ա Ն Գ Օ Ս (1)

1. Խաթէրիմ քի պու քիթապը օգույան
հէր օղան վէ գըզ, պուլտըզլարը հէր հայ-
վանա պագսընլար, լաքին պու հայվանլար
քէնտիէրէ զարար վէրմէտիքճէ, անլէրի նէ
էօլտիւրսիւնլէր նէ տէ ինճիթսինլէր։

2. Զօգլարը սալեանդօսը չոդ մուզիրը պիր
հայվան զանն էտէրլէր, վէ անը քիմ քի
կէօրիւրսէ էօլտիւրմէլի տիր տէյիւ տիւշիւ-
նիւրլէր։

3. Զօղրու տըր քի սալեանդօսլար մէյվէ
աղաճլարընա վէ պագլալարա, նօհուտլարա,
պէզէլեալարա վէ սա'իր նէպաթաթա չոդ
զարար վէրիրլէր։ Սալեանդօսլար պէօյէ եէր-
լըրտէ պուլունմամալը տըրլար, վէ էկէր պիզ
պու կիպի մահսուլաթըմըզը հըֆղ էթմէք
խթէրսէք, անլէրի էօլտիւրմէլի իզ։ Լաքին

Դըրտա պիր սալեանդօս կէօրտիւյիւնիւզտէ
անը էօլտիւրմէմէլիսինիզ։

ՍԱԼԵԱՆԴԾՈՅ

4. Ի մտի պիր
սալեանդօս կէօր-
տիւյիւնիւզտէ, ա-
նըն նասըլ քէնտի
կէշիրէճէյի ՚էօմրէ
միւնասիպ սուրէժ-
տէ եալրատըլմըշ օլ-
տըղընա տիգդալժ
էտինիզ։

5. Անըն թէնի-
դայէժ եռումշագ իսէ-
տէ, սէրթ պիր գա-
պուզը վար տըր, վէ
իսթէտիյի վագըթ-
քէնտի քէնտիսինի-
գապուղընըն իշխնէ
չէքէ պիլիր։

6. Պաշընըն էօ-
նիւնտէ տէօրթ-
եռումշագ պույնուզը-
վար տըր, քի պուն-

լսրըն կրիսի ուզուն՝ կրիսի գըսա օլուր։ Անըն
կէօզլէրի պու ուզուն պույնուզլարըն ուճըն-
տա տըր։ Պունլար կրի քիւչիւք սիյահ պէնկ-
լէր կիպի կէօրիւնիւրլէր, վէ սալեանդօս պույ-
նուզլարընը կէրիյէ պաշընըն իշխնէ չէքտիւ-

յինտէ կէօղերինի տախի պէրապէր չէքէր։
 7. Եկէր սալեանդօսըն տըշարը կէլիպ տէ
 անըն պույնուղլարընը վէ սիւրթիւնէրէք եիւ-
 րիւտիւյինիւ կէօրմէք իսթէրսէն, շէօյլէ եափի։
 Պիր թապագ ալ վէ սըճագ սու իշինտէ սադ-
 լս, վէ սէնին ելին նէ տէրէճէ սըճագ իսէ,
 թապագ օլ տէրէճէ ըսընսըն վէ ըսլանսըն,
 վէ սալեանդօսը սույա պաթըրարագ պու
 ըսլագ թապաղըն իշինէ գօ։

8. Սալեանդօս մութլագա գապուղընտան
 տըշարը չըդաճագ, վէ այագլարը եօգ իսէ
 տէ, անըն նասըլ սիւրթիւնէրէք կիմտիյինի
 կէօրէճէրսին։ Եվկէլա պաշընը տըշարը չը-
 դարըր վէ սօնկրա պույնուղլարը չըդար։ Պէօ-
 յիւք պույնուղլար չըդարըրնտա, կէօղերին
 անլէրտէն տըշարը կէլտիյինի վէ անլէրին
 ուճընտա տուրտըդլարընը կէօրէճէրսին։

ԵՒՐՄԻ ԻՔԻՆՃԻ ՏէՐՍ

Սիւրթիւն-մէք Ա.-րա-մագ Եափ-մագ Կէ-ճէ
 Տիւ-քէթ-մէք Թուղ-լա Տէօք-մէք Տիւն-եա
 գա-վուր-մագ Գալ-մագ Եահ-նի Տէ-միր

ՍՍԼԵՍԱՆԳՕՍ (2)

1. Սալեանդօսըն ալթ թարաֆը տիւզ
 տիր, վէ այագ տէնիլիր, չիւնքի սիւրթիւ-
 նէրէք եիւրիւտիւյինտէ օ թարաֆը իւղէրիւ-
 նէ կիտէր։

2. Եկէր սիւրթիւնտիւյիւնտէ անա պա-
 դաճագ օլսան, պաշընտան գույրուղընա դա-
 տար հարէքէթ էթտիյինի կէօրէճէրսին, շէօյ-
 լէ քի սալեանդօս պիր պէօճէք կիպի սիւր-
 թիւնիւր։

3. Սալեանդօս սիւրթիւնէրէք կիտէր իքէն,
 անտէն գաթը պիր սիւմիւք չըդար, չիւնքի
 սալեանդօս գուրու եէրտէ սիւրթիւնէմէզ։

4. Սալեանդօս քէնտի սիւմիյիւնիւ իս-
 րափ էթմէք իսթէմէզ, պունուն իշիւն հավա
 դուրու օլորը կիւնլէրտէ քէնտի գապու-
 ղընտա գալըր։ Լաքին եազմուր եազտըլըն-
 տա եախօտ կէճէլէրի չին էնտիյինտէ սալ-
 եանդօս չօգ սիւմիւք թէլէփ էթմէքսիգին
 գապուղընտան տըշարը չըդար, վէ գապու-
 ղընըն ալթընտա օլարագ եէյէճէք պուլմագ
 իշիւն սիւրթիւնէրէք կէղէր։

5. Սալեանդօսլար չօդճա կէճէլէրի եէրէլէր։ Կիւնտիւզլէրի թաշարըն եախօտ եափրագլարըն ալթընտա կիզէնիրլէր։

6. Գըշ կէլտիյինտէ սալեանդօս պիր տէմիյէ կիրէր, վէ էվի կիպի օրայա չէքիլիր, վէ սողուգտան մուհաֆազա օլունմադ իչիւն պիր գափու եափար, վէ պահարըն սըճադ կիւնլէրի կէլէնէ դատար պուրատա ույուր։

7. Սալեանդօսըն դապուղը անըն գալըն տէրիսինտէն հասըլ օլուր։ Սալեանդօս պէօյիւտիքձէ դապուղընըն քէնտիսի իչիւն փէք քիւչիւք օլուղընը, վէ վիւճուտի օլ դապուղըն իչինէ սըջմայաճաղընը կէօրիւր վէ անըն քէնարընա կիթտիքձէ զամմ էտէր։

8. Էկէր դապուղընա պագաճադ օլսան, թամիմ պիր էվին եախօտ տիվարըն սըրա սըրա թուղլալարտան եախօտ թաշլարտան եափըլըշ օլուղը կիպի դապուղըն տախի սըրա սըրա եափըլըշ իտիյինի կէօրէճէքսին։

9. Տիւնեանըն պա՛զը թարաֆլարընտա սալեանդօսը եէրլէր, պունուն իչիւն անը պէսլէրլէր վէ սէմիզլէտիրլէր վէ սօնկրա աշճըլարա սաթարլար։ Պա՛զը աշճըլար անտէն փլաքի եախօտ եահնի եափարլար, պա՛զըլար անը թավատա գավուրուրլար, վէ պա՛զըլար անը քէնտի դապուղլարը իչինտէ փիշիրլէր։

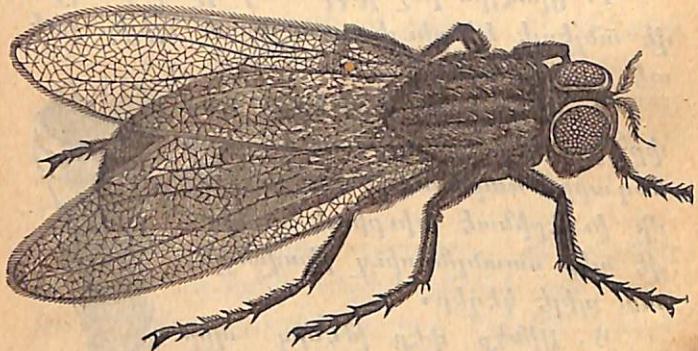
10. Ֆրանսատա սալեանդօսը սըճադ տէմի

միր լէվիալար իւզէրինտէ գավուրուրլար, վէ սալեանդօսը եէյէնլէր անըն փէք կիւզէլ օլարզընա շէհատէթ էտէրլէր։

ՆԻՐՄԻ ԻՒԳԻՒՆՁԻԻ ՏԵՐՄ

Կէօր-մէք	Փար-չա	Պիր-տէն	Եէ-մէք
Պիւ-զիւլ-մէք	Պօ-րու	Ճամ	Սափ
Թա-վան	Էմ-մէք	Շէ-քէր	Հիչ

ՍԻՆԵ Ք

ՍԻՆԵ Պէօթիւնէւլուհէ

1. Պունտան սօնկրա պիր սինէք կէօրտիւյիւնտէ, անը էօլտիւրմէ, լաբին անա պագ վէ անըն նէ էթափիյինի կէօրմէք իչիւն անը կէօղէթ։

2. Սինէք պիր պէօճէք տիր, վէ անըն

ալթը այագլարը վար տըր, վէ անըն վիւս
ճուտի սայքի իւչ դըսմա թագսիմ օլունմը^շ
տըր։ Անըն պաշընտա իքի պէօյիւք կէօղէրի
վար տըր, վէ էկէր անըն կէօղէրինէ խուր-
տէպինլէ պագաճադ օլսան, հէր պիր կէօ-
զիւնիւն պիր չօդ քիւչիւք կէօղէրտէն՝ իպա-
րէթ օլտըղնը կէօրէճէք սին։

3. Սինէյին իքի գանատլարը վար տըր
վէ պու գանատլարը վասըթասըյլէ ուչա պի-
լիր, վէ անլէր էօյլէ չապըդ հարէրէթ է-
տէրլէր քի սինէք հավատա հըղլէ ուչաըղը
վագըթ վըզ վըզ սէս չըգգարըր։

4. Սինէյին իւչ չիփթ այագը վար տըր,
վէ անլէրէ եխրիւյիւպ սէյիրտէ պիլիր իսէ
տէ, սըշրայամադ։

5. Անըն այագլարը էօյլէ եա-
փըմըշ տըր քի պիր տիվարտան
եօդարը, եախօտ փէնճէրէնին ճա-
մը իւղէրինտէ եխրիւյէ պիլիր,
վէ պիր օտանըն տիւլ թավանըն-
տա պիլէ կէզէր։

6. Սինէք փէք թէմիզ պիր
հայլան տըր, վէ պաշընը, եախօտ
գանատլարընը վէ եախօտ պէտէ-
նինի թէմիզլէտիյինի կէօրէ պի-
լիրսին։

7. Պաշընը թէմիզլէմէք իս-
թէտիյինտէ էօն այագլարընը դուլ-

ՍԻՆԷՅԻՆ ՊԱՇԱ-
ԴԵ ՊԵՑՑԻՒՏԻՒ-
ՄԻԿ

լանըր։ Անլէրտէն պիրինի ֆըրչա կիալի էվլիւ-
լս պաշընըն պիր թարաֆընա, սօնկրա օլ
պիր թարաֆընա սիւրէր, վէ սօնկրա անլէ-
րին իւղէրինտէ օլան քիրի թէմիզլէմէք իչիւն
անլէրի պիրի պիրինէ սիւրէր։ Քէտի տախի
քէնտի պաշընը պու եօլտա թէմիզլէր։

8. Սինէյին փէնչէլէրի եախօտ տիշէրի
եօգ տըր, լաքին քէնտի եէյէճէյինի, սէն
սույը եախօտ սիւտիւ պիր դամըլէ նասըլ
էմէ պիլէճէք իտին իսէ, էօյլէ էմէր։ Լաքին
սինէք պիր դամըլ եախօտ պիր սափ դուլ-
լանմագ իչիւն փէք քիւչիւք օլտըղնտան,
անըն տուտագլարը պիր պօրու տըր, վէ պու
պօրու վասըթասըյլէ օ քէնտի եէյէճէյինի
էմէր։ Պու պօրույա խօրթում տէնիլիր։

9. Պիր թապաղա պիր փարչա շէքէր
գոյաճադ օլսան, կէօրէճէքսին քի կէլիպ օ
շէքէրին իւսթիւնէ գօնան սինէք շէքէրի պիր-
տէն պիրէ եէմէզ։

10. Խօրթումընը ուզատըր, վէ շէքէրի
եռումշաթմագ իչիւն անըն իւղէրինէ պիր տամ-
լս սու ադըտըր։ Շէքէր պու եօլ իլէ էփէյի
եռումշատըղընտա, սինէք քէնտի խօրթումընըն
ուճընը անըն իւղէրինէ գօր վէ անը էմէր։

11. Սինէք չօդ թէմիզքեար պիր հայլան
օլտըղնտան եէյէճէյինի եէտիքտէն սօնկրա
մութլագա եխրիւնիւ վէ խօրթումընը եըգար-
էկէր օղլանլար վէ գըզլար թէմիզ օլմաղը

սինէքտէն էօյրէնաէլէր, վէ անըն քէնտի պաշընը վէ խօրթումընը երդատըղը կիպի, անլէր տախտի քէնտի էլլէրինի վէ երդէրինի երդատալար փէք էյի օլուր :

12. Սինէք իլք տէֆ'ա տիւնեայա կէլտիւյնտէ ուժաճըդ պիր եռմուռթիւն իչինտէ օւլարադ պիր եէյէճէք իւզէրինտէ պուլունուր :

13. Եռմուռթատան չըդարդնտա քիւչիւք վէ պէյազ պիր պէօճէք տիր, վէ այագլարը օլմատըղնտան անճադ սիւրթիւնէք քէնտի եէյէճէյինի պուլուր :

14. Պէօյլէ պիր պէօճէք հալինտէ կըէն պիր չէյ եթմէզ անճադ պիւթիւն պիւթիւնէք պէօյիւյէնէ գատար պիւթիւն կիւն վէ պիւթիւն կէճէ եէր :

15. Սօնկրա տէրիսի պիւզիւլիւր վէ պիր նէլ' սէրթճէ գապուդ օլուր, վէ տահա այագլարը օլմատըղնտան հիշ հարէքէթ էտէմէզ :

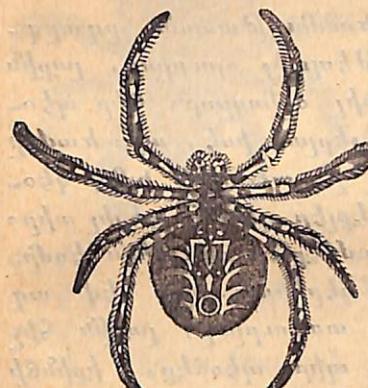
16. Օ հալտէ պիր վագլթ բահաթճա եաթար : Լաքին օլ սէրթճէ գապուդ իչինտէ սինէյին պաշը, պէտէնի, այագլարը վէ գանատլարը պէօյիւր, վէ թամի վագլթընտա գապուդը գըրար վէ սինէք շէրինտէ տըրարը չըդար :

17. Գանատլարը էվկէլա էփէյի եռմչադ իսէլէր տէ, չարչապըդ սէրթէշիր վէ փէք լէշիր, վէ սինէք անլէրի հավատա ուշար իւքէն գուլանա պիիր : Սինէք գանատլանտըղը կիպի, արթըդ պէօյիւմէզ :

ԵԿՐՄԻ ՏԷՈՐՏԻԿԻՆՃԻՒ ՏԷՐՄ

Գօ-վա-լա-մագ	Եանկ-լըշ	Մէն-թէ-շէ	Մա-լիք
Նէ-ֆէս-ալմագ	Փէր-վա-նէ	Քէն-տի	Ազ
Էօ-րիւմ-ճէք	Կիւ-զէլ	Զա-լը	Գըր

ԷՕՐԻԿՄՃԷՔԼԷՐ (1)

ԷՕՐԻԿՄՃԷՔ

1. Էօրիւմճէք լէր պէօճէք տէս յիւտիրլէր: Զօդա լար պէօյլէ զանն էտէրլէրիսէ տէ, եանկըշ արը, վէ անլէրին եանկլը օլմըղընը կէօրէճէյիզ :

2. Պիր պէօճէյին պէտէնի

սայյքի տա"իմա իւչ գըսմա թագսիմ օլունուր, վէ տա"իմա ալթը այաղը օլուր : Լաքին էօրիւմճէյին պէտէնի պիրի պիրինէ եավըշմըշ օլան իքի փարչատան ՚իպարէթ օլուպ, ալթը այադ եէրինէ, հէր թարափընտա տէօրտէր այադ օլարագ, սէքիդ այաղը վար տըր :

3. Էկէր պիր էօրիւմճէյին իչէրիսինէ պա-

գաճադ օլսա իտին, Էօրիւմճէյին՝ պէօճէք-
լէրին նէֆէս ալտըգլարը եօլտա նէֆէս ալ-
մատղընը կէօրէճէք իտին։ Ճիւմլէ պէօճէք-
լէր քէնտի պէտէնլէրինին հէր թարաֆընտա
պուլունան պօրուլար, վէ իրի եանլարընտա
օլան սըրա սըրա տէլիքլէր վասըթասըլլէ նէ-
ֆէս ալըրլար։ Լաքին Էօրիւմճէյին պիր նէվ-
ադ ճիյէրի վար իսէ տէ, հավա ալաճադ պօ-
րուլարը եօդ տըր։

4. Պէօճէքլէր եռումուրթատան չըդտըր-
տան սօնկրա չօդ թէպտիլ օլուրլար, լաքին
Էօրիւմճէքլէր թէպտիլ օլմազլար։ Պիր պէօ-
յիւք Էօրիւմճէք նէ շէքլտէ իսէ, պիր եավրը
Էօրիւմճէք տախի օլ շէքլտէ տիր։ Իմտի կէօ-
րիւրսիւնքի Էօրիւմճէքլէր պէօճէք տէյիլ տիր։

5. Ճիւմլէ Էօրիւմճէքլէր պիկմիւն՝ էօմր-

լէրինտէ պիր նէվ աղ
տօդուրլար, լաքին հիշ
պիր պէօճէք, իքինճի
թէպէտիւլինտէն կէշ-
տիքտէն սօնկրա, հիշ
պիր նէվ աղ տօդույա-
մազ։ Իփէք պէօճէյի
տօդույա պիլիր իսէ տէ,
կէլտիքտէն սօնկրա պիր փէրվանէ հալինէ
մազ։

6. Ինկիլթէրրատա պիր չօդ ճինս Էօրիւմ-

ճէքլէր պուլունուր։ Անլէրտէն պա'զըարը եէր-
տէ էօթէյէ պէրիյէ գոշարլար, վէ անլէրէ
գուրթ էօրիւմճէքլէր տէնիր։ Պա'զըարընա
ալճը Էօրիւմճէքլէր տէնիր, չիւնքի անլէր
քէնտի ավլարընը թա'գիպ էտէրէր, վէ պիր
քէտինին պիր ֆարէ իւղէրինէ սըչրատըզ
կիպի ավլարը իւղէրինէ սըչրարլար։

7. Պաշդա պիր
ճինս Էօրիւմճէյէտիւ-
վարճէօրիւմճէքլէրտէ-
նիր, չիւնքի պու էօ-
րիւմճէք քէնտիսինէ
կիւղէլ վէ քիւչիւք
պիր էվ եափար, վէ
անա քիւչիւք պիր
դափու թագար, վէ անը պիր սանսըզն
դափաղը կիպի պիր մէնթէշէ իլէ աչար վէ
դափար։

8. Եէրտէ ինսանըն փարմաղը պէօյիւք-
լիւյինտէ պիր տէլիք տէլէր, վէ օլ տէլիյի
թօփրաղըն նէմինտէն մուհափազա էթմէք ի-
շիւն, քէնտիսինտէն չէքմիշ օլուրը իփէրէ
անը դափար։ Անըն պաճա դափուսը կիպի օ-
լան դափուսը նէմնաք թօփրագլէ գարըշըր-
լան դափուսը պիր մըդտար իփէրտէն, վէ մէն-
մըշ օլուրը պիր մըդտար իփէրտէն, վէ մէն-
թէշէսի ատխի ա'լա իփէրտէն եափըլմըշ տըր։

9. Քիւչիւք գըր էօրիւմճէյի քէնտի ա-
ղընը եապանի օթլար վէ չալըլար իւղէրինտէ

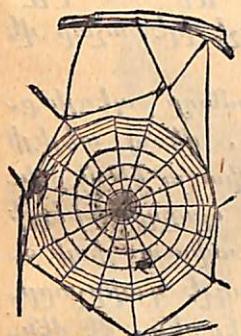
եափար։ Սապահլայըն էրքէն անլէր իւղէրիւնէ չին էնտիյինտէ, գրըլար՝ փէրիլէր պէօյիւր պիր չամաշըր երգամըլլար տա դուռ բութմագ իչիւն քէնտի ալա դաֆթանլարընը անլէրին իւղէրինէ սէրմիշէր կիպի կէօրիւնիւր։

ԵՒՐՄԻ ՊէՇԻՆՁԻ ՏԵՐՄ

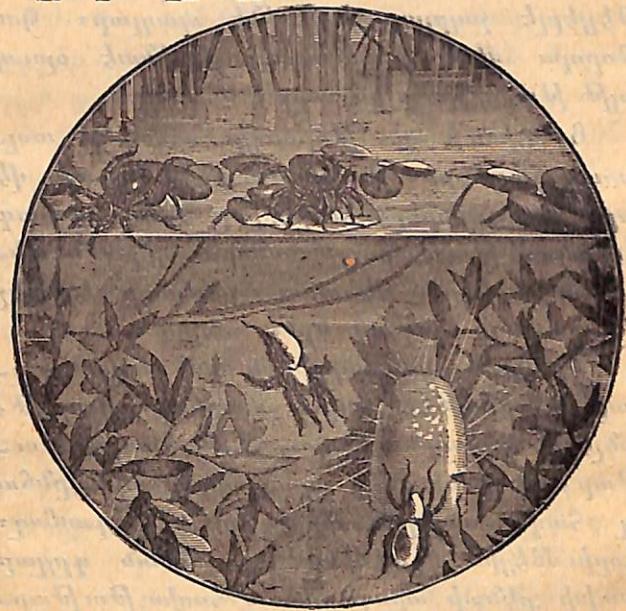
Կիւ-միւշ	Խան-տէք	Զա-պըդ	Տալ-մագ
Փա-լա-մուտ	Սիւ-քիւն	Սիւք-մէք	Հա-վա
Գա-պար-մա	Վա-լի-տէ	Եու-վա	Թէլ

ԷՕՐԻՒՄՃԵՔԼԵՐ (2)

Մղնքի կիպի գուլագլարը օլմատըլընտան, հավայը քէնտիլէրի իլէ պէրապէր սույըն ալթընա կէօթիւրմէլի տիրլէր։

3. Պիր էօրիւմճէյին սույըն իչինէ հավակէօթիւրէ պիլմէսի 'աճան'իպ կէօրիւնէ պիլիր, լաքին եէրասէնին թամմ հավատա ուշմագ իչիւն, վէ քէօսթէպէյին եէրին ալթընտա թօփրաղը գազմագ իչիւն եարատըլմըշ օլտըշ զը կիպի, սու էօրիւմճէյի տախի հավայը սույըն իչինէ կէօթիւրմէր գապիլիյէթիյէլ խալդ օլունմըշ տըր։

ՍՈՒ ԷՕՐԻՒՄՃԵՔԼԵՐԻ ՎՃ ԽՈՒՎԱԾԸ

4. Անըն արտ այադլարը չոգ ուղուն օլուպ՝ ուղուն վէ սէրթ գըլլարէ էօրթիւլմիւշ տիր։ Պիւթիւն պէտէնի տախի օլ ճինս գըլ-

լարէ էօրթիւլմիւշ իսէ տէ, արտ այագլաւընըքի դատար ուզուն տէյիլ տիր:

5. Պիր սու էօրիւմճէյի սույըն տիպինտէ պիր եռովա եափմագ իսթէտիյինտէ, պիր դաչ փարմագ տէրինիյինտէ սույա տալար, վէ սույըն տիպինտէ պէյօյիւյէն պա'զը չալըլարա եէթիշիր: Վէ օլ վագըթ պիր նէվ' թօրպա էօրէրէք անը պիր դաչ դուվվէթիթէլէրէ չալըլար իւզէրինէ պաղլար: Պութօրպա մէշէ փալամուտը շէքլինտէ օլուպ ալթ թարաֆը աչըդ տըր:

6. Շիմտի պութօրպայը հավա իլէ տուտառաճագ տըր: Սույըն եիւզիւնէ չըգար, վէ արտ այագլարընըն ուճլարընը էյմիշ օլարագ հավատա թութար, վէ սօնկրա պիրտէն պիրէ սույա կիրէր վէ արտ այագլարը էյիլմիշ վէ գափալը օլարագ եինէ տալար:

7. Անըն այագլարընտա օլան ուզուն գըլար, էօրիւմճէք սույա տալտըլը վագըթ, անլէրին արասընտա պուլունան հավայը թութար, վէ էօրիւմճէք այագլարընը աչմայընճա օլ հավա անլէրին արասընտան չըգամագ: Էօրիւմճէյին պէտէնինտէ պուլունան գըլար աախի քէնտի արալարընտա հավա թութարալար, վէ էօրիւմճէք հէր նէ գատար սույըն տիպինտէ պուլունուր իսէ տէ, ըսլանմագ:

8. Այագլարընըն արասընտա պէյօյիւք պէյօյիւք հավա գապարձըգլարը պուլունաւ

րագ, վէ պէտէնի՝ գըլարը արասընտա քիւչիւք քիւչիւք հավա դապարձըգլարըյէ էօրթիւլիւ օլարագ տալտըլը վագըթ, էօրիւմճէք փարլար կիւմիւշտէն եափըլմըշ տըր կիպի կէօրիւնիւր:

9. Եռովասընա եէթիշտիյինտէ, եռովանըն տիպինէ կիտէր, պաճագլարընը աչար վէ անլէրլէ պիր նէվ' տէփմէ աթար:

10. Պու տէփմէ հավայը պաճագլարտան սիլքէր, վէ հավա կիտէր եռովանըն եօդարըթ գըմընը տօլտուրուր: Վէ թէքրար սույըն եիւզիւնէ չըգար, վէ եինէ հավա կէթիրիր, վէ աղ վագըթտա եռովասընը հավա իլէ տօլտուրուր: Եռովա հավա իլէ տօլու օլտրըլ վագըթ չօդ կիւղէլ տիր, վէ սույըն իչինտէ պիր կիւմիւշ փալամուտ կիպի կէօրիւնիւր:

11. Պու նէվ' էօրիւմճէրլէր սայրի հէր հանկը պիր ագընթըլըլ խանտէքտէ եախօտ կէօլտէ պուլունուր: Իկէր անը ալրպ էվէ կէօթիւրէճէք վէ պիր աղ սու չալըոը իլէ պիրլիքտէ պիր պիլուր գավանօդ իչինէ գօյաճագ օլսան, քէնտի կիւղէլ եռովասընը նասըլ եափտըլընը կէօրէ պիլէճէքսին:

12. Պու եռովատա էօրիւմճէք սույըն ալթընտա քէնտի եռումուրթալարընը պիլէ եռումուրթլար: Եափրըլարը եռումուրթատան չըգտըլարընտա անալարընըն իւսթիւնէ չըգարաւ

լար, վէ փէք թօհափ կէօրիւնիւրէր։ Եալշ
ըրլար անալարընըն իւսմիւնէ չըդտըգլարընա-
տա, անա էօրիւմճէյին պէտէնինին շէքլի կիւճա-
լէ կէօրիւնիւր, վէ անըն պիր պաճաղը իւզէ-
րինտէ պիր տուղինա վէ պէլքի տահա զիւ-
յատէ էօրիւմճէք պուլընուր։

ԵՒՐՄԻ ԱԼԹԸՆՃԸ ՏՀՐՄ

Թէ-քէր-լէք	Միւտ-տէթ	Ի-քի-տէֆ'ա	Օր-թա
Փար-մագ	Եում-րու	Զէն-պէր	Փար-չա
Ը-սըր-մագ	Թէ-մամ	Տուր-մագ	Գը-րըդ
Զա-լըշ-մագ	Աս-մագ	Եա-խօտ	Զը-գար

ԷՕՐԻՒՄՃԵՔԼՔ (3)

1. Պու հայլանճըգլարըն փէք մա՛լիւմի
պազէ էօրիւմճէյի տիր քի, տիւզ վէ եուվարա-
լագ աղ եափար վէ անը թէքէրլէք փարա-
մաղը կիպի փարմագլարլէք էօրէր։

2. Պիր էօրիւմճէյին քէնտի աղընը եափա-
րլընը հիշ կէօրտիւյիւն վա՞ր մը տըր-
ցէօյլէ եափար։

3. Եվլէլա պիր աղաճըն տալը եախօտ
էօյլէ պիր շէյ իւզէրինէ չըդար, վէ թէլին պիր
ուճընը օրայա պաղար, վէ սօնկրա օլ թէլ
իլէ աշաղը կէլիր վէ աշաղըյա տախի պաղլար։

4. Պա՛տէհու օլ թէլ իլէ եինէ եօդարը
չըդար վէ էվլէլքի պրագտըզը թէլի իքի դաթ-
դուվվէթլի էթմէք իչիւն պիր թէլ տահա ա-
թար։ Վէ սօնկրա էվլէլքի թէլին իւզէրինտէն
պիր թէլ տահա աթար, վէ պէօյլէ էթմէքտէն
սօնկրա թէլլէրի էօյլէ աթար քի, աղ քէ-
նարսըզ եախօտ չէնպէրսիզ օլան պիր թէ-
քէրլէյին փարմագլարը կիպի կէօրիւնիւր։

5. Պու փարմագլարը եափարգտան սօնկ-
րա, անէրին էթրափընտա իչէր, վէ արդա-
սընտան կիւզէլ վէ իփէք կիպի պիր թէլ
պրագտարագ աղը էօրմէյի իչէրի կէօթիւրիւր-
թէլ արտ այագլարընըն պիրինին ուճընա
եադըն՝ պիր նէվ' չաթալ շէքլինտէ կէչէր,
վէ էօրիւմճէք պիր փարմաղը կէլտիյինտէ թէ-
լի օրայա ըապիթ էտէր վէ օլ պիր փարմա-
զա կէչէր։

6. Պէօյլէճէ փարմագլարըն էթրափընտա
աէօնէրէք տէօնէրէք կիթտիյինտէ տա՛իմա
օրթայա տողրու տահա եադըն կէլիր, վէ
չարչապըդ աղը թէմամ էտէր։

7. Տէօնէրէք վէ տա՛իմա պիր շէյին օր-
թասընա եախօտ մէրքէզինէ տա՛իմա եադըն
կիտէն պիր թէլէ հէլէզօնի ("լրուն") տէնիլիր,
վէ պու թէլէ հէլէզօնի թէլ տէյէ պիլիրիզ։

8. Աղըն օրթասընտա էքսէրի դալըն պիր
թօփ եախօտ եումրու վար տըր, վէ պու
եումրու՝ փարմագլարըն ուճլարընտան հասըլ

օլուր։ Էօրիւմճէյին էտէճէյի սօն շէյ, աղ թէքմիլ օլուլլնտա պու եռւմրույը ըսըրըպ գօփարմագ տրը։

9. Էօրիւմճէք էքսէրի պու աղըն օրժա սընտա պաշը աշաղը օլարադ օթուրուր, վէ ավընա պէքլէր։

10. Էկէր աղընա պիր քիւչիւք սինէք կէ-լէճէք օլաս, Էօրիւմճէք պիրտէն պիրէ անըն իւզէրինէ սըչուր վէ քէնտի տիշլէրինի անսա պաթըրըր։ Էօրիւմճէյին իքի քէսըին տիշլէրի վար տըր, վէ պունլար երլանըն տիշլէրի մի-սիլիւ զէնիրի եարայա կէօթիւրիւրլէր, վէ Էօրիւմճէք պիր պէօնէյի ըսըրաըղընտա, պէօ-ճէք մութլագա էօլիւր։

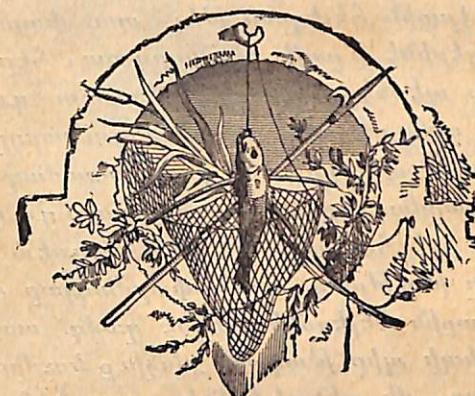
11. Պա՛զէն Էօրիւմճէյին աղընա պիր ա-ըլ եախօտ էշէք արըոր կէլիր, վէ օլ վա-դըթ Էօրիւմճէք տա՞իմա նէ էտէճէյինի պիլ-մէգ։

12. Պէօյէ պէօյիւք պիր պէօնէք Էօրիւմ-ճէքտէն դուրթուլմագ իշիւն չապալատըլլը վագըթ Էօրիւմճէյին աղընը փարչա փարչա էտէր, պունուն իշիւն Էօրիւմճէք անը եա էօլումիւմէլի, եախօտ գոյ վէրմէլի քի կիթ-ոին։

13. Էկէր Էօրիւմճէք քիւչիւք իսէ, տէր-հալ արընըն էթրաֆընտապի թէլէրի գօփա-րըր, վէ գոյ վէրիր արը կիտէր, վէ սօնկրա աղըն երլթըրան եէրինի եամալար։

14. Լաքին պէօյիւք պիր Էօրիւմճէք կէ-լէն պէօնէյի գաչըրմագ։ Զարչապըդ անըն իւզէրինէ գօշար, վէ անը էօն այագլարընըն ուցլարըլիէ թուլթար, վէ պիւքէր վէ չէվի-րիր, վէ հէմ անըն իւզէրինէ պիր չօդ թէլ-լէր սարար, վէ անըն այագլարընը վէ դա-նատլարընը պաղար վէ պէօնէք գըմըլտա-նամաղ։

15. Վէ օլ վագըթ անը քէնտի տիշլէ-րիյլէ ըսըրըր վէ էօլումիւրիւր, վէ կէօթիւ-րիւպ քէնտիսինին կիզինէճէք եէրի օլան տէ-լիյինէ սասար, վէ աղընը եամալատըդտան սօնկրա անը եէր։

ԵՒՐՍԻ ԵԿՏԻՆԱԴԻ ՏԵՐՈ

Թութ-մագ	Պիր չօդ	Պիր-թէք	Փար-մագ
Տօ-գուն-մագ	Եում-րու	Եէ-տի	Սա-յը
Տօ-գուղ	Սէ-քիզ	Ալ-թը	Պին

ԷՕՐԻՒՄՃԵՔԼԵՐ (4)

1. Էօրիւմճէք աղընըն փարմագլարընը թէշքիլ էտէն թէլ, աղըն էթրաֆընտա թէքը բար թէքրար տէօնէն հէլէզօնի թէլ կիպի տէյիլ տիր :

2. Էօրիւմճէք աղըն փարմագլարընը եա փար իքէն պիր պէօճէք անլէրէ դարշը ու չաճագ օլսա թութուլմաղ :

3. Լաքին հէլէզօնի թէլ պու փարմագլար իւզէրինէ ի'լավլէ օլունտըգտա, հէր պիր քիւչիւք պէօճէք, այաղընըն եախօտ դանաւրնըն ու ճըլէ պիլէ անսա տօդունտըլլնտա սրգընա թութուլուր վէ դուրթուլամազ :

4. Փարմագլարտան մադսէտ աղա դուվկէթ վէրմէք, վէ հէլէզօնի թէլտէն մադսէտ տախի ավը թութմագ տըր : Փարմագլար տիւզ տիր, լաքին հէլէզօնի թէլտէ զամգ տամլաւարը կիպի պիր թագըմ քիւչիւք եումրուլար վար տըր, վէ քէնտիլէրինէ տօդունան հէր շէյէ եավըշըրլար :

5. Էօրիւմճէյին էյիրտիյի թէլ պիր թէք

թէլ տէյիլ տիր, լաքին, փէք չօդ ինճէ թէլ լէրտէն եավըլմըշ տըր : Էօրիւմճէյին պէտէն նինին ու ճընտա պիրի պիրինին եանընտա օւլրադ եկողլէրճէ պօրուլար վար տըր :

6. Էօրիւմճէյին իչինտէ պիր նէվ եռմշագ զամգ վար տըր, վէ պու պօրուլար վասըթասըյլէ տըշարը կէլիր, վէ հավաալտըլըկիւպի սէրթլէշիր վէ թէլ օլուր :

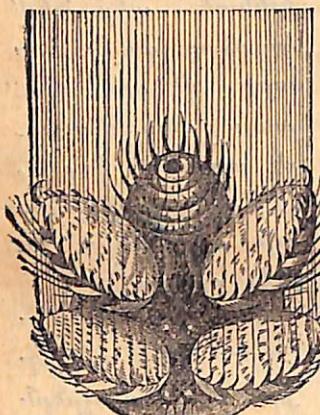
7. Պու թէլլէր էյլէ ինճէ տիրլէր քի, սէնին պաշնըն սաշլարընըն պիրիսի դատար դալլն պիր թէլ եափմագ իչին անլէրտէն պիր դաչ պին տանէսինի պիր եէրէ գօմագ լազըմ օլուր :

8. Էօրիւմճէք պիր տիւզիյէ աղ եափամագ : Անըն տէրունինտէ պուլունան զամգ աղ վագըթտա տիւքէնիր, վէ

ոլ վագըթ թօրպասը թէքրար տօլանա դա-
տար էօրիւմճէյին պէքլէմէսի լազըմ կէլիր :

9. Պա'զը էօրիւմճէքլէր փէք քիւշիւք ի-
քէն, կէմինին սուտա կիթտիյի կիպի հավաս
տա կիտէրլէր :

Եօրիւմճէք սուբէտազ

10. Պիր եէրին,
եա պիր տիվարըն
եախօտ պիր չիչէյին
իւսթիւնէ չըգարլար,
վէ զայէթ ուղուն պիր
թէլ էյիրիրլէր: Ռիւզ-
կեար էստիյինտէթէ-
լի պէրապէր կէօ-
թիւրիւր, վէ օլ վա-
գըթ օլ քիւշիւք էօ-
րիւմճէք պուլունտը-
ղը եէրի եախօտ չի-

չիչէյին թէրը էտէր, վէ թէլին ունընա ասըլ-
մըլ օլարագ կիտէր :

11. Շէօյլէ քի էօրիւմճէքլէր եէրտէ, եա-
խօտ եէրին ալթընտա, եախօտ սույըն տի-
պինտէ եաշայա պիլիրլէր վէ անլէրտէն պա'-
զըլարը հավատա կէմի կիպի պիլէ կիտէ պի-
լիրլէր :

12. Տիւնեանըն պա'զը գըթ'ալարընտա էօյ-
լէ պէօյիւք էօրիւմճէքլէր վար տըր քի, գուշ
եավըլարընը թութուպ էօլտիւրէ պիլիրլէր:
Պէօյլէ էօրիւմճէքլէրին պէտէնի պա'զէն պիր

թալուղըն եռմուրթասը դատար պէօյիւք օ-
լուր, վէ պաճագլարը աչըլտըղընտա ալթը
եախօտ եէտի փարմագ պօյընտա տըր :

ԵՒՐՍԻ Սէքիջինձի Տէրս

Ա-տա-թալ-շա-նը	կէ-միր-մէք	կէ-պիշ	թաշ-ճը
Ֆարդ-էթ-մէք	Աճ-լրդ	Հայ-վան	եէ-մէք
Գըր-սը-չա-նը	Մա'-տա	Քէ-նար	Սիվ-րի

ՖԱՐԵԼԵՐ (1)

1. Պիր հայվանըն տիշէրինէ պագտըղը-
մըղտա անըն նէ ճինս եէմ եէտիյինի, վէ
նասըլ եէտիյինի տա"իմա տէյէ պիլիրիզ:

2. Պէօյլէնէ էկէր պիր քէտինին տիշէ-
րինէ պագտաճագ օլան, անըն աթ եախօտ
ինէք կիպի, օթ եախօտ գուրու օթ եէյէ-
մէզ իտիյինի կէօրէճէքսին, չիւնըի անըն հէփ
տիշէրի սիվը տիր, վէ կէվիշ կէթիրմէք ի-
շիւն եափըլմամըլ տըր :

3. Վէ գօյունըն, աթըն վէ ինէյին տիշ-
էրինտէն տախի անլէրին էթ եէյէմէզ օլ-
տըգլարընը անկլայաճագսըն, չիւնքի անլէ-
րին տիշէրի պիր էթի փարչա փարչա էտէճէք
սուրէթտէ սիվը տէյիլ տիր :

4. Էկէր պիր քէտիյէ եէմէք իչիւն պաշ-

դա պիր չէյ տէյիլ, անճագ դուրու օթ եա-
խօս օթ, եախօս զախիրէ վէրէճէք օլսա ի-
տին, քէտի աճլըդտան էօլէճէք իտի: վէ
էկէր պիր ինէյի եախօս պիր աթը ֆարէ-
լէրլէ պէսլէմէյի թէճրիպէ էտէճէք օլսան,
անէր տախի էօլէճէքլէր տիր:

5. Լաքին էկէր ֆարէ-
լէրի քէտիյէ, վէ օթը ինէյէ
վէրէճէք օլսան, իքիսի տէ
քէնտիսինին միւհթաճ օլտը-
ղը եէմի պուլմուշ օլուր, վէ
անէրին տիշէրի տախի օլ
առե ՊԱՇԵ ՎԵ
ՏԻՇԵՐԵ

6. Տիշէր եէյէճէք իշխն եափըլըշ տըր-
լար: իմտի էկէր պիր ատա թավշանընըն,
թավշանըն, սրչանըն, ֆարէնին, թէյունըն
եախօս դըր սըչանընըն տիշէրինէ պադա-
ճագ օլսագ, պունլարըն տիշէրինին քէտինին
վէ ինէյին տիշէրինտէն ֆարդւը օլուրընը
կէօրէճէյիղ:

7. Պիր ֆարէ ալալըմ վէ աղզընը աչա-
լըմ: էվկէլս իքի չէնէլէրին տախի էօնիւնտէ
իքի ուզուն վէ տիւղ տիշէրի վար տըր, վէ
իքիսինին տէ ուճը թաշճը դալէմի կիպի տիր:
Անտէն սօնկրա հիշ տիշ օլմայան պիր եէր
կէիր, վէ սօնկրա ուճլարը սայքի տիւղ օ-
ւան պիր թագըմ տիշէր վար տըր:

8. Շիմտի պու տիշէրտէն նէ՞ անկլաշը-

լըր: Էօն ակշէրտէն՝ հայվանըն եէմէղտէն
էվկէլ տիլիմ տիլիմ քէսիլմէսի լաղըմ կէ-
լէն եէյէճէքլէ եաշատըղը, վէ օլ եէյէճէյին
տախի քէտինինքի կիպի ուճլարը սիվրի
տիշէրլէ քէսիլմէյէճէք դատար սէրթ օլ-
տըղը անկլաշըլըր:

ԳՈՒՆՑՈՒՁԸՆ ՊԱՇԵ ՎԵ
ՏԻՇԵՐԵ

9. Պունուն իշխն ֆա-
րէ էթ եէյէրէք եաշա-
մագ մագսէտիյէլ եարա-
տըլմամըշ տըր: Արտ
տիշէրին կէնիշ թէփէ-
լէրինտէն տախի, եէյէճէյին էօն տիշէրլէ տի-
լիմ տիլիմ քէսիլտիքտէն սօնկրա, անէր վա-
սըթասըլյէ իւյիւտիւլէճէյի անկլաշըլըր:

10. Ֆարէնին տիշէրի տա՞հմա սէրթ եէ-
յէճէք իշխն գուլանըլտըգլարընտան փէք չա-
պըգ աշընըրլար: Լաքին ուճլարընտան նէ գա-
տար չապըգ աշընըր իսէ, քէօրլէրտէն օլ
դատար չապըգ թէքրար պէօյիւր:

11. Իլք գիթապտա քէտինին թըրնագ-
լարընըն աշընտըգճա եէնի թըրնագ պէօյիւ-
տիւյիւնիւ օգուտունըզ. վէ պու հայվանլա-
րըն տիշէրի տախի օ եօլտա պէօյիւրլէր,
անճագ տիշէր քէմիքտէն, քէտինին թըր-
նագլարը իսէ պույնուղտան տըր:

12. Պու ճիւմիէ հայվանլար վէ պաշգա-
չողլարը, քէնտի եէյէճէքլէրինի եէմէղտէն
էվկէլ անէրի կէմիրմէյէ մէճպուր տըրլար,

վէ պունուն իշխն անլէրէ կէռքէր հայվան-
լսր թա'պիր օլունուր ։ իմտի պիր հայվանըն
տիլէրի անըն նէ ճինս եեյէճէրլէ եաշատը-
ղընը կէօսթէրտիյի պէլլի տիր ։

ԵՒՐՄԻ ՏՕԳՈՒԶԸՆՑԸ ՏԵՐՄ

Տիգ-գաթ-լը	Ել-պի-սէ	Սադ-լը	Պը-յոդ
Սան-տա-լի-յէ	Սօ-մուն	Շի-չէ	Մում
Տէ-րէ-ճէ	Բաֆ	Պէզ	Ա.տէմ
Օյ-նաշ-մադ	Գօ-լայ-ճա	Եօլ	Բէնք

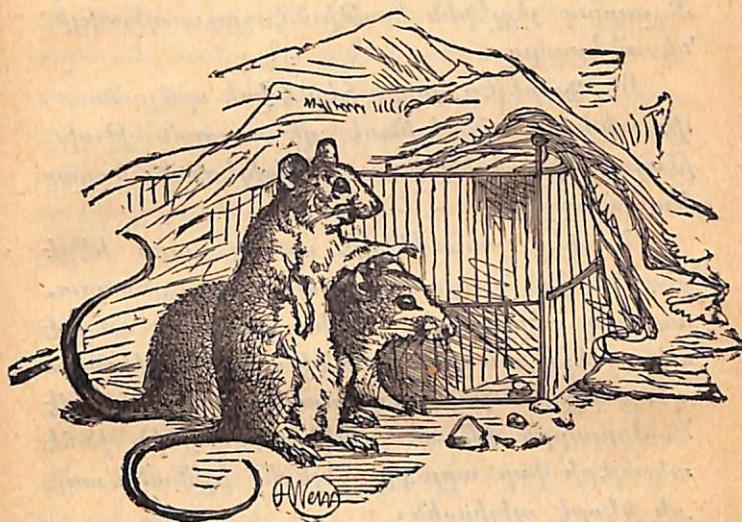
ՖԱՐԵԼԵՐ (2)

1. Ֆարէյէ եինէ պաղաճագ օլսագ, ա-
նըն քէտինինքի կիպի տուտադլարը իւղէ-
րինտէ ուղուն դըլլարը օլտըղընը կէօրէճէլիզ։
Պու դըլլարա պըյըգ տէնիր, վէ պունլար-
տան անկաշըլըր քի ֆարէ սէս չըդարմագոր-
զըն, վէ կէօղլէրինի դուլլանսագ սըղըն տէլիք-
լրէ կիրիպ չըգաճագ տըր։

2. Ֆարէնին պէօյիւք գուլագլարընտան,
անըն դայէթլէ տիդգաթլը, վէ էն քիւչիւք
սէսի պիլէ իշիթմէյէ միւդթէտիր օլմասը անկ-
լաըլըր։

3. Սնըն պէօյիւք կէօղլէրի զիյանըն հէր
փէրթէվինի քէնտի իշէրիսինէ ալլըլար, վէ

անլէրտէն ֆարէնին գարանլըդտա կէօրէ պիլ-
տիյի, վէ անըն թիւյիւնիւն ըէնկինտէն տա-
խի գարանլըդտա կէօրիւնմէքսիզին գօլայճա-
գաչա պիլտիյի անկաշըլըր։

4. Սնըն ուղուն վէ սիվըի պուրնընտան, խափիփ պէտէնինտէն վէ գըսա պաճագլա-
րընտան, փէք քիւչիւք տէլիքլէրէ կիրիպ չը-
գապիլտիյի պէլլի օլուր, վէ անըն քիւչիւք
վէ քէպին թըրնագլարընտան տախի, պիր
ազ թըրնագ թութտըրաճագ եէր պուլտը-
զընտա, թըրմաշարագ հէր շէյին իւղէրինէ
չըգմաղա գատիր օլտըղը անկաշըլըր։

5. Պէօյլէճէ ֆարէէրէ տիգդաթլըճա

պադտըղըմըզտա, անըն կէմիրիր հայվան օլտըղընը, էթ եէմէտիյինի, կէճէլէրի մէյտանա չըգտըղընը, չոգ գօրդադ վէ տիգդաթլը պիր հայվան օլտըղընը, քիւշիւք տէլիքլէրէ չըգըպ կիրէ պիլտիյինի վէ փէք կիւղէլ թըրմաշարագ շէլէրին իւսթիւնէ չըգա պիլտիյինի անկլարըզ:

6. Ֆարէլէր սայքի հէր էվտէ պուլունուր, վէ տիվարլարն իշխնտէ վէ տապան թախթալարնըն ալթընտա քէնտիլէրինէ եօլար եափարլար:

7. Փէք ըահաթ վէ սըճադ պիր եէրէ կիլէնէրէք, փաչավրալարտան վէ քեաղըտլարտան պիր եուվա եափարլար, վէ պէօյէլ պիր եէրի տապան թախթալարը ալթընտա պուլուրլար: Պու եուվատա եավրուլարլար վէ եավրըլարըն փէնպէ րէնկինտէ ղայէթ ինձէ տէրիլէրի վար տըր քի անլէրին իշխնտէն սայքի կէօրէ պիլիրսին:

8. Պա՛զէն եուվալարընը ղայէթ 'աճա"իպ եէրլէրտէ եափարլար: Պիր տէֆ'ա պիր գաչքիւշիւք ֆարէլէր պիր էսքի շիշէնին իշխնէ կիրիպ, օրատա եուվա եափմըշլար իտի: Էկէր պիր ֆարէ պիր ելպիսէ սանտըղընա կիրէ պիլիր իսէ, եավրըլարը իշխն փէք ա՛լս շէլէր պուլմուշ ղաննըլէ պիւթիւն էլպիսէլէրի փարչա փարչա քէսէր վէ անլէրտէն եուվա եափար:

9. Պէջ եախօտ էլպիսէ պուլամազ իսէ, նէ պուլուր իսէ անը դուլանըր: Պիր տէֆ'ա ֆարէնին պիրիսի, աշճընըն ըափա դօյուալ ունութմուշ օլտըղը պիր սօմունըն իշխնտէ եուվա եափտը: Պէն պիր տէֆ'ա ճէվիղ վէ ֆընտըգ գապուգլարընտան վէ եափրագլարտան եափլմըշ պիր ֆարէ եուվասը պուլտում: Պիր ըափա պիր թօրպա ճէվիղ դօմուշ վէ օրատա պիր վագըթ պրագմըշ ետիմ: Ֆարէ ճէվիղի պուլմուշ վէ եէմիշ, վէ գապուգլարընտան տախի քէնտի եավրըլարընա պիր եաթագ եափմըշ:

10. Ֆարէ պիգիմ էքմէյիմիղի եախօտ ֆէնիրիմիղի, եախօտ մումլարըմըզ եէտիյինտէ եախօտ քիթապլարըմըզ վէ ըուպալարըմըզ քէստիյինտէ պիզէ զարար վէրիր տէյիւ տիւշինմէզ: Օ անճագ եավրըլարընը պէսլէմէյէ վէ անլէր իշխն եումշագ պիր եաթագ եափմաղա պագար:

11. Ֆարէլէր օյունը ղայէթլէ սէվէն քիւշիւք հայվաննըգլար տըր, վէ պիր օտատա պուլունան քիմսէլէր պիւթիւն պիւթիւն ըահաթ տուրտըգճա ֆարէլէր անլէրին հուզուրընտա պիլէ սըչայըպ օյնաշըրլար: Վէ քէնտիլէրէ զարար օլմայաճաղընը անկլարլար իսէ, կիթտիքճէ ղայէթլէ ճէսարէթ պուլուրլար վէ օտանըն իշխնտէ քիմսէ եօդ կիպի էօթէյէ պէրիյէ օյնաշըրլար: Օտայա

Եէնի պիր սանտալիյէ եախօտ սօֆրա գօնուշ
լաճադ օլսա ֆարէլէր տա՞իմա անըն ֆար-
դընա վարըրլար, վէ պիր քէտինին էթտիյին
կիպի անը պիրտէն պիրէ գօգլարլար:

12. Ֆարէլէր չօդ տէֆ'ա ինսանա ալըշ-
տըրըլըրը, վէ սէվիլէճէք պիր հայվան մագա-
մընտա սագլանըր, վէ էքսէրի պէյաղ ֆա-
րէլէր փէք մագպուլ տըր: Պունլար դայէթ
կիւզէլ հայվանճըգլար տըր, վէ չարչապըդ
պիւթիւն պիւթիւնէ ատէմէ ալըշըրլար: Պու-
հայվանլարը դայէթ թէմիդ սագլամագ լա-
զըմ տըր, եօգսա խասթալանըպ էօլիւր-
էր:

ՕԹՈՒԶԸՆՃԸ ՏԿՐՄ

Գըր-մը-ղը-ձա Ա.-րա-մագ Մէ-սէ-լա Ա.-ղաճ
Տօ-գուն-մըշ Խար-ման Կէվ-շէք Ա.չ-մագ
Սար-մագ Մայ-մուն Ա.-ձա՞իպ էօլ-չիւ-

ՖԱՐԷԼԻՐ (3)

1. Պա՛զը ֆարէլէր վար տըր քի ասլա
էվլէրտէ սաքին օլմայրպ, անճագ գըրլարտա
պուլունուրլար: Մէսէլա խարման ֆարէլէրի քի
պունլար փէք քիւշիք տիրլէր: Պունլար գույ-
րուգլարընըն ուզունլըլը տախի իշնտէ օլա-
րագ պէշ ֆարմագտան զիյատէ ուզուն տէ-
յիլ տիրլէր:

2. Խարման ֆարէսի փէք կիւզէլ քիւ-
շիք պիր հայվանճըգ տըր, վէ սըրթընըն
թիւյլէրի գըրմըղըճա դահիլէ լէնկի, վէ դար-
նընըն թիւյլէրի պէմպէյաղ տըր: Պունլար
գըրլարտա պուլունուր, վէ պիր մըգտար
պէօնէքլէր վէ պիր մըգտար տախի դախիրէ
եէյէրէք եաշարլար:

3. Պունլար եա սըդ օթլար եախօտ պուղ-
տայ սափլարը արասընտա փէք կիւզէլ պիր
եռովա եափարլար: Պու եռովալար օթ եափ-
րագլարընտան օլուպ, պիրի պիրլէրինէ կիւ-
զէլճէ էօրիւլմիւշ վէ տօգունմըշ տըր, վէ օթ վէ
պուղտայ սափլարը իւզէրինտէն եէրտէնօն փար-

ԽԱՐՄԱՆ ԹԱՐԵՄԻ Վ.Ե ԵՈՒՎԱԾԸ

մադ գատար եխոքսէք օլարագ ասըլմըշ տըրլար՝

4. Եռւվալարըն չէքլի սայքի եռւվարլագ օլուպ՝ պիր դաղ եռւմուրթասը պէօյիքլիւայինտէ տիր։ Կէվշէք պիր սուրէթտէ եափըլշ օլուպ՝ եավրըլարը պէօյիւյիւպ իրիւլշտիքճէ աչըլը վէ եայըլըր, վէ անլէր պէօյիւյիւպ եռւվայը թէրք էտիպ տէ քէնտիքէնտիքինի գայըրմաղա միւգթէտիր օլանա գատար անըն իշինէ սըղա պիկիրլէր։

5. Պու եռւվանըն գափուսը եօգ տըր քիեավրըլար կէօրիւնսիւն։ Շիւպհէսիղ անալարը եէյէճէք պուլմադ իշին եռւվատան տըշարը չըգտըլընտա, չըգտըլըր տէլիյի գափամաղա տիգգաթ էթմիշ օլմալը տըր։

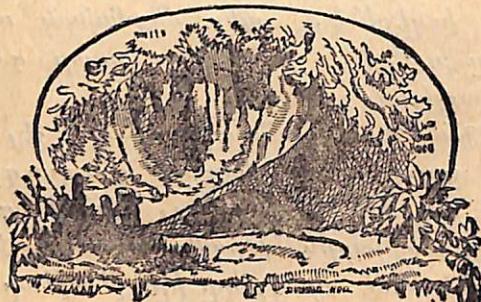
6. Խարման ֆարէլէրի մըսըր վէ գալին օթ սափլարը վէ ֆիտանլար վէ ուփագ ազաճլար իւզէրինէ, պիր մայմունըն աղաճտալարը իւզէրինէ չըգտըլըր գատար դօլայժա չըգտապիլիր։

7. Ֆարէլէր թըրմաշարագ պիր չէյ իւզէրինէ չըգտըլըր վագըթ գույրուգլարը անլէրէ չօգ ֆա՛խտէլի օլուր, չիւնքի գույրուղունը սափլարըն էթրաֆընա սարապիլիր, վէ քէնտիքինձէ այսգլարը ելէ թութար կիպի սըդըճա թութար։

8. Եռւվասընտան աշաղը կէլմէսի տախիքէք ամա՞խպ տիր։ Գույրուղընը սափա սարար, վէ գայար աշաղը էնէր։

9. Գըրլարտա վէ պաղչէլէրտէ եաշայան
պաշդա պիր ճինս զայէթ կիւզէլ ֆարէ տա-
խի օրման ֆարէսի տիր, ուզուն գույրուղը
իշխն անա չոգ տէֆ'ա, “ուզուն գույրուղը
գըր ֆարէսի” տէնիլիր:

10. Պու ֆարէնին ուզունլըղը տէօրթ ֆար-
մագ գատար տըր, վէ գույրուղը տախի պէ-
տէնի գատար ուզուն տըր: Զախիրէլէր վէ
թօսումլար եէյէրէք եաշար, վէ չոգ տէֆ'ա
պիր աղաճ ալթընտա, դօլուգ վէ իշխ պօշ
օլան եէրտէ գըշ իշխն տախի զախիրէ թօփ
էտէր վէ քէնտիսի տէ օրատա սաքին օ-
լուր:

ՕԹ-ՌԻՉ ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԵՐՄ

Պա-սա-մագ	Ա.զ-ղըն	Զաթ-լագ	Եալ
Էօյ-րէն-մէք	Գըր-մագ	Էօլ-մէք	Թա"իֆէ
Լա-ղըմ	Եա-րըգ	Եանկ-լըւ	Ա-շա-ղը

ՍԸ ԶԱՆԼԱՐ (1)

1. Սըչան զայէթ պէօյիւք պիր ֆարէյէ
պէնկղէր, վէ անըն տիշէրի վէ այագլարը
ֆարէնինքի կիպի տիր:

2. Պիզէ մա'լիւմ վէ գահվէ ըէնկինտէ
օլան սըչան չօդճա էվլէրտէն զիյատէ ան-
պարլարտա, պուղտայ եըլընլաղընտա վէ զա-
խիրէ մաղաղալարընտա պուլունուր:

3. Պա'զը սըչանլար պիւթին վագըթ-
լարընը լաղըմլարտա կէչիրիրէր, վէ օրալար-
տա եաշամալարը պիզիմ իշխն փէք էյի տիր,
չիւնքի լաղըմլարտա գալմալարըյլէ պիզէ
զարար վէրէճէք օլան չոգ չէյլէրի անլէր
եէրլէր:

4. Լաքին անպարլարտա վէ պուղտայ
եըլընլարընտա պուլունան սըչանլար օլ գա-
տար զարար վէրիրլէր քի, անլէրի էօլտիւր-
մէլի իզ, եախօտ անպարլարըլըզը էշլէ եափ-
մալը իզ քի սըչանլար անլէրին իշխնէ կիրէ-
մէսինլէր:

5. Քէտիլէր Փարէլէրի թութապիլիրէրի իսէ տէ, վիք աղ քէտիլէր պէօյիւք պիր սըշան թութմաղա ճէսարէթ էտէրլէր։ Պէօյիւք պիր սըշան էօյլէ ազդըն օլուր, վէ էօյլէ չապըդ հարէքէթ էտէ պիլիր վէ քէնտի ուղուն տիշէրիլէ էօյլէ շէտիտ ըսըրա պիլիր քի, պազը քէօփէքլէր պիլէ անլէր իլէ տէօյիւշմէյի սէվմէզլէր։

6. Պէնիմ պիր տէֆ'ա պիր քէտիմ վար իտի քի պէօյիւք սըշանլարը էօլտիւրէպիլիր իտի։ Ֆարէ թութար իտի իսէ տէ, էվտէ պէօյիւք սըշանլար պուլունտըղնը կէօրտիւյինտէ, ֆարէլէրի թէրը էտէր վէ կիւնտէ տէօրթ պէշ սըշան թութար իտի։

7. Պու հալտէ սըշանլար էվտէն չար չապըդ կիտէրլէր իտի, լսքին պէնիմ քէտիմ անլէրին արգալարընտան պուլունտըղլարը եէրէ կիտէր վէ անլէրի օրատա թութար իտի։ Պիր կիւն անըն իւզէրինէ պիր թագըմ պէօյիւք սըշանլար հիւճում էտէրէք, անը պաշնտան վէ պօյնընտան էօյլէ քէնա սուրէթտէ ըսըրմըլար իտի քի, պիր գաշ կիւնտէն էօլտիւ։

8. Պէօյիւք սըշանլարըն տիշլէրի չօդ գուվվէթլի տիր, վէ ֆարէլէրին կէմիրէմէտիյի չօդ շէյլէրի անլէր կէմիրէ պիլիրլէր։ Թուղլարը կէմիրտիլէրի, վէ իշէրինտէն սու ագտըղնը իշտէրէք սույա եէթիշմէք իշիւն, գուրչուն։

տան օլան սու պօրուլարընը տէլտիքլէրի կէօ-
րիւլմիւշ տիր :

9. Սըչանլարըն արտ այագլարը փէք 'ա-
ճա"իպ պիր սուրէթտէ եափըլմըշ տըր : Ո՞ն-
լէր էջիծէ տէօնէ պիլիրլէր, վէ սըչանըն թըր-
նագլարը արդայա կէլիր : Պէօյլէճէ սըչան
տիւզ պիր տիվարտան եախօտ թախթափէր-
տէտէն աշաղը եիւրիւմէք իսթէտիյինտէ, ա-
յագլարընը արդայա չէվիրիր, վէ թըրնագ-
լարընը եարըգլարա վէ չաթլագլարա գօյա-
րագ, աշաղը տօղրու կիտէր իքէն այաղընը
դավիճէ դօյաճագ եէր պուլուր :

10. Սըչանլար եումուրթալարը վէ գուշ
եավրըլարընը եախօտ էօրտէք եակրըլարընը
փէք սէվէրլէր, վէ գըրմատան եումուրթա-
լարը եէրլէրինէ գատար կէօթիւրէ պիլիրլէր :

11. կէմիլէրէ կիրէրէք կէմի թա"իֆէտի-
նին եէյէճէյի շէյլէրի եէրլէր, գանտիլէր ի-
չիւն գուլլանըլաճագ եաղարը իշէրլէր, մում-
լարը վէ պուլսըգլարը հէր հանկը պիր եա-
զը եա իչ եաղընը եէրլէր :

12. կէմիլէր իսքէլէյէ եանաշմըշ օլտըգլա-
րը վադըթ, հալաթլարէ գըյըյա պաղլանըր-
լար : Սըչանլար պու հալաթլարա սարըլարագ-
գարտան կէմիլէրէ կիրէրլէր :

13. Պա'զէն տախի հալաթլարա սարըլա-
րագ կէմիլէրտէն տըչարը չըգարլար : կէմի-
լէրտէն տըչարը չըգմալարընըն սէպէպի, կէ-

միտէ պիր գուստուր եա չիւրիւքլիւք օլաըղընը
անկլամալարը տըր տէրլէր :

14. Սըչանլարը էվտէն տէֆ' էթմէնին էն
էյի եօլը, եէյէճէրլէրի սըչանլարըն էրէմէյէ-
ճէյի եէրլէրէ գօմագ, վէ էօթէյէ պէրիյէ հիչ
պիր եէյէճէք ամբամագ տըր : Պու հալտէ
սըչանլար օլ էվտէ գալտըգլարընտա աճլղդտան
էօլէճէրլէրինի չարչապըգ անկլարլար վէ հէփ-
սի պիրտէն օլ էվտէն չէրիւրլէր :

ՕԹՈՒԶ ԻՔԻՆՃԻ ՏԵՐՄ

Զա-պը-ճագ	Տիշ-լէ-մէք	Նա-տի-րէն	Գօշ-մագ
Գօգ-լա-մագ	Զալ-մագ	Սա-հիպ	Զիփթ
Եէմէք-վագթը	Օխ-շա-մագ	Էօն-ա-յագ	Օ-մուզ
Թըր-մաշ-մագ	Էյ-լին-ճէ	Եա-պան-ճը	Գըսմ

ՍԸ Զ Ա Ն Լ Ա Ր (2)

1. Հիչ պիր հայվան սըչանտան զիյատէ
ինսանա գօլայճա ալըշամագ, վէ սըչան իլէ
խօշ մու'ամէլէ օլունսա, քէնտի սահիպինի
սայքի քէօփէք գատար սէվէ պիլիր : Սըչան-
լար չօգ թէմիլի հայվանլար տըր, վէ եէտիք-
տէն սօնկրա եիւզլէրինի վէ աղըզլարընը եը-
գարլար, վէ թամմ քէտի կիպի քէնտի ա-
յագլարըյլէ թիւյլէրինի թէմիզլէրլէր :

2. Պէնիմ կէնճ տօսթլարըմտան օլան պիր գարնտաշ վէ դըզ գարնտաշըն պիր չի փթ սըշանլարը վար իտի, վէ անլէրի փէր տիդա դաթլէ ալըշտըրմըշլար իտի: Պիրիսինին րէնկի պէյազ վէ կէօղէրի փէնպէ իտի, վէ անա “գար” տէրլէր, վէ օլ պիրիսինին պաշը վէ կէօքսիւ գահվէ եա քէօթանէ րէնկինտէ օլտըշ ղընտան անա “քէսթանէ” իսմինի վէրտիլէր:

3. Պու սըշանլար քէնտի իսմիլինի պիր քէօփէր գատար պիլիրլէր, վէ իսմիլիլիլ չաղըլտըգլարընտա տէր’ադապ գօշուպ կէմիրլէր իտի:

4. Պու սըշանլար պիր գաֆէստէ սագանմաղլար իտի, անճագ սէրպէսթ պրազ զըլմըշ օլարագ քէօփէր եախօտ քէտի կիպի էվին իշխնտէ էօթէյէ պէրլիյէ գօշարլար վէ կէղէրլէր իտի:

5. Պունլար պիր չոգ կիւզէլ օյունլար

էօյրէնմիշէր իտի, վէ շիւպհէսիլ սահիպլէրի անլէր իլէ խօշ մու’ամէլէ էտէրէք էօյրէտէ պիլմիշէր աիր:

6. Պու սըշանլար քէնտի կէնճ էֆէնտիւ լէրի վէ հանըմլարը իլէ օյնարլար, վէ պաղցէտէ անլէրին էթրաֆընտա գօշարլար իտի: Եէմէր վագմընտա սօֆրայա օթուրուրլար, վէ քէնտիլէրինէ վէրիլէն հէր շէյի ալըրլար, վէ եէյէճէյի էօն այագլարըյէ թութուպ տիշէրիյէ կէմիրիրլէր, ամմա թապագլարտան հիշ պիր շէյ չալմազլար իտի: Թէրէ եաղընը չօգ սէվէրլէր վէ արտ այագլարը իւզէրինտէ տուրարագ պիր թապագտան եախօտ սահիպլէրինին փարմաղընտան պիր փարչա թէրէ եաղընը եալարլար իտի:

7. Պա’զէն պունլար թօհափ պիր օյուն օյնարլար իտի: Տիվան խանէտէ շափդա ամըլածագ եէր իւզէրինէ եախօտ պիր շափդանըն իշխնէ գօնուլուրլար, վէ սահիպլէրի եօգարը կիտէրլէր իտի:

8. Սահիպլէրի անլէրի իսմիլիյէ չաղըրանա դատար օրատա պէրլէրլէր, վէ չաղըրըլտըգլարը կիպի թըրմաշարագ աշաղը էնէրլէր, վէ տիվան խանէտէն գօշարագ, չարչապըգ մէրտիւլէնլէրտէն եօգարը կիտիպ, սահիպլէրինին օմուղարընա չըդարլար, վէ քէնտիլէրի իշխն սահիպլէրինին սագլամըշ օլտըգլարընը պիլտէրլէրի պիր եաղը էքմէյի

պուլմագ իշխն անլէրին ճէպլէրինի արաշտը-
ռըրլար իտի:

9. Տա՞իմա քէնտիլէրինի երդարլար վէ
թէմիզլէրէր, վէ պէյազ ֆարէլէրտէ հիսս
օլունան հիչ պիր գուվվէթլի դօգու պուն-
լարտա պուլունմաղ իտի:

10. Պու սըշանլարըն քէնտի թանըտըգլա-
րը քիմսէլէրին ճէպլէրինի արաշտըրմալարընը
կէօրմէք փէք էյլէնճէլի պիր շէյ իտի: Պուն-
լար ճէպլէրէ պաշլարընը սօդարլար վէ հէր
պիր դըսմընը պուրունլարըյլէ դօգլարլար, վէ
օլ պիր ճէպի արաշտըրմագ իշխն տըշարը
չդարլար իտի:

11. Եապանճըլար իլէ պիլէ խօշ մու'ամէլէ
էտէրլէր վէ զարար վէրմէզլէր իտի: Եապան-
ճը քիմսէլէր չաղըրտըգլարընտա կիթմէզլէր,
նէ տէ քէնտի կիւզէլ օյունլարընը անլէր ի-
շին օյնարլար իտի իսէ տէ, եապանճը քիմ-
սէլէրին քէնտիլէրի սէվմէլէրինէ վէ օխշա-
մալարընա գօ վէրիրլէր վէ ըսըրմաղա ասլա
չալշմաղլար իտի:

ՕԹՈՒԶ ԻՒԶԻՒՆՃԻՒ ՏԵՐՄ

Գաղ-մագ	Կէ-միր-մէք	Սիւ-րիւ	Գա-գում
Տիւշ-մէն	Ալ-թըն-տա	Գօ-րու	Օն-իքի
Եու-վա	Կիւզէլ	Թէք	Պօզ
Գու-րու	Խա-սիմ	Սան-տըդ	Աձ

Ա.Տ. ԹԱՎՇԱՆԸ

1. Սըչան կիպի
ատա թավշանը տա-
խի կէմիրէն պիր հայ-
վան տըր: Անըն տիշ-
լէրի ֆարէ եախօտ
ոըշան տիշի կիպի եա-
փըլիշ տըր, վէ եէ-
յէճէյնի անլէրին եէ-
տիյի կիպի եէր:

2. Անըն ոըշան-
լար կիպի պըյըգլարը վար տըր, վէ օ տա-
խի սէս չըգարմագսըլըն տէլիքլէրէ կիրիպ
չըգա պիլիր: Լաքին անըն պաճագլարը վէ
այագլարը ֆարէնինըի կիպի տէյիլ տիր:

3. Ա.տա թավշանընըն այագլարը վէ պա-
ճագլարը ֆարէնինըինտէն չօդ ուզուն վէ
գուվվէթլի տիր, վէ պունտան թավշանըն
չօդ հըզը դօշա պիլտիյի անկլաշըլը, վէ ա-

Նըն թըրնագլարընըն տախի դալըն վէ քէս-
քին օլմամասընտան, եէյէճէյինի պուլմագ-
իշին թըրմաշարագ էօթէյէ պէրիյէ չըդմա-
յաճաղը անկլաշըլըր:

4. Էօն այագլարընըն թըրնագլարը փար-
մագլարը իւզէրինտէ էօլէ պիր թարզտա
պիթմիշ տիր քի, անէրլէ թօփրաղը դազա-
պիլիր: Գուլագլարը պէօյիւք վէ ուզոն

ԱՏԱ ԹԱՎԱՆԱԾՐԵՆԸՆ ՕՅՆԱՄԱՍԸ

արը, պունուն իշին փէք խաֆիֆ պիր սէսի
պիլէ իշիտէ պիկիր, վէ գօշաըլը եախօտ պիր
տէլիյէ կիրիփ չըդտրղը վագըթ գուլագլարը
պօյնը իւզէրինէ եաթար:

5. Ատա թավշանը քէնտի գուվէթի
Էօն այագլարըյէ թօփրագտա տէլիքլէր տէ-

լէր, վէ կիւնտիւզիւն չօդճա օլ տէլիքլէրտէ
սաքին օլուր:

6. Ատա թավշանը եէյէճէք պուլմագ ի-
շին տըշարը չըդտրղնտա, քէնտիսինի գօր-
դուտան հէր հանկը պիր սէսի իշիտիր, վէ
գուլագլարընը պօյնը իւզէրինէ եաթըրարագ,
'աճէլէ քէնտի ինինէ դաշար, վէ թէնլիքէ
կէչմիշ տիր զանն էտէնէ գատար օրատա
դալըր:

7. Օլ վագըթ ինինին աղզընա կէլէրէր,
ուզուն գուլագլարընը տիքէպիլէճէք գատար
պաշընը տըշարը չըդարըր: Պէօյլէ պիր աղ
տուրտըգտան սօնկըա, քէնտիսինէ զարար
վէրէճէք պիր չէյ իշիթմէտիյի եախօտ կէօր-
մէտիյի հալտէ, տըշարը չըդար, վէ եէյէճէք
պուլմաղա պաշար:

8. Պիր չօգ ատա թավշանկարը էքսէրի
պիր եէրտէ սաքին օլուրլար, վէ ինլէրինի պի-
րի պիրլէրինէ եադըն եափարլար: Պէօյլէ պիր
եէրէ թավշան գօրուլըղլատէնիր:

9. Ինլէրինին սայրի տա՛խմա իքի դա-
փուսը վար տըր, վէ պիր գագըմ եախօտ
պիր կէլինճիք քէնտի արգասընտան գօշտը-
ղնտա, թավշան պիր տէլիքտէն կիրէր վէ
օլ պիր տէլիքտէն գաշար կիտէր: Պու տէ-
լիքէր էքսէրի թօփրաղըն ալթընտա պիրի
պիրլէրինէ պիրլէշիրլէր, վէ էփէյի պիր չէ-
պէքէ թէշքիլ էտէրլէր:

10. Ատա թավշանը ղայելթ գօրդադ պիր հայվան տըր, վէ ոլ գատար տիւշմէնլէրի վար տըր քի, անլէր ֆուրսաթ պուլարդլարընտա անը էօլտիւրիւալ եէրլէր։ Ճիւմլէ տէօրթ այագլ տիւշմէնլէրինտէն մատա, անըն էն պէօյիւր տիւշմէնի օլան ինսան վար տըր քի, թիւֆէնքլէր վէ քէօփէրլէր իլէ անըն արդասընա տիւշէր։

11. Լաքին ատա թավշանը հէր սէնէ օլ գատար չօդ եավրըլար քի, էկէր անլէրտէն պիր չօդը էօլտիւրիւլմէսէ իտի, չօդ կէշ մէզտէն մէմլէրէթ անլէրլէ տօլաճադ, վէ թարլալարտա վէ պաղչէրտէ եէշիլ պիր շէյ պլագմայրպ հէփսինի եէյէճէրլէր իտի։

12. Թավշանլար եէնի տօղտրդլարընտա, քէտի եավրըլարը կիպի կէօղլէրի գափալը օլուր, վէ թիւյլէրի տախի եօդ տըր։ վէ թիւյլէրի կէլինձէյէ գատար անլէրի սողուգտան հըֆղ էթմէք իշիւն, անա թավշան՝ եավրըլարը իշիւն դուրու օթլարտան քէնտի ինինտէ սըճադ պիր եռովա եափար, վէ անը քէնտի իւզէրինտէն չբդարտըղը թիւյլէրլէ գափալը։

13. Օն օն իրի կիւնտէն եավրըլար կէօրէ պիլիրլէր, վէ պիր գաչ հափթա սօնկրա քէնտի քէնտիլէրինի դայըրըր հալէ կէլիրլէր։

14. Չօդ քիմսէլէր սէվմէք իշիւն թավշան սագլարլար, վէ եապանի թավշանլարընքի կիպի, էքսէրի սըրթը գահվէ րէնկի վէ գարնը

պօղ րէնք օլաճադ եէրտէ, էվտէ սագլանըն թավշանլար ըէնք րէնք օլուրլար։ Պա՞ զըլարը պէյազ, պա'զըլարը սիյահ, պա'զըլարը սիյահ իլէ պէյազ գարըլըգ, վէ պա'զըլարը գըրմըզըճա գահվէ րէնկինտէ օլուր։ Էն կիւզէլ թավշանլարըն փէր ուզուն գուշգլարը տախի օլուր։

15. Ատա թավշանլարը սանտըդ իշինտէ սագլանըլարդ վագըթ իշմէք իշիւն սու իսթէմէզլէր տէյիւ տիւշիւնմէք եանկլլը տըր։ Զիւնքի եապանի թավշան տա'իմա սապահ էրըէն, վէ ադշամ կէճ վագըթ քէնտի եէյէճէյինի եէտիյինտէն, օլ վագըթ եէտիյի շէյլէր իւզէրինտէ չիհ պուլունուր, վէ պէօյ լէճէ եէյէճէյի իլէ պէրապէք իսթէտիյի գատար սու տախի վար տըր։

16. Լաքին էվտէ սագլանըլարդ վագըթ, անլէրէ չօդ տէֆ'ա քէփէք վէ եռուլափ եէտիյիրլէր քի, պունլար ղայելթ գուրու տըր, պունուն իշիւն թավշանըն սանտըլընա պօլ եէյէճէք գօնուլարդը կիպի պիր ազ սու տախի գօնուլմալը տըր։

ՕՐՈՒՅՉ ՏԵՐՏԻԿԻՆՅԻԻ ՏԵՐՄ

Եաթ-մագ	Սո-լուգ	Եափ-րագ	Պէօ-յիւք
Խա-ֆիֆ	Նէ-ֆէս	Ա-րա-մագ	Զու-դուր
Էն-քիւ-չիւք	Բէնք	Գա-զը-մագ	Պուղ-տայ

Թ Ա. Վ. Շ Ա. Ն

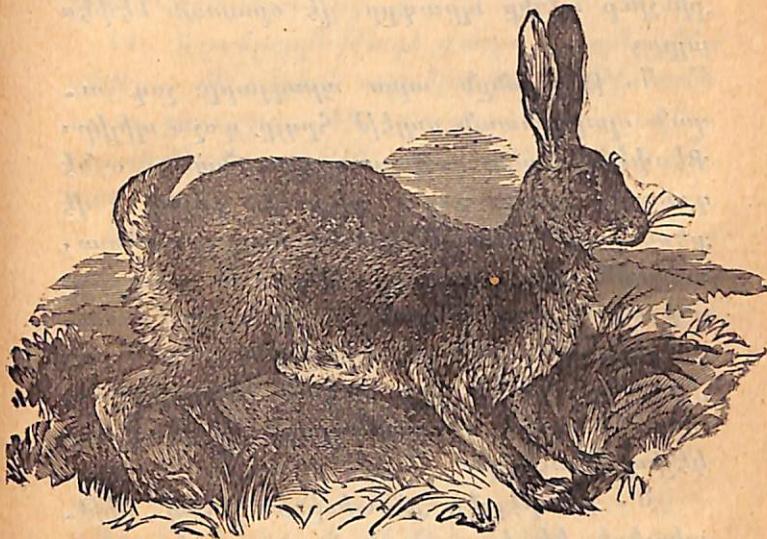
1. Թավշան ատա թավշանընտան չօդ
պէօյիւք օլուր, վէ գուլաղընըն ուճլարընըն
սիյահ օլմասընտան փարգ օլունուր։ Ատա
թավշանըն նէ եէրսէ թավշան տախի անը եէր,
լաքին անըն պաճագլարը վէ այագլարը թօփ-
րաղը գաղմագ իշիւն տէյիլ, անճագ գօշ-
մագ իշիւն եափըլմըշ օլմաղընտան, թավշան՝
ատա թավշանըն կիպի, քէնտիսինէ եէր ալ-
թընտա ին եափամագ։

2. Թավշան թարլալարտա սաքին օլուր
վէ եռուվասը օլմայրպ, անճագ օթլար արա-
սընտա պուլունուր։

3. Րահաթլանմագ իսթէտիյինտէ, պիր
թաղըմ ուզուն օթլար արար վէ անլէրին ի-
շինէ կիրէր եաթար։ Այնի մահալտէ եաթ-
մագտա տէվամ էթալիյինտէն, օթլարըն ի-
շինի պիր աղ չուգուրլաշտըրըր, վէ պու չու-
գուրճա եէր իշինտէ եաթալողը վագըթ ա-

նըն թիւյլէրինին բէնկի օլ գուրու օթլարըն
բէնկինտէ օլմաղընտան կէօրիւնմէզ օլուր։

4. Թավշանըն գուլագլարը վէ արտ ա-
յագլարը չօդ ուզուն տըր։ Լաքին եաթար-
ղընտա գուլագլարընը պօյնը իւղէրինէ էն-
տիրիր, վէ պաճագլարընը տախի պէտէնինին
ալթընա թօփլար վէ քէնտիսինի քէնտի չու-

Թ Ա. Վ. Շ Ա. Ն

գուրընա ույտուրուր։ Պէօյլէ ուզուն գուլագ-
լարը օլմարնըն սէպէպի, էն քիւչիւք պիր
սէսի տախի իշիտէ պիլմէք իշիւն տիր։

5. Գար եալտըղընտա թավշան նէֆէս
ալսմագ վէ էօլիւր տէյիւ զանն օլունուր իսէ

տէ, դարտան օ չօդ գօրդմաղ, նէ տէ քէնտի եէրինտէն դըմըլտանըր:

6. Թավշանըն վիւճուտինին սրճագլըզը անըն էթրաֆընտա օլան դարը երիտիր, վէ թավշան պիր նէվ՝ մաղարա եախօտ ին իշխնտէ կիպի՛ օլտըղը եէրտէ դալըր, վէ պուրնունտան կէլէն նէֆէսի տախի, անա պիր քիւչիւք տէլիք պրագըր վէ օրատան նէֆէս ալըր:

7. Թավշանըն արտ այագլարը չօդ ուշ ղուն օլտըղընտան դայէթ հըզլը գօշա պիլիր: Քէօփէքլէր անը գօվալատըգլարընտա, օ նէ դատար հըզլը գօշա պիլիրսէ գօշար, վէ քէօփէքլէր քէնտիսինէ եագլաշտըգլարընտա, պիրտէն պիրէ տուրուր: Անըն էօն այագլարը չօդ գըսա օլտըղընտան պէօյլէ պիրտէն տուրա պիլիր, լաքին քէօփէքլէրին տէօրթ այգլարը տախի չօդ ուղուն օլտըղընտան, պիրտէն պիրէ տուրամաղար, վէ թավշանը կէչիպ կիտէրլէր:

8. Քէօփէքլէր քէնտիսինի կէչիպ կիթտիքլէրի կիպի, թավշան սաղա եա սօլա տողրու գօշար, վէ քէօփէքլէր տէօնիւպ տէ թավշանըն կիթտիյի թարափա տողրու գօշանա գատար թավշան անլէրտէն էփէյի ուշ զագլաշմըշ օլուր, վէ քէօփէքլէր թէքրար անա եէթիշմէր իշիւն չօդ գօշմալը տըրլար:

9. Քէօփէքլէր քէնտիսինէ եինէ եագ-

լաշարգլարընտա թավշան եինէ ՚այնի չէյի էտէր, վէ եկէր իւչ տէօրթ տէֆ'ա տէօնէ պիլիրաէ, չօդ տէֆ'ա քէօփէքլէրտէն դուրը թուլուր, վէ եէրինէ կիտէր:

10. Թավշանըն տիշէրի ֆարէլէրին վէ սրչանլարըն տիշէրինէ պէնկղէր, վէ ունլարը փէք քէսքին տիր: Պու տիշէրիյէ թավշան կէնն աղաճլարա չօդ զարար էտէր:

11. Աղաճլարըն թագէ գապուղլարընը փէք սէվէր, վէ անլէրի աղաճլարըն իւսթիւնտէն սոյար չըգարըը: Պիր պուղտայ թարլասընա կիրտիյինտէ, պիթէն պուղտայըն եշիլ եափշագլարընը եէր:

12. Թավշան կէճէլէրի եէյէճէք պուլուր վէ եէր, վէ կիմտիւղէրի ույուր: Եէյէճէն յինի արամագ իշիւն խայլի եօլ կիտէր, վէ եուվասընտան ուղագտա եէյէճէք պուլուպ եէմէյի սէվէր:

13. Թավշանըն եավրըլարը եուվատա տօշարը, վէ անալարը իլէ տէօրթ պէշ հափթա գալորդտան սօնկրա, քէնտի պաշարընա կիտէրլէր վէ եէյէճէքլէրինի պուլուր լար:

14. Թավշան տէօյիսչճէք օլտըղընտա տիւշմէնինէ էօն այագլարըյէ վուրուր: Չօդ գուվիչթի վուրուր, վէ եօյէ չապրդ վուրուր քի անըն տարպէլէրի թրանփէթանըն սէսի կիպի սէս չըգարը:

15. Թավշան ինսանա ալըշապելիր, վէ
սէվիլէճէք չօդ էյի պիր հայվան օլուր: լա-
քին թավշան սագլայանլար տիգդաթ էթ-
մէլի տիրլէր քի օ սանտալիյէլէրին վէ սօֆ-
րալարըն այագլարընը կէմիրմէսին, գափու-
լարըն իւսմիւնտէն պօյայը գաղըմասըն,
վէ տիվարլարա եափըշըրըլմըշ օլան քեա-
զըտլարը չըգարմասըն վէ պուլուրդը հէր
հանկը պիր էլպիտէյի եա քեաղըտը փար-
չա փարչա էթմէսին: Պունլարը վէ պու մի-
սիլիւ հայվանլարը էվ իչինտէ սագլամա-
մալը, վէ անլէրին քէնտիլէրինէ մախսուտ
եէրլէրի օլմալը տըր:

ՕՐ.ՈՒԶ ՊէՇԵՆՅԻ ՏէՐԸ

Թէ-յուն	Թիլ-քի	Տիւզ	էյ-րի
Թըր-մաշ-մագ	Գափ-լը	Տալ	նէ
եէ-թիշ-մէք	Պաշ-գա	Եայ-մագ	Ու-չար

Թէ ՅՈՒՆ (1)

1. Թէյուն տախի
կէմիրէն ճինստէն
պիր հայվան տըր:
Ֆարէնին, ատա
թավշանընըն վէ
թավշանընքի կիպի
տիշէրի վարիսէ տէ,
վիւճուտինին գալան
գըսմլարը անլէրտէն չօդ ֆարդլը տըր, պու-
նուն իշիւն անլէրին եաշատըրը կիպի եաշա-
յամագ:

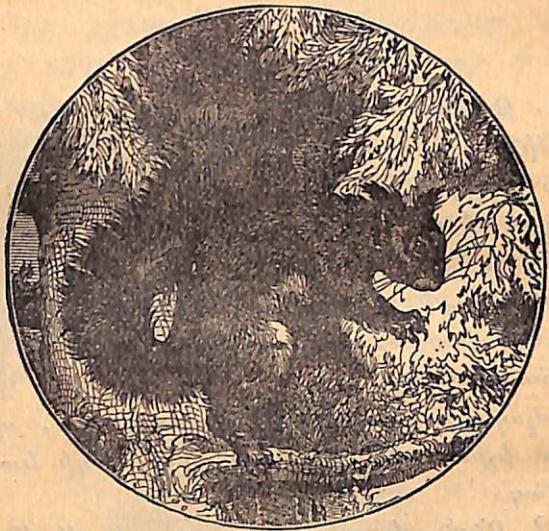
2. Անըն փարմագլարը ուզուն վէ ինճէ,
վէ թըրնագլարը տախի ուզուն, ինճէ, քէս-
քին վէ ուճլարը չօդ էյրի տիր:

3. Անըն փարմագլարը վէ թըրնագլարը
քէտինինքի կիպի պիր ավ թութաճագ գա-
տար, հէմ տէ ատա թավշանընընքի կիպի
եէրի գաղաճագ գատար գուվիէթի տէյիլ
տիր:

4. Անլէր տահա զիյատէ ֆարէնին վէ սըշանընքի կիպի օլուպ՝ զիյատէ ուղուն վէ զիյատէ էյրի տիրէր։

5. Շէօյլէ քի էկէր թէյունըն անճադ պիր այաղընը կէօրէճէր օլուպ, թէյունըն քէնտի եէյէճէյինի եէրտէ տէյիլ, անճադ թըրմա-

ՊԱՏԻ ԹԵՑՈՒՆ

շարագ աղածլարա չըգըպ՝ եէյէճէյինի աղած- լար իւզէրինտէ պուլան պիր հայվան օլու- ղընը անկլայաճագ իտիր։

6. Գուլագլարընտան տախի պունու անկ- լարըզ։ Քէնտի եէյէճէրէրինի եէրտէ պու- լան վէ կէմիրէն հայվանլար, մէսէլա տա

թավշանընըն վէ թավշանըն չօդ տիւշմէնլէրի վար տըր։

7. Քէօփէքլէր կէմիրէն հայվանլարը ավ- լարլար, թիւքիլէր չօդա անլէրէ կէչինիր- էր, վէ քէտիլէր, գագումլար վէ պաշգա եըրթընը հայվանլար տախի անլէրի եէրլէր։ Պունուն իշիւն էկէր պու ճինս հայվանլարըն պէօյիւք գուլագլարը օլուպ տա անլէրէ քէն- տի տիւշմէնլէրինին կէլատիյինի իշիտէմէզ օլ- սալար իտի, չարչապըգ էօլտիւրիւլէճէրլէր լատի։

8. Լաքին նէ քէօփէքլէր նէ տէ թիւքի- էր աղածլարա չըգապիլիրէր, վէ քէտի վէ գագում պիլէ թէյուն գատար թըրմաշարագ աղածլարա չըգամազ։

9. Պունուն իշիւն թէյուն թավշանլար գատար ուղուն գուլագլարա միւհթաճ տէյիլ տիր։ Պունտան մա՛տա աղածըն տալլարը վէ եափրագլարը արասընտա ուղուն գուլագլար թէյունա մանի՛ օլաճագլար իտի։

10. Հէմ թէյունըն ուղուն պիր գույ- րուղը վար տըր, վէ անըն իւզէրինտէ սիւ- փիւրկէ կիպի չօդ ուղուն թիւյլէր պու- լունուր։ Սըշանլարըն վէ ֆարէլէրին ուղուն գույրուգլարը վար, ամմա անլէրին իւզէրին- տէ սայքի հիշ թիւյ եօդ տըր։ Թավշանըն վէ տա թավշանընըն տախի գըսա գույ- րուգլարը վար տըր քի պիր տէմէթ թիւյ

կիպի կէօրիւնիւր : էօյլէ իսէ թէյունըն գույշ-
ըուղընըն թիւյլիւ օլմասընըն լիւղումը նէ՞ տիր :

11. Պու գույրուդտան անկլաշըլըր քի հայ-
վան ույուտըղը վագըթ, եռու եռուվարլադ օ-
լուր, վէ սօղուգ հավա թէնէֆփիւս էթմէ-
սին տէյիւ գույրուդըյլէ եօրղանլէ էօրթիւ-
մուր կիպի պաշընը էօրթէր :

12. Ֆարէլէր, սըչանլար վէ ատա թավ-
շանլարը տէյիքլէրտէ եաշատըդլարընտան պու
եօտա սըճագ սագլանմաղա միւհթաճ տէյիլ
տիրէր, վէ թավշանլար տախի պիր սէս ի-
շլթտիքլէրի կիպի գաշապիլմէք իշին տէրին
ույումամաղա մէճպուր տըրլար : թէյունըն
գույրուդընտան անըն գօրգուսըզճա ույույա
պիլիր իտիյինի տախի անկլարըդ :

13. Շիմտի թէյունըն նասըլ եաշատըդը-
նա պադալըմ : թէյուն ՚էօմրիւնիւն պէօյիւք
դըսմընը աղաճլարտա կէշիրիր, վէ անճագ
պիր աղաճտան օլ պիր աղաճա կէչմէք իշին
եէրէ էնէր :

14. Եէրտէ օլտըղը վագըթ գօրգաճագ օ-
լուրսա, քէնտիսինէ էն եագըն օլան աղաճա
գօշար, վէ պիր քէօփէք եախօտ աթ եէրտէ
նասըլ գօշա պիլիրսէ օ տախի էօյլէ աղաճըն
գապուդընա սարըլարադ գօշար եօգարը
չըդար :

15. Քէնտի ուզուն վէ քէսքին թըրնագ-
լարըյլէ սըգըճա սարըլարադ, պիր տալտան

օլ պիր տալա սըչըայա պիլիր : Պա՛զէն փէք
եիւքսէք պիր տալտան եէրէ սըչըար, վէ հիշ
ինծինմէզ, չիւնքի այագլարընը նէ գատար
կէնիշճէ աշապիլիրսէ աշար, վէ թիւյլիւ
գույրուդընը տիբէր վէ չօդ խաֆիֆճէ եէրէ
էնէր :

16. Ցիւնեանըն պա՛զը գըթ'ալարընտա էօյ-
է թէյունլար պուլոնուր քի, անլէրին եան-
լարընըն տէրիլիրի զայէթ կէնիշ օլուպ թըր-
նագլարընա եէթիշիր : Պու հայլանլար ա-
յագլարընը եայտըդլարընտա տէրի էօյլէ տիւմ-
տիւլ օլուր քի, թէյուն քիւրըլէ գափը պիր
քիւչիւք ուչուրմա կիպի կէօրիւնիւր :

17. Պէօյլէճէ պիր աղաճտան օլ պիր ա-
ղաճա կէշմէք իսթէտիյինտէ եէրէ էնմէյիպ,
պիր տալ իւզէրինտէն սըչըար, այագլարընը
եայար վէ եէթիշմէք իսթէտիյի աղաճըն իւ-
զէրինէ հավանըն իշինտէն փէք հըզլէ կէշէր
կիտէր : Պու հայլանլարա ուչար թէյուն
տէնիր :

ՕԹՈՒԶ ԱԼԹԸՆՁԲ ՏԵՐՄ

Կիւլ-կէն	Պէօ-րէք	Հա-վա	Իզ
Ճիւմ-լէ	Խարճ	Թէ-յուն	Եիւղ
Ֆէ-րա-մէ	'Ա-րա-պա	Փար-չա	Ռւմ

ԹԷՅՈՒՆ (2)

1. Թէյունըն աղաճլար
իւղէրինտէ եաշամագ իւ-
չիւն եարատը լտը դընը
կէօրտիւք, վէ քէնտի եէ-
յէճէյինի աղաճլարըն իւսա-
թիւնտէ պուլաճաղընը մէ՞-
մուլ էտէրիդ:

2. Թէյունըն եէյէճէյի
ճէփիդ, ֆընտըգ, փալա-
մուտ, կիւլկէն փալամուտը
վէ պաշգա մէյվէլէրտէն ՚իպարէթ տիր:

3. Պու ճիւմէ մէյվէլէր եէրտէն զայէթ
եիւքսէք օլան քիւչիւք տալլարըն ուճլարընտա
պէօյիւրլէր, վէ էկէր թէյուն պու էն քիւ-
չիւք տալլարա եէթիշէճէք գատար կիւզէլ
թըրմաշմագ պիւմէսէ իտի, եէյէճէյինի էլէ
կէթիրէմէյէճէք իտի:

4. Թէյուն պիր ճէփիդ պուլտը դընտա
թուրուր, վէ ճէփիդի էլ իլէ թութար կիպի
էօն այագլարընըն իշինէ ալըը վէ աղզընա

կէօթիւրիւր։ Տիշէրինին ուճըյլէ էվլիլա ճէ-
վիզին թէփէսինի ըսըրըր, վէ դապուղընը եա-
րար վէ փարչա փարչա էտէր։ Օլ վագըթ
գապուգ փարչալարընը աշաղը աթար, իշինի
տիշէրինէ թութար, տիշէրինին ալթընտա
թէքրար թէքրար չէվիրիր, վէ եէմէղտէն էվ-
լիլ անըն իչ գապուղընը սոյար։

5. Պիւթիւն սէնէ աղաճլարտա ճէվիլ վէ
փալամուտ պուլունմազ, պունուն իշին թէ-
յուն կիւզ մէվսիմինին սօնընտա ույուր, վէ
հավալար ըսընընճայա գատար վագթընըն չօ-
ղընը ույգուտա կէշիրիր։

6. Պու գատար ույուտըգտան սօնկրա
թէյուն աճըգըր։ պունուն իշին կիւզ մէվսի-
մինտէ պիր չօդ ճէվիլ, ֆընտըգ վէ փալա-
մուտ թօփլար վէ քէնտիսինին պիլտիյի պիր
եէրէ սագլար։ Ույանտըղընտա եէյէճէք սագ-
լարըը եէրէ կիտէր, պիր գաչ ճէվիլ մէ-
վիլ եէր, վէ եուս եուվարլագ օլարագ եինէ
ույուր։

7. Շիմտի պիր աղ տախի թէյունըն է-
վինէ պագալըմ։ Յարէլէրին, սըչանլարըն վէ
տատ թավշանլարընըն եուվալարը տէլիքէր
իշինտէ, վէ թավշանըն եուվասը օթլար ի-
շինտէ տիր, լաքին թէյունըն եուվասը աղա-
ճըն իւսթիւնտէ օլուր։ Ընըն իքի եուվասը
վար տըր, պիրիսի եաղ օլ պիրի գըշ ի-
շին տիր։

8. Եաղ մէվսիմինտէ էրքէք վէ տիշի թէ-
յուն պիրլիքտէ պիր եուվա եափարլար, վէ
օրատա եավրըլարլար։ Եուվայը գուրու եափ-
րագլարտան, օթլարտան, քիւչիւք ըսպուգ
փարչալարընտան վէ եօսունլարտան օլարագ՝
եէրտէն չօդ եիւքսէք օլան պիր տալըն ու-
ճընտա եափարլար։

9. Թէյուն եուվա եափմագ իշին սրգ
եափրագլը պիր տալ սէչէր քի եուվասը օ-
րատա հիչ կէօրիւնմէզ։ Լաքին գըշըն սօ-
զուգ կիւնլէրի եագլաշտըլընտա, վէ եափ-
րագլար տէօբիւլտիյիւնտէ, եուվա գոլայճա
կէօրիւնէճէյինտէն, թէյուն գըշը օրատա կէ-
շիրէճէք օլաս իտի թէհիքէտէ օլաճագ իտի։

10. Պունտան մատա սօղուգ բիւզկեար
անա գարշը էստիյինտէ անը մուհափազա է-
տէճէք եափրագլար պուլունմատըլընտան,
թէյուն գըշ իշին պաշգա պիր եուվա եա-
փար։

11. Աղաճըն իւզէրինտէ էօյլէ պիր եէր
սէչէր քի, օրատա պէօյիւք պիր տալ աղա-
ճըն կէօվտէսինէ մութթասըլ տըր, վէ եէր
իքի իւչ տալլարըն չաթալլաշտըլը պիր եէր
պուլուր իսէ օրայա եուվասընը եափար։ Պիր
ատէմին եէրտէն պու եուվայը կէօրմէսի հիչ
գոլայ տէյիլ տիր։

12. Գըշ եուվալարը օթտան վէ եափրագ-
լարտան եափըլըր։ Պա'զէն անլէր փէք պէօ-

յիւր օլուր : Պէն պիր տէֆ'ա օլ դատար
պէօյիւք պիր եռւվա պուլտում քի անտէ
պիր էլ 'արապասընը տօլտուրաճագ դատար
օթ վէ եափրագ վար իտի, վէ էօյէ կիւ~
գէճէ կիզէնմիշ իտի քի աղաճըն իւսթիւնէ
ըրդայընճա անը քիմսէ կէօրէմէզ իտի :

13. Պէօյէճէ թէյունլէր քէնտիլէրին եռւմ~
շագ վէ սըճագ եռւվալարընտա էմին օլուպ
ույուրլար, վէ հէր հանկը պիր տիւշմէնտէն
այքի գօրդուլարը օլմազ :

14. Պա'զէն թէյուն էօյէ էյի ույուր քի,
եէրտէ սագլամըն օլտըղը ճէվիզէրին ճէվ~
սինի եէմէզ: Պու հալտէ ճէվիզէր պա'զէն
քէօքէշիպ աղաճ օլուրլար, վէ հէր նէ դա~
տար թէյուն չօդ ճէվիզ եէր իսէ տէ, չօդ
տա ճէվիզ վէ ֆընտըդ աղաճը տիքէր վէ անլէր
պէօյիւյիւպ աղաճ օլա պիլիրլէր :

15. թէյունըն էթի չօդ էյի եէնիր, վէ
անըն էթիյէ եափըլան պէօրէք չօդ մադ~
պուլ տըր : Տէրիսի տախի չօդ ֆա"իտէի
տիր, չինքի քիւրքիւ եռւմշագ վէ խափիֆ
տիր, վէ սըճագ թութար, վէ անտէն կէրէք
դատընլար իչիւն կէրէք էրքէքէր իչիւն քիւրք~
էր եափըլըր :

ՕՐՈՒԶ ԵԿՏԻՆՃԻ ՏԵՐՄ

կիւ-զէլ-ճէ	կէ-նիշ	Զա-յըր	Զիթ
Հա-րէ-քէթ	Գան-ղալ	Ա-րա-մագ	Պէօ-րէթ
Գըվ-ըըլ-մըշ	Գա-փու	Թութ-մագ	Էն-սըդ

Գ Ը Ը Ը Ա Ն Ը

1. Գըր սըչանը քիւչիւք վէ կիւզէլ պիր
հայվան օլուպ՝ չօդ խուսուսլարտա թէյուն
կիպի իսէ տէ, անտէն չօդ քիւչիւք օլուր վէ
անտէն չօդ զիյատէ ույուր, վէ աղաճլար
իւզէրինտէ տէյիլ, անճագ չիթէր վէ չալը~
լար արասընտա եաշար :

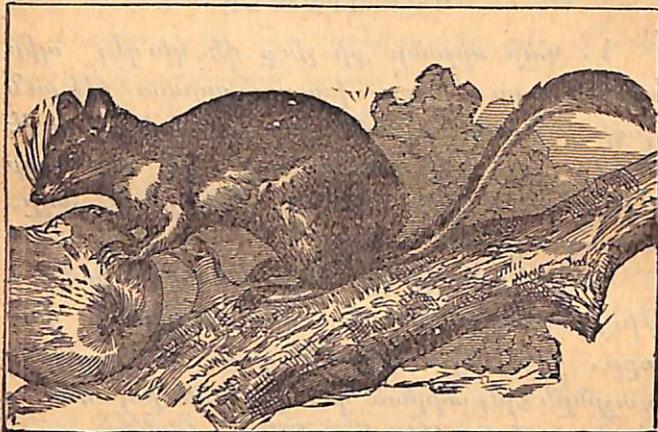
2. թէյուն կիպի անըն տախի եռւմշագ
թէյիլ գափիլ ուղուն պիր գույրուզը վար
տըր, վէ ույուտըզը վագըթ գույրուզընը
պաշնըն էթրափընա գանղալ գանղալ էտէր+
գույրուզընըն թիւյիլ թէյունքի գատար
սըդ վէ ուղուն տէյիլ տիր :

3. թէյուն կիպի գըր սըչանը տախի տալ~
լար արասընտա եռւվա եափար, վէ իքի ճինս
եռւվասը օլուպ՝ պիրիսի եազ վէ պիրիսի գըշ
իչիւն տիր :

4. Եազ եռւվասընը էքսէրի պիր չալ~
նըն էն սըդ տալլարը արասընտա եափար,
վէ եէրտէն անճագ պիր դաշ այդ եիւքսէք+
տէ տիր : Պու եռւվա քիւչիւք վէ կիւզէլ պիր

եռովա օլուպ՝ սայքի եռովարլագ տըր, վէ ուզուն օթլարտան վէ եափրագլարտան եա- փըլմըլ վէ կիւղէլճէ էօրիւլմիւշ տիր:

5. Պիր տէֆ'ա փէք միւքէմմէլ սուրէթ- տէ եափըլմըլ պիր գըր սըչանը եռովասը է- լիմէ կէչտի: Անըն դափուաը պիր դաչ կէնիշ օթ եափրագլարըլէ էօրթիւլմիւշ իտի, վէ

Գըր սըչանը

գըր սըչանը անըն իշինէ կիրիպ չըգմագ իս- թէտիյինտէ, օթը քէնտի քիւչիւք փարմագ- լարըլէ պիր թարափա չէրէր վէ դոյ վէր- տիյինտէ օթ եինէ քէնտի եէրինէ կէլիր վէ դափույը կիւղէլճէ կիզլէր իտի:

6. Սէնէնին սըճագ այլարընտա պէօյլէ պիր եռովատա սաքին օլուր, վէ օրատա եափ- ըլլար:

7. Պու եռովասընտա պիւթիւն կիւն ու- յուր, վէ անճագ ագչամ դարանլըլնա տօղ- ըու ույանըպ, եէյէճէք արամագ իշին տը- շարը չըգար: Ղայէթ չապըդ հարէքէթ է- տէր վէ իշլէք տիր, վէ տալլար արասընտա էօյլէ գօլայճա սըչրար քի, չօգ ազ տէֆ'ա թութուլուր:

8. Պիր գըր սըչանը պիր դափէստէ սագ- լանըր իտի, վէ գաշմագ իսթէտիյինտէ ա- նըն սահիպի օլան դատըն անը դույրուղըն- տան թութտու, լաքին գըր սըչանը դույրու- ղընը էօյլէ գուվէթի չէրտի քի, դույրու- ղընըն տէրիսի սըյըլըպ չըգտը վէ դարընըն փարմագլարը արասընտա դալոը:

9. Պէնիմ տօսթլարըմտան պաշգա պի- րիսինին քէնտիլէրինէ ալըմըլը պիր գըր սը- չանլարը վար իտի, վէ դափէսինտէն տըշարը չըգըլ պուլունմատը: Զօնուգլար անը չօգ չըգըլ պէվէրի իտի, վէ անը էվին հէր թարա- փընտա արատըլար, ամմա պուլամատըլար:

10. էրթէսի կիւն չօնուգլար եէմէյէ օ- թուրտըգլարընտա, սօֆրայա պիր սօղուգ էթ- լի պէօրէք կէթիրիլտի, վէ քէսիլիպ աչըլ- տըլընտա, կէօրտիւլէր քի գըր սըչանը պէօ- րէյին օրթասընտա գըվըլմըլը եաթմըլ վէ բէյին ույդույա տալմըլը իտի:

11. Գըր սըչանը թէյունտէն չօգ զիյատէ ույդուճը տըր: Հէր կիւն ույուտըդտան մա՞-

տա օ սայրի պիւթիւն գըշ ույուր, վէ պա՛-
զը սընագ կիւնէր վուգու՝ պուլողը հալոէ
պիւթիւն գըշ անճագ իւչ տէօրի՛ տէֆ'ա
ույանըր:

12. Թէյուն կիպի գըր սըչանը գըշ եռւ-
վասընը եազ եռւվասընտան չօդ զիյատէ գա-
լին եափար, վէ սընագ օլմասընա չալըըր:
եռւվասընա եագըն օլան պիր եէրէ ճէվիզ,
փալամնւտ, չայըր վէ զախիրէ սագլար, վէ
ույանտըղնտա կիտէր եէր, վէ սօնկրա եի-
նէ եաթաղընա կիրէր ույուր:

ՕԹՈՒԶ ՍԵՐԻՉԱՆՃԻ ՏԵՐՄ

Եէ-թիշ-մէք	Զա-պըդ	Ա-լըճ	Շէքլ
Զանն-էթ-մէք	Փար-մագ	Թիւյ	Տիր-սէք
Զիքը-էթմէք	Թաս-վիր	Տիզ	Զի-յա-տէ

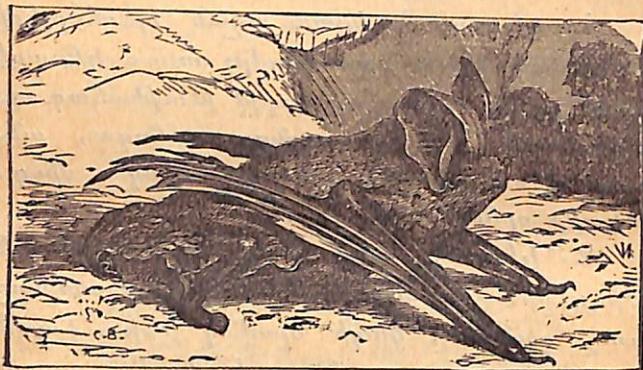
Ե Է Ր Ա Ս Է (1)

1. Եէրասէ հավատա ուչան պէօճէրէրի
թութմագ իչիւն եարատըլըշ տըր: Եէրասէ
պէօճէրէրի ուչտըզը վագըթ թութաճագ օլ-
տըղընտան, տէյիլ եալընըլ ուչմաղա, ան-
ճագ պէօճէրէրտէն չապըդ ուչմաղա միւդ-
թէտիր օլմալը տըր:

2. Եէրասէ պիր գուշ օլմատըղընտան
թիւյլէրի եօգ տըր, վէ անըն գանատլարը
գուշ գանատը կիպի օլմազ իտի: Լաքին
գուշն գոլլարը գանատ եափըլըշ օլտըզը
կիպի, եէրասէնին գոլլարը տախի գանատ
օլմուշ, ամիս գուշնքի կիպի տէյիլ տիր:

3. Եկէր պիր եէրասէյէ պագաճագ օլ-
սան, եախօտ տիրի պիր եէրասէ պուլմա-
տըղըն հալտէ, պիր եէրասէ թասվիրինէ
պագսան, գոլլարընըն հէփ քէմիքլէրինին
փէր ուզուն օլտըզընը կէօրէճէքսին: Եէրա-
սէնին ավուճնըն քէմիքլէրի տախի փէր ու-
զուն, վէ փարմագլարընըն օյսագ եէրլէրի
տախի ուզուն տըր:

4. Գարդ էտէլիմ քի սէնին գօլլարըն էօյլէ ուզուն օլսա իտի քի, այագտա տուրտըղըն վագըթ պիլէրլէրին պաշընըն թէքիէսինտէ օլ տըղը հալտէ տիրսէքէրին տիզլէրինէ եէթիչսին։ Օլ վագըթ սէնին գօլլարըն սէնին պէօյիւքլիյիւնտէ օլսան պիր եէրասէնին գօլլարը գատար ուզուն օլմուշ օլաճագ իտի։

ԵԿՐԱԾՒՅԻՆ ԵԽԻՐԻՒՄԵՅԻ

5. Եխնէ ֆարդ էտէլիմ քի սէնին էլինին ավուճընըն քէմիքլէրի, սայքի սէնին պէտէնին գատար ուզուն, վէ ֆարմագլարընըն օյնագլարը անլէրին եարընտան զիյատէ ուզուն օլսա իտի, օլ վագըթ սէնին էլին եէրասէնին էլի մրգեասընտա օլաճագ իտի։

6. Օ հալտէ էկէր սէն տէօրթ այագ պօյընտա օլուալ՝ սէնին գօլլարընը իրի թարափա տօղուռ աչմըշ օլսա իտին սօլ ֆարմագ-

լարընըն ուճընտան սալ ֆարմագլարընըն ուճընա գատար օթուզ այագ ուզուն օլաճագ իտի։

7. Շիմտի ֆարմագլարընը եայ վէ կէօրէճէրսին քի, ֆարմագլարընըն ավըճընա եափըշտըղը եէրտէ, անլէրին արասընտա պիր ֆարչա տէրի վար տըր։ Էկէր պու տէրի ֆարմագլարընըն ուճընա եէթիչճէք օլսա իտի, սէնին էլին էօրտէյին այաղընա պէնկղէյէճէք իտի։

8. Իմտի եէրասէնին գանատը թամմ պու եօլտա եափըլըշ տըր, եալընըզ ֆարմագլարըն քէմիքլէրի փէք զիյատէ ուզուն, վէ ավըճ քէմիքլէրինին տախի տիրսէյէ վարանա գատար օյնագլարը եօգ տըր։

9. Վէ պաշ ֆարմաղըն շիմտիքի գատար պէօյիւք օլսուն, ամմա անըն թըրնաղը պիր չէնկէլ կիպի էյրի օլարագ գուվլէթլի վէ քէսպին պիր փէնչէ օլսուն։

10. Պիր տէ՝ խաթըրընա կէլիր քի ուչար թէյուն պաճագլարընը եայտըղընտա, պիր գաթ տէրի վար տըր քի եանընտան հէր այաղընա եէթիշիր։

11. Եէրասէնին տախի պու պիչիմ պիր տէրիսի վար տըր, լաքին անըն տէրիսի չօգլինճէ վէ տահա կէնիշ տիր։ Պունտան մատա եէրասէնին ուզունճա պիր գույրուղը վար տըր, վէ օլ տէրի գույրուղըն ուճընա գատար եէթիշիր։

12. Շիմտի քէնտինի պիր եէրասէ կիպի
խայալ էլլէ, վէ նէ շէքլ ալաճաղընը կէօր=
Ռէն տէօրթ այադ ուզուն օլաճադ վէ գօլ=
լարընը աչտըղընտա փարմագլարընըն ուճը=նա
գատար օթուզ այադ ուզուն օլաճադ իտին։ Օրթա փարմաղըն ալթը այադ ուզուն
օլաճադ, վէ սայքի տէօրթ այադ ուզուն պիր
գույրուղուն օլաճադ, վէ փարմագլարըն վէ
ատագլարընըն փարմագլարը վէ գույրուղըն,
քեաղըտ գատար գալըն օլան պիր տէրի զա=
ըըյլէ պիրի պիրէրինէ պիթիշմիշ օլաճադ
իտի։

ՕԹՈՒԶ ՏՕԳՈՒԶԸՆՆՁԲ ՏԵՐՄ

Սէյր-էթ-մէք	Պիր-գաչ	Սար-մագ	Սէս
Ա-թըլ-մագ	Վա-գըթ	Աթ-մագ	Ին-ձէ
Գօրդ-մագ	Էօ-իիւմ	Վամ-փիր	Գու-լագ

Ե Է Ր Ա Ս Է (2)

1. Զօդ ճինս եէրասէ վար տըր, վէ ան=էրտէն պիր գաչը ինկիլթէրրատա պուլու=նուր։ Պունլարտան պիրիսինէ ուզուն գու=լագլը եէրասէ տէնիր, վէ պու եէրասէ մէմ=լէրէթին հէր թարաֆընտա վար տըր։

2. Պու եէրասէ էրսէրի ագչամ գարան=լրդնտա ուչար իքէն կէօրիւլիւր վէ ալ ա=րար, վէ իքի անախթարըն պիրի պիրինէ միւրիւլտիւյիւ վագըթ չըգտըլը կիպի ինձէ վէ եիւքսէք պիր սէս չըգտըլը։

3. Իմտի եէրասէլէր սինէք վէ պաշգապէօճէրլէրլէ պէսլէնիր, լաքին գըշըն հէփ պէօճէրլէր էօլտիւյիւ վագըթ եէրասէլէր նէ եափարլար։

4. Թէյտն վէ գըր սըչանը ճէվիզ վէ փալամուտ սագլար վէ գըշըն անլէրլէ պէս=լէնիր։ Լաքին եէրասէլէր տիրի պէօճէրլէրի սագլայամաղլար, գըշըն հիչ եէյէճէք պուլա=մաղլար վէ պէլքի պիրիսի, պահար կէլմէշտէն անլէր աճլըգտան էօլէճէրլէր զանն էտէր։

ԵՐԱԾՈՒՅՔ

Վե օրատա պիր ճինս ույուշուգ հալտէ, և ե-
մքսիզին վէ սայքի նէֆէս տախի ալմադու-
ղն գըշ կէջերերէր:

5. Լաքին էօլէ
տէյիլ տիր: Գըշ
եագլաշտըղը կի-
պի, կիզէնմէք ի-
չիմ պիր էմին մա-
հալ, մէսէլա պիր
աղաճ գողուղը
եախօտ պիր ան-
պար պուլուրլար,

6. Ջնէր պու հալտէ վէ հէր նէ զէման
րահաթ էտէր իքէն, այագլարընըն փարմագ-
լարընըն թըրնագլարըյէ քէնտիլէրինի պաշ
աշաղը ասարլար, վէ քէնտիլէրինի սընագ
սագլամագ իշխն տախի, դանատլարընը պէ-
տէնէրինին էթրաֆընա սարարլար, վէ հա-
վալար ըսընանա դատար ասլա հարէքէթ
էթմէզլէր:

ՎԱՄՓԻՐ ԵՀՐԱԾՈՒՅՔ ՊԱՏԷ

7. Պահար եագլաշտըղնտա վէ պէօնէք-
էր թէքրար կէօրինմէյէ պաշլատըգլարըն-
տա, եէրասէ քէնտի ույգուսընտան ույա-
նըր վէ էվլէրի կիպի եէյէնէք արամաղա կի-
տէր:

8. Պա՛զը քիմսէլէր եէրասէտէն չօդ գօրշարլար, վէ քէնտիլէրինի ըսրամաղընը եախօտ տօդաճաղընը պիլէ խայալ էտէլէր էլաքին եէրասէլէրին տիքէնի եօդ տըր, վէ հիշ պիր քիմսէյէ զարար էտէմէղլէր, վէ անւլէրին տիշլէրի օլ գատար քիւչիւք տիր քի, եկէր սէնին փարմաղընը ըսրմաղա չալըշաւլար պիլէ, սայքի ըսրմալարընը հիսս էթմէյէնէքսին:

9. Պունուն իշիւն էկէր պիր եէրասէ պուլուր իսէն անա տօդունմաղա ասլա գօրդմա, չինքի օ սանա հիշ պիր վէճլէ զարար էտէմէղ: Սէնին անտէն գօրդմաղա տէյիլ, ամմա անըն սէնտէն գօրդմաղա չօդ սէպէպիլէրի վար տըր:

10. Անա զարար էթմէ, ամմա անըն եռմշագ տէրիսինի վէ փարլադ կէօղլէրինի սէյր էթ, վէ անըն պէօյիւք գանատլարընա պադ վէ սօնկրա պրագ կիթսին: Սէն անը հավայա աթմալըրն, չիւնքի անըն պաճագլարը չօդ դըսա վէ գանատլարը չօդ ուզուն օլտըղնտան տիւզ եէրտէն գալդըպ ուչամաղ:

11. Եէրասէլէրի չօդ տէֆ'ա մախսուս սադլարլար վէ անլէր չարչապըդ ատէմէ ալըշըրլար, վէ ատէմին էլինտէն եէյէճէք եէրլէր:

12. Պէն պիր տէֆ'ա պիր եէրասէյի պիր ճամ սանտըդ ալթընտա պիր գաչ այ սագլատըմ: Անա եէմէք իշիւն պէօյիւք վէ եէշիւ

սինէք վէրիր իտիմ քի, անլէրտէն կիւնտէ օթուղ գըրդ տանէ եէր իտի: Սինէք թութւ մաղա հիչ չալըշմաղ, ամմա պիր սինէյին քէնտիսինէ էփէյի եագըն կէլմէսինէ պէրլէր, վէ օլ վագըթ պիրտէն պիրէ անըն իւսթիւնէ աթըլըր եէր իտի:

13. Գըրլարտա պիր նէվ եէրասէ պուլունուր քի հայվանլարա վէ պա՛զէն ատէմէրէ պիլէ չօդ զարար վէրիր: Պունա վահէն եէ պիլէ տէնիլիր քի կէճէլէրի ուչար, վէ պիր ըասէ տէնիլիր քի կէճէլէրի ուչար, վէ պիր ինէք եախօտ աթ իւզէրինէ գօնարադ ըուընէք եախօտ աթ իւզէրինէ գօնարադ ըուընէք, վէ հայվանըն գանընը էմէր, վէ չօդ տէֆ'ա վէվալը հայվանլարա չօդ զարար էտէր:

14. Պու եէրասէլէր կէճէտէն կէճէյէ հայվանլարըն աղըլլարընա կէլիրէր վէ անլէրին գանլարընը էմէքլէ նիհայէթ անլէրի էփէյի գանլարընը էմէքլէ նիհայէթ անլէրի էփէյի գանլարընտա սիհայէթ անլէրի էփէյի պուլտըդլարընտա, էկէր ատէմին այտգլարը էօրթիւլմիւշ տէյիլ իսէ, այագլարընըն փարմագլարընը ըսրըլը գանընը էմէրլէր:

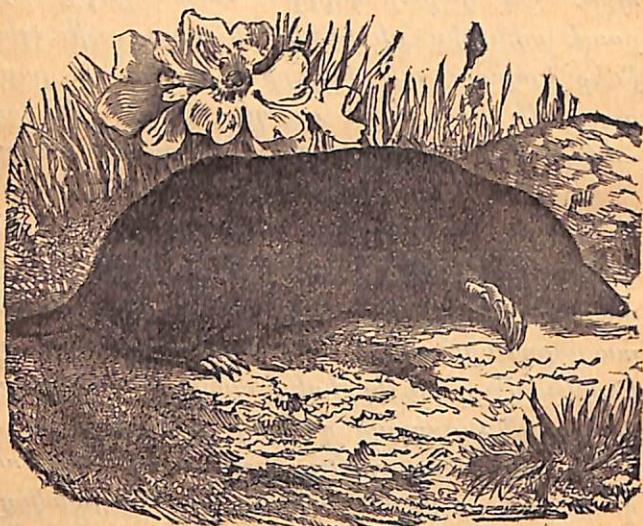
15. Վամփիր պունու էօյլէ եավաշճա եաշար քի, ույույան ատէմ ասլա ույանմաղ, վէ կէճէ քէնտիսինէ վագը օլանը սապահա գատար անլլամաղ:

ԳԸՐԳԸՆՁԼ ՏԵՐՈ

՚Ի-պա-րէթ	Ա.թ-մագ	Մէճ-պուր	Ճէպը
Կէվ-շէք	Մախ-զէն	Սու-սըդ	Եօլ
Քէոս-թէ-պէք	Գաղ-մագ	Պէ-տէն	Խ-նէ

ՔԷՕՍԹԷՊԷՔԼԷՐ (1)

ՔԷՕՍԹԷՊԷՔ

1. Քէօսթէպէք չօգ ՚աճա՛իպ պիր հայ-
վան տըր։ Ծնըն պէտէնինին վէ պաճագլա-
րընըն շէքինտէն անըն նէրէտէ եաշատըղընը,
վէ անըն տիշէրինտէն տախի անըն նէ եէտի-
յինի անկլայա պիլիրիդ։

2. Պիլիրսինիդ քի պիր հայվանըն ու-
ղուն պէտէնի, սիվրի պուրնու վէ գըսա պա-
ճագլարը օլուրսա, ոլ հայվանըն սիւրթիւ-
նէրէք տէլիրէրէ կիրիպ չըդաճաղը անկլա-
շըլլը։ Խմտի էկէր պիր քէօսթէպէյէ պա-
ճաճագ օլսանըդ, անըն պուրնընըն չօգ ու-
ղուն վէ սիվրի, վէ պէտէնինին տախի ու-
ղուն վէ եռովարլագ, վէ պաճագլարընըն տա-
խի չօգ գըսա օլտըղընը կէօրէճէքսինիդ։ Պուն-
տան անկլարըդ քի քէօսթէպէք տէլիրէրէ
աօդուլուպ կիրէպիլիր։

ՔԷՕՍԹԷՊԷՑԻՆ
ՓէնցէԱՐ

3. Էկէր քէօսթէպէյէին ա-
յագլարընա պաճաճագ օլսագ
անկէրին տէօրտիւնիւն տէ պիր
օլմատըղընը կէօրէճէյիդ։ Արտ
այագլարը անճագ պիր ֆարէ-
նին այագլարը գատար գուվ-
վէթլի իսէլէր տէ, էօն այագ-
լարը չօգ գըսա, գալըն վէ գուվվէթլի տիր-
էր։ Էօն այագլարը կէնիշ, վէ փարմագլա-
րընըն թըրնագլարը չօգ գուվվէթլի վէ պէօ-
յիւք տիր։

4. Քէօսթէպէք փարմագլարընը գափա-
տըղընտա, թըրնագլարընըն ուճլարը սայքի
պիրինէ տօդունուր, վէ այագլնը պիր
քիւրէք պէլի կիպի գուլլանա պիլիր։ Աչտը-
ղընտա տախի քէսքին թըրնագլարընը պիր
չաթալ պէլ կիպի գուլլանըր։

5. Իմոի անըն այագլարընտան պաշտապիր շէյ տախի անկլաշըլըր: Քէօսթէպէյին տէյիլ եալընըզ տէլիքլէրէ սօգուլուպ կիրէ պիթլուիյինի անճագ եէրտէ տէլիքլէր գաղտըլընը տախի անկլարըզ:

6. Նէ եէտիյինի տախի տէշլէրինտէն անկլարըզ: Քէտինին տիշլէրի կիպի, քէօսթէպէյին տիշլէրինին ճիւմէսի տախի քէսքին վէ սիվրի տիրէր, վէ պունտան քէօսթէպէյին տիրի շէյլէր եէտիյի անկլաշըլըր: Լաքին անըն տիշլէրի էօյլէ ինճէ տիրէր քի, քիւչիւք պէյազ ինին ունընա պէնկլէրլէր, վէ պունտան քէօսթէպէյին քէմիքլի հայվանլար թութմայաճաղը անկլաշըլըր:

7. Պէօյէճէ քէօսթէպէլէրին՝ եէրին ալթընտա եաշայան վէ քէմիքսիզ օլան հայվանլար թութմապիլէճէյի պէլի օլուր: Վէ եէր ալթընտա եաշայան վէ քէմիքսիզ օլան հայվանլար անճագ գուրթլար վէ պէօճէքլէր տիր, վէ քէօսթէպէյին եէտիյի շէյլէր պունտան՝ իպարէթ օլթըլը պէլի տիր:

8. Էկէր եէրին ալթընտա օլան նէմնաք պիր մախղէնտէ դարանլըգտա եաշամաղա մէճպուր օլսա իտիք, հիշ սէվմէյէճէք իտիք, լարին քէօսթէպէք պէօյլէ պիր՝ էօմը կէշիրմէք իշին եարատըլմըշ օլմասըյլէ, կիւնէշին սըճագ փէրթէվլէրի ալթընտա եաշամաղա մէճպուր օլսա իտի, պիզ եէր ալթընտա

եաշամաղա մէճպուր օլտըղըմըղտա նէ հիսս էտէճէք իսէք էջլէ հիսս էտէճէք իտի:

9. Քէօսթէպէք սայքի քէնտի պիւթիւն ՚էօմրիւնիւ եէրին ալթընտա կէշիրիք, վէ թօփրաղըն իշինտէ ուղուն եօլլար աչար, վէ վագըթ վագըթ գաղտըլը թօփրաղը տըշարը աթար: Պու թօփրագլար քիւչիւք երդընլար թէշքիլ էտէրլէր, վէ անլէրէ քէօսթէպէք պայըրլարը տէնիլիր, վէ թարլալարտա չօդ պուլունուր:

10. Քէօսթէպէք գուրթլար վէ պէօճէքլէրլէ եաշար, վէ անլէրի գաղտըլը վէ եօլլար եափարըլը թօփրագ իշինտէ պուլուր: Օտա՞իմա չօդ աճ օլուր, վէ փէք չօդ պէօճէք եէր, վէ էկէր պիր քէօսթէպէք սագլայաճագ օլսա իտին, պիւթիւն կիւն վէ պէլքի պիւթիւն կէճէ չալըշպ թօփրաղը գաղմալը, վէ քէօսթէպէյի տօյուրաճագ գատար գուրթ պուլմալը իտին: Պիր գուրթ եա պիր պէօճէք պուլտըլընտա, անը էօն այագլարըյլէ աղղընա սօգար վէ պիր տագիգէտէ եէր:

11. Քէօսթէպէք տա՞իմա չօդ աճ պուլունմասընտան մա՛տա ղայէթլէ սուսըզըդ հիսս էտէն պիր հայվան տըր, վէ քէնտի գաղտըլը եօլլարըն եանընա չուգուրլար տախի գաղար, վէ քէնտիսինէ սու թէտարիք էտէր:

ԳԸՐԳ ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԵՐՄ

Ա-յադ-սէ-սի	Ա-զ-ղըն	Գ-օ-լայ	Օ-տա
Ի-շիթ-մէք	Փար-չա	Եիւզ	Եոլ
Ճէ-սա-րէթ	Գա-պա	Գօ-գու	Հիւ-ձում
Մէն'-էթ-մէք	Թա-զէ	Թա-րափ	Տօն-մագ

ՔԵՍՄԹԵՊԵՔԼԵՐ (2)

1. Քէօսթէպէյէ պագարագ պաշտա պիր շէյ տախի անկլարըզ: Ո՞նըն կէօղլէրինի կէօրմէք իշիւն հայվանըն նէրէսինէ պագաճաղըմզը պիլմէզսէք, անըն կէօղլէրինի կէօրէմէյիդ, վէ թամմ կէօղլէրինին պուլունտըզ եէրէ պագարդըմըզտա պիլէ, կէօղլէրի փէք քիւշիւք օլուպ սրդ թիւյլէր ալթընտա տէրինճէ կիղլէնմիշ օլտըղընտան անըն կէօղլէրինի պուլմագ դօլայ տէյիլ աիր:

2. Պունտան անկլաշըլըր քի, քէօսթէպէք քէնտի եէյէճէյինի թութմագ իշիւն կէօղլէրինէ միւհթաճ տէյիլ աիր: Փէտիլէր գարանլըդտա կէօրէ պիլիրլէր, չիւնքի կէօրմէյինճէ քէնտի ավլարընը թութամաղար: Մըշանլար վէ ֆարէլէր գարանլըդտա կէօրէ պիլիրլէր, չիւնքի կէօրմէսէլէր եէյէճէրլէրինի պուլմաղար, պունուն իշիւն անլէրին կէօղլէրի զայէթ պէօյիւք աիր: Լաքին քէօսթէպէյին կէօղլէրինին էօյլէ ուֆաճըդ վէ թիւ-

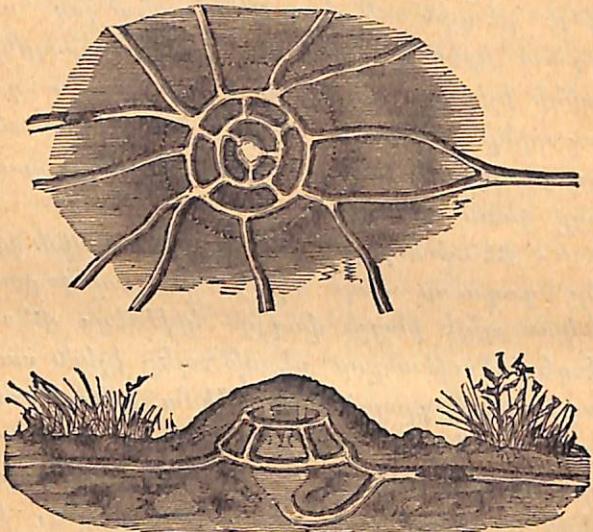
յիւն ալթընտա էօյլէ կիղլէնմիշ օլմասընտան անկլարըզ քի, օ հայվանըն գարանլըդտա կէօրմէյէ իհթիյաճը եօդ տըր:

3. Գուլագլարը տախի կէօղլէրի կիպիթիւյին ալթընտա կիղլէնմիշ իսէլէր տէ, դայէթլէ քէսըին տիրլէր: Ո՞ն տահա չօդ ուղղադտա իքէն քէօսթէպէք սէնին այաղընըն սէսինի իշիտիր, վէ եէտիյի գուրթլարը գօդուլարընը ալարագ տէյիլ, անլէրին անձագ գըմըլտանմասընը իշիտէրէք տախի պուլտըրը զանն օլունուր:

4. Քէօսթէպէյին քէնտիսինին տախի փիս պիր գօդուսը վար տըր, վէ էօլտիւքտէն սօնկրա պիլէ խայլի վագըլթ կիթմէդ: Քէօսթէպէք թութանլար քէօսթէպէք իշիւն տուղագ գուրտըգլարընտա տա՞իմա քէնտի եանլարընտա էօլիւ պիր քէօսթէպէք սագլարլար, վէ քէօսթէպէքլէր քէնտի փարմագլարընը գօդուսընը ալամասընլար տէյիլ, էլլէրինի օլ էօլիւ քէօսթէպէյէ սիւրէլլէր:

5. Քէօսթէպէք փէք աղղըն պիր հայվան տըր, վէ պէօյիւք ճէսարէթլէ տէօյիւշիւր: Էկէր եէր ալթընտա օլան պիր եօլտա իքի քէօսթէպէք պիրի պիրինէ բասթ կէլուէլէր, տա՞իմա պիրի եա օլ պիրի էօլէնէ դատար տէօյիւշիւրլէր, վէ սաղ գալան քէօսթէպէք քէնտի գուվլէթլի փէնչէլէրիյլէ էօլիւ քէօսթէպէյէ ելլրթար, փարչա փարչա էտէր եէր:

6. Քէօսթէպէյին ատէմէ պիլէ հիւճում
եթակյի վար տըր, վէ քէսքին տիշէրիյլէ
ատէմի ըսրըպ, ատէմ քէնտիսինի անըն
տիշէրինտէն դուրթարանա դատար, օ անը
տիշէրիյլէ էյիճէ եարալյայ պիլիր:

Քէօսթէպէյին գուճածը

7. Քէօսթէպէյին թիւյիւ ղայէթ եռում
շադ վէ իփէք կիպի տիր, վէ քէտինին վէ
ֆարէնին թիւյիւ կիպի արդայա եաթաճադ
եէրտէ, տիւզ վէ տիք տուրուր: Պէօյէճէ
թիւյիւ քէնտիսինէ մանի՛ օլմայարագ եա-
խօտ թիւյիւնիւ պօղմայարագ, քէօսթէպէք
քէնտի եէր ալթընտա օլման եօլընտա կէ-
րէք իւրի կէրէք կէրի կիտէ պիլիր:

8. Քէօսթէպէյին եօլարը եէրին ալթըն-
տա հէր թարաֆա կիտէրլէր: Պա'զէն եէրին
եիւզիւնէ փէք եագըն, պա'զէն տախի չօգ
տէրինտէ պուլունուրլար:

9. Եազ վազթընտա քէօսթէպէք եէրին
եիւզիւնէ եագըն պուլունուր, չիւնքի չօգ
դուրթլար եէրտէ անճադ պիր գաչ փարմադ
տէրինտէ պուլունուրլար վէ օժ վէ պուլտայ
քէօքէրիյլէ եաշարլար: Պու գուրթլար մահ-
սուլաթա չօգ զարար վէրիրլէր, վէ քէօսթէ-
պէք օլ գուրթլարը եէմէսիյլէ չիֆթճիյէ չօգ
ֆա"իտէլի օլուր:

10. Գըշըն թօփրագ սօղուդ վէ սըդը սըգը
տօնմուշ օլորդընտան գուրթլար վէ պէօնէք-
լէր եէրտէ տահա տէրինէ կիթմէյէ մէճպուր
օլուրլար: Օլ վագըթ քէօսթէպէք տախի ան-
լէրին արդասլնտան կիտէր, պունուն իչիւն
գըշըն փէք ազ քէրրէ պիր թազէ քէօսթէ-
պէք պայըրը պուլունուր:

11. Քէօսթէպէյին պու գարանլդ եօլ-
լարտա քէնտի կիտէճէյի եէրի նասըլ պուլ-
տըզընը պիլմէյիզ: Լաքին պիդ սօդագլարտա
քէնտի եօլընը նասըլ գօլայճա պուլուր ի-
սէք, օ տախի եօլնը էօլէ գօլայճա պուլուր:

12. Պու եօլարտան պա'զըլարը անըն եռու-
վասլնա կիտէր: Եուվասը էքսէրի պիր ա-
ղաճըն եախօտ չալընըն քէօքէրի ալթընտա
պուլունուր, վէ չօգ 'աճա"իպ պիր սուրէթտէ

եափըլմըշ տըր: Օրթատա պիր եռւվարլադ-
եէր վար տըր, վէ անըն իշխնտէ օթտան
եափըլմըշ պիր քիւչիւք եռւվա պուլու-
նուր:

13. Քէօսթէպէյին եէր ալթընտա օլան
եօլլարընտան հիշ պիրի պիրտէն պիրէ եռւ-
վայա կիթմէղ, լաքին էօյլէ պիր թարզտա
օ թարափա շու թարափա վէ աշաղը եօդա-
րը տօլաշըրլար քի, քէօսթէպէքտէն մա՛-
տա հիշ պիր հայվան եռւվանըն եօլլարընը
պուլամադ:

ԳԸՐԳ ԽԲԻՆՃԻ ՏԵՐՄ

Գուր-թուլ-մագ	Պէ-տէն	Սօդ-մագ	Քիր-փի
Գա-պարթ-մագ	Շա-հին	Փօր-սուգ	Տի-քէն-լի
Պրագ-մագ	Գուրթ	Օր-թա-յա	Պաշ-լը-ճա

ՔԻՐՓԻԼԵՐ (1)

1. Քիրփի պէօճէք եէյէն հայվանլարըն
էն պէօյիւյիւ օլուպ, փէք աճիպ պիր հայ-
վանճըդ տըր:

2. Ոնըն այագլարը ինճէ վէ զա'իփ օլ-
արզընտան, նէ չապըդ սէյիրտէ պիլիր, նէ
սրչրայա պիլիր, նէ տէ թօփրազը դազա
պիլիր: Պէտէնինին եօդարը գըսմընը դափ-
լայան թիւյլէրի փէք սըդ, սէրթ, գուվէթ-
ի վէ ուճլարը քէսքին վէ սիվրի տիր:

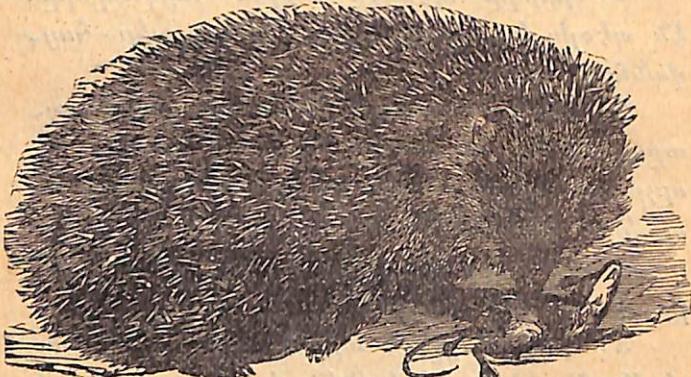
3. Պու թիւյլէրէ տիքէն տէնիր, վէ ան-
էրին ճիւմիսի տէրիսինին իւգէրինտէ էօյլէ
տէրիլմիշէր տիր քի, քիրփի անէրի իսթէ-
տիյի կիպի դապարտըր եախօտ եաթըըըը:
Պէտէնինին ալթընտաքի թիւյլէր ուզուն վէ
եռւմշագ տըր, վէ քիրփի քէնտիսինի էօյլէ
եռւս եռւվարլադ էտէ պիլիր քի տիքէնլէրին-
տէն մա՛տա հիշ պիր չէյ կէօրինմէզ:

4. Քիրփի պէօյլէ գըվրըւպ եռւվարլադ
օլուզընտա, պաշնը վէ այագլարընը իշէրի
40

չէքմիշ օլարագ, թամմ տիքէնլի պիր թօփ
կիպի կէօրիւնիւր :

5. Պու տիքէնլէրին լիւզումը նէ տիր,
վէ քիրփի քէնտիսինի նիշիւն եռովարլագ պիր
թօփ հալինէ կէթիրէ պիլիր :

6. Սէպէպի պու տըր : Եսքի վագըթլար~
տա եէր եիւզիւնտէ չօդ եըրթըճը հայվան~
լար վէ գուշար պուլունուր իտի : Գուրթլար
ոլ գատար չօդ պուլունուր իտի քի, հիշ պիր

Ք Ի Ր Փ Ի

քիմսէ եալընըզ եախօտ սիլահորդ օլարագ
պիր օրմանա եադըն կիտէմէզ իտի : Թիկըն~
լէր վէ փօրսուդլար տահա չօդ, վէ եապան
քէտիլէրի, զէրտավլէլէր վէ սանսար նէվին~
տէն պա'զը հայվանլար հէր աղաճ քիսմէլէ~
րի ալթընտա պուլունուրլար իտի :

7. 0լ վագըթլարտա գարթալլար, շա~
հինլէր վէ պաշգա եըրթըճը հայվանլար,

չայլադ վէ պաշգա եըրթըճը գուշար, եէյէ~
ճէք պուլմագ իշխն կէճէ կիւնտիւզ կէզէր~
լէր, վէ պայգուշլար կէճէ վագթը օրթատա
պուլունան հէր հանկը պիր քիւչիւք հայվան
իւզէրինէ աթըլըրլար իտի :

8. Քիրփի եէյէճէք արամագ իշխն
չօդճա կէճէլէրի մէյտանա չըդար : Կիւնտիւզ~
լէրի սրճագ վէ կիզի պիր եէրտէ ույուր,
վէ ադշամ գարանլըղնտան սօնկրա մէյ~
տանա չըդար, վէ կիւնտիւզէրի սադլանան
վէ կէճէլէրի եէյէճէք արամաղա չըդան սալ~
եանգօսլարը, սիւմիւքիւ պէօճէքլէրի, գուրթ~
լարը վէ պէօճէքլէրի եէր :

9. 0լ վագթըն քէօփէքլէրի պիլէ շիմ~
տիքի քէօփէքլէրտէն չօդ զիյատէ եապանի
հայվանլար իտիլէր : Քէօփէք սահիպլէրի փէք
աղ տէֆ'ա մնէրէ եէյէճէք վէրիրլէր, վէ
քէօփէքլէր քէնտի եէյէճէքլէրինի քէնտիլէ~
րի պուլմաղա մէճպուր օլուրլար իտի, վէ քէն~
տի էլէրինտէն գաչըպ գուրթուլամայան հայ~
վանլար պուլտըդլարընտա չօդ սէվինիրլէր
իտի :

10. Եկէր քիրփինին տիքէնլէրի օլմասա ի~
տի, եապանի հայվանլարըն վէ եըրթըճը
գուշլարըն եիւզիւնտէն չօդ թէհիքէլէրէ օղ~
րայաճագ իտի :

11. Ոնըն այագլարը ոլ գատար զա'իֆ տիր
քի, շապըդ գօշարագ անլէրտէն գուրթուլա~

մայաճաղ իտի։ Առաջանալարը, սըչան-
լար եախօտ ֆարէլէր կիպի պիր տէլիյէ դա-
շամազ, նէ տէ թէյուն կիպի աղաճլարա չը-
դապիլիր։

12. Գուրթլար, թիլքիլէր, քէօփէքլէր, քէ-
տիլէր, գարթալլար վէ պաշդա եապանի հայ-
վանլար վէ եըրթըճը գուշար, քիրփինին
սըրթընտաքի թիւյլէր քէպին տիքէնլէր օլ-
մասա իտի, հէփ քիրփիլէրի եիւզլէրճէ սէնէ
էվիէլ էօլտիւրիւպ եէմիշ օլաճագլար իտի։

13. Պիր աճ թիւլքի պիլէ քիրփիյի աչա-
մազ, վէ աչմաղա չալըշաճադ օլսա, պուր-
նունը վէ փէնչէլէրինի դանատաճադ, վէ քիր-
փիյէ հիշ զարար վէրէմէյէճէք վէ չէրիլիալ
կիտէճէք տիր։

ԳԼՐԳ ԻՒԶԻՒՆՃԻՒ ՏԵՐՄ

Գուվլէթլի Փէն-ձէ-րէ Սար-սը-լըշ Զա-րար
Կէօ-թիւր-մէք Թէհ-լի-քէ Ա.-չըլ-մագ Մա-հալ
Սադ-լան-մագ Ու-յան-մագ Մէմ-լէ-քէթ Ֆէ-նա

Գ Ի Ր Փ Ի Լ Է Ր (2)

1. Կէօրիւրսիւնքի քիրփինին տիքէնլէրին-
տէն, տէյիլ եալընըզ քիրփի հագդընտա,
անճադ քիրփինին եաշատըզ եէրլէր հագ-
դընտա տախի մալիւմաժ ալըրըզ։ Օլ տի-
քէնլէրտէն պիր վագըթ տիւնեանըն պազը-
զըթ'ալարընըն եապանի հայվանլար վէ եըր-
թըճը գուշարլէ տօլու օլտըդնը անկարըզ
վէ քիրփի քէնտի եէյէճէյինի արատըզը էս-
նատէ հայվանլար թարաֆընտան էօլտիւրիւլ-
մէսի իշիւն պու տիքէնլէր անըն իւսթիւնտէ
պուլունտըզընը էօյրէնիրիզ։

2. Քիրփի պէօճէքլէր վէ գուրթլարէ
եաշար, լաքին անըն տիշէրի եէրասէնին
վէ քէօսթէպէյին տիշէրինտէն չօգ գուվ-
վէթլի տիր, վէ սալեանգօսըն դապուգլարը
վար իսէ տէ, անլէրի եէյէ պիլիր։

3. Թէյուն վէ գըր սըչանը կիպի քիրփի
տախի սայքի պիւթիւն գըշ ույուր։ Իրի իւչ
տէֆ'ա ույանըր վէ եէյէճէք իսթէր իսէ տէ,

պիր եէրէ սալեանդօսլար վէ պէօճէրլէր սադ~
լամըշ տէյիլ տիր քի եէսին :

4. Լաքին եէյէճէքսիլ դալմազ : Սալեան~
դօսլար տախի գլշըն կիզլէնիրլէր, վէ պիր
տէլիքտէ պա'զէն պիր չօդ սալեանդօս պու~
լունուր : Ամմա քիրփի անէրին սադլանտրղը
եէրի պուլա պիլիր, վէ ույանտըղնտա սալ~
եանդօսլարըն եաթտըղը եէրէ կիտէր, վէ
դարնընը տօյուրուր, վէ քէնտի սըճագ եռու~
վասընա տէօնէրէք եինէ ույուր :

5. Գիրփինին տիքէնլէրի եօյլէ դուվլէթ~
մի տիրլէր քի անը չօդ թէհիքէլէրտէն դուր~
թարըըլար :

6. Պիր քիրփի քէնտիսինի եիւքսէք պիր
դայանըն իւսթիւնտէն եախօտ պիր փէնճէ~
րէտէն տըշարը աթա պիլիր վէ հիշ ինճին~
մէզ : Աթըլարդ վագըթ պիր թօփ կիպի
եռու եռուվարլագ օլուր, վէ տիքէնլէրինին ուճ~
լարը իւղէրինէ տիւշէր :

7. Պու տիքէնլէր եայ կիպի իշ կէօրիւր~
լէր վէ քիրփիյի տիւշէսինին սարսըլըշընտան
մուհաֆազա էտէրլէր վէ եէրէ եէթիշտիյին~
տէ հիշ զարար կէօրմէզ, լաքին աչըլարադ
եիւրիւր կիտէր :

8. Պիր տէֆ'ա պիր օրմանտա կէղէր ի~
քէն պիր քիրփինին տըշարը չըդըպ եօլ իւ~
զէրինէ դօշըլընը կէօրտիւմ : Աղջամ դա~
րանլըլ իտի, վէ օրատա պուլունան պիր

ատէմ քիրփիյի պիր սըչան զանն էտէրէք
անըն արդասընտան դօշուպ պիր դալըն տէյ~
նէրլէ անա իրի իւչ տէֆ'ա վուրտու:

9. Հայվան էօլիւ կիպի եաթտը վէ օլ
վագըթ անըն պիր քիրփի օլտըղընը անկլա~
տըգ : Պէն անը ալըպ էվէ կէթիրտիմ վէ
պաղչէմէ գօտըմ, վէ օրատա պիր վա~
գըթ գալտըգտան սօնկրա ղայպ օլուու
կիթտի: Տէյնէյին տարպէլէրի պիր քէտիյի
եախօտ քիւչիւք պիր քէօփէյի էօլտիւրէպի~
լիր իտի իսէ տէ, քիրփիյէ հիշ զարար էթ~
մէմիշլէր իտի:

and the many changes which were made
in the original work were done by you
and your wife and their
two children and their
uncle, whom I have often seen
and who is a good man. The
changes were made by you
and your wife and their
two children and their
uncle, whom I have often seen
and who is a good man.

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0542125

